

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Διδρυματικό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών
Σπουδών

«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

**«Αποτίμηση της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου
Αιγάλεω σε σχέση με το επιχειρησιακό οικονομικό
προγραμματισμό του»**

Πυθαρούλη Γαρυφαλλιά

Κόρινθος, Σεπτέμβριος 2021

University of Peloponnese

Department of Political Studies and International Relations

University of Piraeus

Department of Business Administration

Democritus University of Thrace

Department of Economics

Interuniversity Interdepartmental

**Master Program in «Local and Regional Government and
Development »**

**Evaluation of the financial operation of the
Municipality of Egaleo in relation to its operational
financial planning**

Pytharouli Garyfallia

Corinth, September 2021

Αποτίμηση της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου Αιγιάλεω σε σχέση με το επιχειρησιακό οικονομικό προγραμματισμό του.

Σημαντικοί Όροι: Τοπική Αυτοδιοίκηση, Στρατηγικός Σχεδιασμός, Οικονομική Λειτουργία, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, Αριθμοδείκτες

Περίληψη

Στην Ελλάδα, μετά τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση, υπήρχε η άποψη ότι ο Δημόσιος Τομέας χρειαζόταν διοικητική μεταρρύθμιση και βελτιωμένη οικονομική διοίκηση και καταγραφή των οικονομικών του στοιχείων για καλύτερη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, με σκοπό την πρόβλεψη και αποφυγή προβλημάτων παρόμοιων με της κρίσης. Οι σημαντικές αλλαγές που έχουν γίνει στο πλαίσιο λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Κλεισθένης Ι, Λογιστική Δημοσίου τομέα, Επιχειρησιακά Προγράμματα κλπ) βοηθούν στον καθορισμό και την επίτευξη των στόχων της, για οικονομική και κοινωνική ευημερία και περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Σκοπός της παρούσας εργασίας, ήταν η αποτίμηση της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου Αιγιάλεω, στα πλαίσια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ), για την περίοδο 2015-2019 σε συνάρτηση με τον Επιχειρησιακό Οικονομικό Προγραμματισμό του. Μελετώντας την οικονομική του πορεία, καταλήξαμε στο συμπέρασμα της καλής εν γένει λειτουργίας του, με δυνατότητες βελτίωσης που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των πολιτών, μέσω της ορθολογικότερης εκμετάλλευσης και διαχείρισης πόρων.

Evaluation of the financial operation of the Municipality of Egaleo in relation to its operational financial planning

Keywords: Local Government, Strategic Municipal Planning, Financial Operation, Operational Programme, Indicators

Abstract

In Greece, after the international financial crisis, there was a common belief that the Public Sector needed administrative reform and improved financial management and recording its financial data for better financial information, in order to predict and avoid problems similar to crisis'. The important changes that have been made in the background of Local Government's operation (Klisthenis I, Public Sector Accounting, Operational Programmes, etc) help define and achieve its goal, for economic and social prosperity and environmental sustainability.

The purpose of this essay, was to evaluate the financial operation of the Municipality of Egaleo, within the Medium Term Fiscal Strategy Framework, for the period 2015-2019 depending on its Operational Financial Planning. Studying its economic course, we came to the conclusion of its overall good operation, with opportunities for improvement that must be taken seriously, in order to improve the quality of citizens' life, through the most rational utilization and management of resources.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με την παρούσα δήλωση:

1. Δηλώνω ρητά και ανεπιφύλακτα ότι η διπλωματική εργασία που σας καταθέτω αποτελεί προϊόν δικής μου πνευματικής προσπάθειας, δεν παραβιάζει τα δικαιώματα τρίτων μερών και ακολουθεί τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα επιστημονικής συγγραφής, τηρώντας πιστά την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
2. Οι απόψεις που εκφράζονται αποτελούν αποκλειστικά ευθύνη μου και ο επιβλέπων, οι εξεταστές, το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου δεν υιοθετούν κατ' ανάγκη τις εκφραζόμενες απόψεις ούτε φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη για τυχόν λάθη και παραλείψεις.

Η δηλούσα

Πυθαρούλη Γαρυφαλλιά

.....

(Υπογραφή)

**Ευχαριστώ από καρδιάς, όσους με
στήριξαν στην προσπάθεια
αυτή.....**

Περιεχόμενα

Περίληψη	iii
Abstract	iv
Κατάλογος Πινάκων	x
Κατάλογος Διαγραμμάτων	xii
Συντομογραφίες	xiv
Εισαγωγή	xv

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η Οικονομική λειτουργία και τα Επιχειρησιακά προγράμματα των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού

1.1 Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού	1
1.2 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού	1
1.3 Ο Προϋπολογισμός ως εργαλείο προγραμματισμού της οικονομικής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού	3
1.4 Γενικές αρχές κατάρτισης των Προϋπολογισμών	4
1.5 Στάδια κατάρτισης του Προϋπολογισμού	6
1.6 Λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού	8
1.7 Ταμειακός Απολογισμός των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού	10
1.8 Σύνταξη και έγκριση Απολογισμού	11
1.9 Λογιστική του Δεδουλευμένου	12
1.10 Βασικές αρχές του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού	14
1.11 Χρηματοοικονομικές καταστάσεις	17
1.12 Αριθμοδείκτες	19
1.13 Αριθμοδείκτες αξιολόγησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού	20

1.14 Επιχειρησιακά Προγράμματα Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού	22
1.14.1 Θεσμικό Πλαίσιο	22
1.14.2 Επιχειρησιακά Προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση	24
1.14.3 Προβλήματα στην αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ από τους Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού	24
1.14.4 Προτάσεις βελτίωσης για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού	25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Περίπτωση Δήμου Αιγάλεω

2.1 Γενικά χαρακτηριστικά Δήμου Αιγάλεω	26
2.2 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2015-2019 Δήμου Αιγάλεω	27
2.3 Ανάλυση Οικονομικών καταστάσεων 2015-2019 Δήμου Αιγάλεω με τη χρήση αριθμοδεικτών	30
2.3.1 Αριθμοδείκτες δομής Προϋπολογισμού	30
2.3.1.1 Δείκτες Εσόδων	30
2.3.1.2 Δείκτες Εξόδων	37
2.3.1.3 Δείκτες Συσχέτισης Εσόδων-Εξόδων	44
2.3.2 Αριθμοδείκτες δομής Οικονομικών Καταστάσεων Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Ο.Τ.Α.	48
2.3.2.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας	48
2.3.2.2 Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής Δομής	49
2.3.2.3 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας	51
2.3.2.4 Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας	54
2.3.2.5 Αριθμοδείκτες Δομής Οικονομικών Καταστάσεων	55

2.5 Συμπεράσματα-Προτάσεις	64
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	69
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	94

Κατάλογος Πινάκων

Αριθμός Πίνακα	Τίτλος Πίνακα	Σελίδα
1.1	Ταμειακός Απολογιστικός Πίνακας Εσόδων	10
1.2	Ταμειακός Απολογιστικός Πίνακας Εξόδων	11
2.1	Δείκτης αυτονομίας	31
2.2	Δείκτης εξάρτησης εσόδων	32
2.3	Δείκτης εξάρτησης λειτουργικών & επενδυτικών εσόδων	34
2.4	Δείκτης ανταποδοτικών εσόδων	35
2.5	Δείκτης αποτελεσματικότητας	36
2.6	Δείκτης συμμετοχής λειτουργικών δαπανών στα έξοδα	38
2.7	Δείκτης συμμετοχής λειτουργικών δαπανών ανταποδοτικών υπηρεσιών στις λειτουργικές δαπάνες	39
2.8	Δείκτης εξόφλησης δαπανών	40
2.9	Δείκτης συμμετοχής επενδυτικών δαπανών στα συνολικά έξοδα	41
2.10	Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης	43
2.11	Δείκτης συσχέτισης λειτουργικών επιχορηγήσεων	44
2.12	Δείκτης συσχέτισης επενδυτικών επιχορηγήσεων	45
2.13	Δείκτης ανταποδοτικών εσόδων ανά κάτοικο	46
2.14	Δείκτης ανταποδοτικών εξόδων ανά κάτοικο	46
2.15	Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας	48
2.16	Αριθμοδείκτης ξένα προς ίδια κεφάλαια	50
2.17	Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού	51

2.18 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας λειτουργικών εσόδων	53
2.19 Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων	54
2.20 Δείκτης χρηματοδότησης παγίου ενεργητικού	56
2.21 Αριθμοδείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς το σύνολο του ενεργητικού	57
2.22 Δείκτης συμμετοχής λογαριασμών ενεργητικού στο ενεργητικό	59
2.23 Δείκτης συμμετοχής λογαριασμών παθητικού στο παθητικό	61
2.24 Πορεία οικονομικών αποτελεσμάτων	62

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Αριθμός Διαγράμματος	Τίτλος Διαγράμματος	Σελίδα
2.1	Δείκτης αυτονομίας	31
2.2	Δείκτης εξάρτησης εσόδων	33
2.3	Δείκτης εξάρτησης λειτουργικών & επενδυτικών εσόδων	34
2.4	Δείκτης ανταποδοτικών εσόδων	35
2.5	Δείκτης αποτελεσματικότητας	36
2.6	Δείκτης συμμετοχής λειτουργικών δαπανών στα έξοδα	38
2.7	Δείκτης συμμετοχής λειτουργικών δαπανών ανταποδοτικών υπηρεσιών στις λειτουργικές δαπάνες	39
2.8	Δείκτης εξόφλησης δαπανών	41
2.9	Δείκτης συμμετοχής επενδυτικών δαπανών στα συνολικά έξοδα	42
2.10	Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης	43
2.11	Δείκτης συσχέτισης λειτουργικών επιχορηγήσεων	44
2.12	Δείκτης συσχέτισης επενδυτικών επιχορηγήσεων	45
2.13	Δείκτης ανταποδοτικών εσόδων και εξόδων ανά κάτοικο	47
2.14	Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας	49
2.15	Αριθμοδείκτης ξένα προς ίδια κεφάλαια	50
2.16	Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού	52
2.17	Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας λειτουργικών εσόδων	53
2.18	Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων	55
2.19	Δείκτης χρηματοδότησης παγίου ενεργητικού	56
2.20	Αριθμοδείκτης μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς το σύνολο του ενεργητικού	57

2.21 Δείκτης συμμετοχής λογαριασμών ενεργητικού στο ενεργητικό	60
2.22 Δείκτης συμμετοχής λογαριασμών παθητικού στο παθητικό	62
2.23 Δείκτης πορείας οικονομικών αποτελεσμάτων	63

Συντομογραφίες

Β.Δ.	Βασιλικό Διάταγμα
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Σ.Π.Α.	Εταιρικό Σύμφωνο Για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία
Κ.Α.Ε.	Κωδικός Αριθμός Εσόδου/Εξόδου
Κ.Ε.Δ.Ε.	Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Ν.Δ.	Νομοθετικό Διάταγμα
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Ο.Ε.	Παρελθόντων Οικονομικών Ετών
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης

Εισαγωγή

Με το πέρασμα των ετών υπάρχει ένα ολοένα αυξανόμενο ενδιαφέρον, από ένα σύνολο διαφορετικών αποδεκτών, για την παροχή λογιστικών πληροφοριών από την Κεντρική Κυβέρνηση αλλά και άλλους φορείς του Δημοσίου Τομέα. Το σύνολο αυτό των ετερογενών ενδιαφερομένων αποτελούν από τη μία πλευρά, η Κεντρική Κυβέρνηση που ενδιαφέρεται για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των Δημοσίων Φορέων και η ίδια η Διοίκηση των Δημοσίων Οργανισμών προκειμένου να βοηθηθεί στον καθορισμό των θεμελιωδών στόχων τους, στη λήψη αποφάσεων, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο. Από την άλλη, οι δανειστές των φορέων για τον καθορισμό κριτηρίων και όρων αλλά και οι πολίτες που θέλουν να γνωρίζουν κατά πόσο λαμβάνουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες ανάλογα με τη συνεισφορά τους. Η αξιολόγηση αφορά την γενική απόδοση του φορέα, τη ρευστότητα, τη φερεγγυότητά του και την ικανότητα του να μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του μακροπρόθεσμα, προσαρμοζόμενος στις συνθήκες που συνεχώς αλλάζουν.

Μια από τις σημαντικότερες μεθόδους ανάλυσης των οικονομικών στοιχείων των φορέων του Δημοσίου Τομέα, αποτελεί η χρήση αριθμοδεικτών, οι οποίοι συμβάλλουν στο γρήγορο σχηματισμό εμπειριστατωμένης άποψης για την οικονομική λειτουργία του οργανισμού. Το γεγονός ότι ο Δημόσιος Τομέας διαφέρει λόγω ιδιαιτεροτήτων, από τις επιχειρήσεις του Ιδιωτικού Τομέα που πρωταρχικός τους στόχος είναι η κερδοφορία, κάνει πιο περίπλοκη την αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων του φορέα (Χρηματοοικονομικές καταστάσεις, Προϋπολογισμός, Απολογισμός). Για αυτό το λόγο είναι απαραίτητο, να ληφθούν υπόψη οι οργανωτικοί, χρηματοοικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες που επηρεάζουν τους φορείς, προκειμένου να οδηγούμαστε στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Επιπλέον, εξαιτίας των μεγεθών τους, των δημογραφικών στοιχείων τους, της γεωγραφικής τους θέσης, των πηγών εσόδων τους και των παρεχόμενων υπηρεσιών τους, οι συγκρίσεις των Δημοσίων Φορέων μεταξύ τους έχουν νόημα μόνο στην περίπτωση παρόμοιων οντοτήτων, αφού από την ανάλυσή τους δεν μπορούν να

υπολογιστούν τιμές για αριθμοδείκτες που θα είναι κατάλληλο σημείο αναφοράς. Κάποια προβλήματα που μπορούν να προκύψουν κατά την ανάλυση με χρήση αριθμοδεικτών, είναι ότι οι λογιστικές πρακτικές του Δημόσιου Τομέα αλλά και η διοικητική εξάρτηση από την Κεντρική Διοίκηση, οδηγούν στο συνεχή επηρεασμό των τιμών των αριθμοδεικτών. Επίσης λαμβάνονται υπόψη μόνο ποσοτικοί παράγοντες από τα χρηματοοικονομικά δεδομένα, ενώ για την ερμηνεία των αποτελεσμάτων των αριθμοδεικτών η συμπληρωματική πληροφόρηση από άλλες πηγές (π.χ. σημειώσεις και έκθεση ελέγχου οικονομικών καταστάσεων) είναι αρκετά χρήσιμη.

Συμπερασματικά, καταλήγουμε ότι η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων ενός Δημόσιου Φορέα, είναι πολύμορφη και πολυδιάστατη και για αυτό κατά τη διάρκειά της οφείλεται να κατανοείται το πλαίσιο λειτουργίας του φορέα και να χρησιμοποιούνται οι κατάλληλοι αριθμοδείκτες που να εξυπηρετούν τις ανάγκες του αναλυτή.

Σκοπός της εργασίας αυτής, είναι η αποτίμηση και κατανόηση της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου Αιγάλεω για τα έτη 2015-2019 σε συνάρτηση με το Επιχειρησιακό του Οικονομικό Προγραμματισμό και η εξαγωγή συμπερασμάτων που θα βοηθήσουν στην λήψη αποφάσεων, προκειμένου να βελτιώσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες, με σωστή διαχείριση των υφιστάμενων πόρων αλλά και αναζήτησης μελλοντικών.

Το πρώτο κεφάλαιο της εργασίας περιλαμβάνει μια θεωρητική ανασκόπηση για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους, τα εργαλεία προγραμματισμού της οικονομικής λειτουργίας τους, τα εργαλεία της οικονομικής παρακολούθησης και ελέγχου, των αριθμοδεικτών μέσω των οποίων γίνεται η αξιολόγηση της οικονομικής τους λειτουργίας και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αρχικά μια αναφορά στα χαρακτηριστικά του Δήμου και στο Επιχειρησιακό του Πρόγραμμα για το 2015-2019. Κατόπιν, μέσω του excel έγινε καταχώρηση των δεδομένων των πρωτογενών πηγών, υπολογισμός των

αριθμοδεικτών και αποτύπωση των αποτελεσμάτων με γραφήματα για καλύτερη κατανόηση.

Τέλος, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την ανάλυση, ενώ στα παραρτήματα παρουσιάζονται συγκεντρωτικοί πίνακες εσόδων και εξόδων του Απολογισμού, τα απαραίτητα αποσπάσματα των Ισολογισμών και Αποτελεσμάτων Χρήσης και πίνακες από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου για την πενταετία 2015-2019.

Μέσα από την εργασία αυτή για πρώτη φορά γίνεται αποτίμηση της οικονομικής δραστηριότητας του Δήμου σε σχέση με το Επιχειρησιακό Οικονομικό Προγραμματισμό του , γίνεται προσπάθεια απάντησης ζωτικών ερωτημάτων (όπως αν ο οργανισμός αποδίδει και μπορεί να επιβιώσει ή αν η Διοίκηση έχει τις απαραίτητες ικανότητες για την αποδοτική λειτουργία του) και προκύπτει η οικονομική πορεία του Δήμου σε σχέση με τους στόχους της Διοίκησης για τα έτη 2015-2019 και η αποτελεσματικότητά της. Με λίγα λόγια, βλέπουμε την προσπάθεια του Δήμου να διαχειριστεί ορθολογικά τους πόρους, κατά την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων του και να εκμεταλλευτεί ευκαιρίες για επενδύσεις, με σκοπό την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών για μια καλύτερη ποιότητα ζωής των πολιτών. Καταλήγουμε στο γεγονός, ότι ο Δήμος Αιγάλεω, κατάφερε να έχει μια ικανοποιητική εν γένει λειτουργία σε σχέση με τον Επιχειρησιακό Οικονομικό Προγραμματισμό του, που χρήζει όμως περαιτέρω βελτίωσης για ακόμη καλύτερη αποδοτικότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η Οικονομική λειτουργία και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Ο.Τ.Α Α΄ βαθμού

1.1. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού

Οι Δήμοι είναι, κατά τόπο, αυτοδιοικούμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και αποτελούν τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης (αρ.1, παρ.1, Ν.3852/2010). Στην Ελλάδα, οι 325 Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού, συστήθηκαν από το κράτος αλλά χαρακτηρίζονται από διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 2 του Συντάγματος και του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας του οποίου η επικύρωση έγινε με το Ν.1850/1989, αποτελούν θεμελιώδη θεσμό του δημοσίου βίου των Ελλήνων και έχουν σκοπό την παροχή υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

Οι αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α Α΄ βαθμού στην Ελλάδα, που αφορούν την αστική ανάπτυξη και τοπικούς κοινωνικούς τομείς, είναι περιορισμένες σε σύγκριση με Δήμους άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσα σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, μια καλά οργανωμένη Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση, μπορεί και πρέπει να συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και στον εκσυγχρονισμό σε τοπικό επίπεδο.

1.2. Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού

Ιστορικά, οι πρώτες μορφές Τοπικής Αυτοδιοίκησης έκαναν την εμφάνισή τους στην εποχή του Κλεισθένη, με τον διαχωρισμό της Αθηναϊκής πολιτείας σε εκατό δήμους, όπου ο καθένας είχε τη δική του ονομασία, διοικητική περιφέρεια και διοικητικά όργανα εκλεγμένα από τους κατοίκους του. Μετά την έναρξη της

Επανάστασης του 1821, εμφανίστηκαν κάποιες πρώιμες μορφές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως για παράδειγμα το Αχαϊκό Διευθυντήριο, η Μεσσηνιακή Σύγκλητος κ.α.

Θεσμικά οι πρώτοι νόμοι για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αποτελούν οι Νόμοι 12/30^{ης} Απριλίου 1822 της Α' Εθνικής Συνέλευσης της Επιδαύρου «Περί Οργανισμού των Ελληνικών Επαρχιών» και της 29^{ης} Νοεμβρίου 1822 «Περί εκλογής των Παραστατών». Κατά την ίδρυση του νέου Ελληνικού Κράτους, έχουμε τη θεσμοθέτηση του δημοτικού συστήματος με το διάταγμα της 3/15-4-1833 «Περί της διαίρεσης του Βασιλείου και της διοικήσεώς του», ενώ με το Β.Δ. της 27-12-1833 «Περί συστάσεως των Δήμων» έχουμε τη θεσμοθέτηση των νέων τοπικών οργανισμών.

Με το πέρασμα των χρόνων θεσμοθετήθηκαν αρκετοί Νόμοι και Διατάγματα που αφορούσαν την οργάνωση και λειτουργία των Δήμων. Σήμερα το νομικό πλαίσιο που ισχύει και ρυθμίζει την οικονομική λειτουργία τους είναι:

- το Β.Δ. 24-9/20-10-1958 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον Νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των δήμων και κοινοτήτων»
- το Β.Δ. 17-5/15-6-1959 «Περί οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων»
- το Β.Δ. 24-9/20-10-1959 «Περί προσόδων Δήμων και Κοινοτήτων»
- το Ν.Δ. 356/1974 «Περί Κώδικος εισπράξεων δημοσίων εσόδων»
- το αρ. 25 του Ν. 1828/1989 «Αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις» με το οποίο θεσπίστηκαν οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
- το Π.Δ 315/99 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)»

- ο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»
- το αρ. 4 του Ν. 4111/2013 και το αρ. 76 του Ν.4172/2013 που αφορά το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α
- ο Ν. 4172/2013 με το οποίο καθορίστηκε το χρονοδιάγραμμα έγκρισης του Προϋπολογισμού των Δήμων, και
- ο Ν. 4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης-Εμβάθυνση της Δημοκρατίας-Ενίσχυση της Συμμετοχής-Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α.- Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» .

1.3. Ο Προϋπολογισμός ως εργαλείο προγραμματισμού της οικονομικής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού

Ο Προϋπολογισμός είναι μια πράξη διοικητική (απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου), με την οποία προσδιορίζεται το ετήσιο πρόγραμμα δράσης του φορέα. Συγκεκριμένα, μέσω του Προϋπολογισμού, έχουμε τον προσδιορισμό των εσόδων και των ορίων των δαπανών για ένα οικονομικό έτος και για αυτό αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο σχεδιασμού και ελέγχου των δραστηριοτήτων του οργανισμού.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, ο Προϋπολογισμός είναι μία **πράξη περιοδική** εφόσον επαναλαμβάνεται κατά σαφώς ορισμένα χρονικά διαστήματα , μία **πράξη πρόγνωσης** εφόσον προβλέπει τα μελλοντικά έσοδα και καθορίζει τα όρια των δαπανών για ένα οικονομικό έτος και μία **πράξη εξουσιοδότησης** για την Διοίκηση του οργανισμού, για την προβλεπόμενη είσπραξη των εσόδων και την προβλεπόμενη πραγματοποίηση των εξόδων.

Η φύση του Προϋπολογισμού είναι τριπλή, και ειδικότερα : **δημοσιολογιστική** αφού μέσω αυτού προγραμματίζεται η μελλοντική οικονομική

πορεία του οργανισμού για ένα χρονικό διάστημα και διαμορφώνεται το πλαίσιο προκειμένου να επιτευχθούν οι σκοποί του,

οικονομικοπολιτική αφού η επίτευξη των σκοπών του Προϋπολογισμού πρέπει να γίνεται με ένα οικονομικά και πολιτικά υπεύθυνο τρόπο, εναρμονιζόμενος με τις ανάγκες και της ορθολογιστικής κάλυψη αυτών,

δημοσιονομική αφού δεν είναι μια απλή αναλυτική κατάσταση των προβλεπόμενων εσόδων και δαπανών, αλλά μια διοικητική πράξη μεγάλης σημασίας μέσω της οποίας, προγραμματίζονται οι δραστηριότητες του οργανισμού στα πλαίσια της επενδυτικής πολιτικής της Διοίκησης του, συντονίζονται και ελέγχονται κατά την εκτέλεση του ώστε να είναι όχι μόνο νόμιμες και λογιστικά ορθές αλλά να αποδίδουν και οικονομικά.

1.4. Γενικές αρχές κατάρτισης των Προϋπολογισμών

Σύμφωνα με το αρ. 5 του Ν. 2362/1995, όπως αντικαθίσταται από το αρ. 7 του Ν.3871/2010, σε συνδυασμό με τα αρ.35 και 49 του Ν.4270/2014, οι βασικές αρχές που διέπουν την κατάρτιση των Προϋπολογισμών του Κράτους και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης είναι οι ακόλουθες:

- **Αρχή του ενιασίου (ετήσιας διάρκειας)**

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η ισχύς του Προϋπολογισμού διαρκεί για ένα οικονομικό έτος το οποίο συμπίπτει με το ημερολογιακό, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου.

- **Αρχές της ενότητας και της καθολικότητας**

Τα συνολικά έσοδα και δαπάνες απεικονίζονται σε έναν ενιαίο Προϋπολογισμό. Επίσης σύμφωνα με την αρχή της ενότητας, η πραγματοποίηση των εσόδων και δαπανών του Προϋπολογισμού γίνεται εφόσον αυτά αντιστοιχούν σε Κωδικό Αριθμό Εσόδων ή Εξόδων (ΚΑΕ) του Προϋπολογισμού τους. Επιπλέον σύμφωνα με την αρχή της καθολικότητας, η υπέρβαση των εγκεκριμένων πιστώσεων

αποτελεί απαγορευτικό παράγοντα για την ανάληψη ή την πραγματοποίησή των δαπανών.

- **Αρχή της ειδίκευσης του Προϋπολογισμού και της ειδικότητας των πιστώσεων**

Σύμφωνα με την αρχή της ειδίκευσης, ο προσδιορισμός των δημοσίων εσόδων και εξόδων του Προϋπολογισμού, γίνεται εκ των προτέρων με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που τα κατατάσσει αναλυτικά με κωδικούς και η οποία ανανεώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Δηλαδή όλα τα έσοδα και οι δαπάνες εγγράφονται υποχρεωτικά στον Προϋπολογισμό και ταξινομούνται, βάσει της αιτίας και της φύσης τους, κατά ομάδες, κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος, ενώ τα έξοδα μπορούν να ταξινομηθούν και ανά υπηρεσία.

Παράλληλα, σύμφωνα με την αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων, δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση πιστώσεων για κάλυψη διαφορετικών αναγκών από αυτές που αναγράφονται στον Προϋπολογισμό.

- **Αρχή της ειλικρίνειας και της ακριβείας του Προϋπολογισμού**

Σύμφωνα με την αρχή, ο Προϋπολογισμός πρέπει να περιέχει ειλικρινείς και ακριβείς, όσο είναι εφικτό, προβλέψεις εσόδων και δαπανών. Επιπλέον να μην υπερεκτιμώνται ή υποτιμώνται τα πραγματικά στοιχεία που αποτελούν βάση των προβλέψεων, έτσι ώστε να μην υπάρχει αξιόλογη απόκλιση των εσόδων και των εξόδων στο τέλος του οικονομικού έτους.

- **Αρχή της προβλεψιμότητας**

Η αρχή της προβλεψιμότητας αφορά την ψήφιση και την έγκριση του Προϋπολογισμού, κατά το προηγούμενο της εκτέλεσης οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρεται.

- **Αρχή της ισοσκελίσης**

Ο Προϋπολογισμός καταρτίζεται και υποβάλλεται ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τα έξοδα αφού, βάσει της αρχής αυτής, η δημοσιονομική θέση της Γενικής Κυβέρνησης πρέπει να είναι ισοσκελισμένη ή πλεονασματική.

- **Αρχή της δημοσιότητας**

Η διαδικασία κατάρτισης, της υποβολής και έγκρισης από το Δημοτικό Συμβούλιο καθώς και η εκτέλεση του Προϋπολογισμού πρέπει να γίνονται υπό το πρίσμα της δημοσιότητας, αφού η μυστικότητα στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος οδηγεί σε συμπέρασμα κακής διαχείρισης (Καραγιάνης Σ., 2004,σελ. 41). Μετά την ψήφιση του Προϋπολογισμού από το Δημοτικό Συμβούλιο, ακολουθεί η υποχρεωτική ανάρτησή μιας συνοπτικής οικονομικής του κατάστασης στην ιστοσελίδα του Δήμου και η δημοσίευσή της σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα, ή έλλειψης αυτών, σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια του νομού που εδρεύει ο Δήμος (αρ. 266, παρ.6 του Ν.3852/2010). Υποχρεωτική επίσης είναι και η ανάρτησή της στη «Διάγεια», γιατί χωρίς αυτή δεν εκτελείται ο Προϋπολογισμός (αρ.4, Ν.3861/2010), αφού οι Προϋπολογισμοί των Ο.Τ.Α εμπίπτουν στο αρ.2 και η δημοσίευση της περίληψης αυτών στο αρ.3, παρ.4, του Ν.3861/2010.

1.5. Στάδια κατάρτισης του Προϋπολογισμού

Τα στάδια κατάρτισης ενός Προϋπολογισμού είναι:

- **Το στάδιο κατάρτισης**

Η κατάρτιση του Προϋπολογισμού είναι μια συμμετοχική διαδικασία. Το αρμόδιο τμήμα για την σύνταξή του, αναλαμβάνει να συλλέξει τα πρωτογενή στοιχεία από τους προϊστάμενους των τμημάτων του οργανισμού, τα οποία αφορούν τον προγραμματισμό και την καταγραφή του γενικού χαρακτήρα των θεμελιωδών στόχων

της Διοίκησης, που θα εκτελεστούν με την αξιοποίηση των πόρων που θα αποκτηθούν και την κατανομή τους.

Οι διαδικασίες κατάρτισης και ψήφισης του Προϋπολογισμού βασίζονται στο άρθρο 189 του Ν. 4555/2018 και την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών που εκδίδεται κάθε χρόνο και αφορά την παροχή οδηγιών για την κατάρτιση, εκτέλεση και αναμόρφωση του Προϋπολογισμού των Δήμων καθώς και τον καθορισμό των ιδίων εσόδων ή ομάδων αυτών και των ανώτατων ορίων εκτίμησής τους.

Σύμφωνα με την παρ. 3, του αρ. 2, της αρ. 29530/2014 Κ.Υ.Α. και εφόσον με την παρ. 2 του άρθρου 79 του Ν.4172/2013 αποδεσμεύεται ο Προϋπολογισμός από την υποχρέωση κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης που οφείλει να εκπονεί ο Δήμος, για την κατάρτιση του σχεδίου του Προϋπολογισμού από την Οικονομική Επιτροπή απαιτείται κατ' ελάχιστον η ύπαρξη Τεχνικού Προγράμματος, που να περιλαμβάνει τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν με σειρά προτεραιότητας και η δαπάνη τους καλύπτεται από τα έσοδα του Προϋπολογισμού.

Ο ετήσιος Προϋπολογισμός και το Ετήσιο Τεχνικό Πρόγραμμα, πρέπει να εναρμονίζονται όχι μόνο με τις κατευθύνσεις και τις παραδοχές του αντίστοιχου Ετήσιου Προγράμματος Δράσης, αλλά και με το Τετραετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (παρ.1, αρ. 266, Ν.3852/10, όπως αντικαθίσταται από την παρ.1 του αρ. 175 του Ν.4555/18).

- **Το στάδιο της έγκρισης**

Το στάδιο της έγκρισης πραγματοποιείται, με την ψήφιση του από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου και εξαρτάται από τους στόχους που έχει θέσει η Διοίκηση.

- **Το στάδιο εκτέλεσης και ελέγχου**

Το στάδιο εκτέλεσης περιλαμβάνει την βεβαίωση (ευρεία, στενή, οίκοθεν) και είσπραξη των εσόδων, την διάθεση και ανάληψη των πιστώσεων, την εκκαθάριση

και ενταλματοποίηση των δαπανών και την εξόφλησή τους , τυχόν αναμορφώσεις του Προϋπολογισμού και παραγραφές-διαγραφές των εσόδων.

Κατά το στάδιο ελέγχου, που ακολουθεί την εκτέλεση του Προϋπολογισμού, παρακολουθείτε η ροή των πόρων καθώς οι ανάγκες για τροποποιήσεις και προσαρμογές σε τακτά χρονικά διαστήματα (τρίμηνο, εξάμηνο, ενιάμηνο). Η παρακολούθηση του είναι σημαντική, επειδή ο Προϋπολογισμός είναι μια διαδικασία πρόβλεψης και μπορεί να υπάρξουν αστοχίες.

1.6. Λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού

Οι λογαριασμοί εσόδων και εξόδων των Δήμων που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό διακρίνονται σε :

Έσοδα

- Τακτικά έσοδα (κωδικός 0)

Τα τακτικά έσοδα προέρχονται από την αξιοποίηση της κινητής και ακίνητης δημοτικής περιουσίας, από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, φόρους και τέλη, δυνητικά τέλη και εισφορές και από θεσμοθετημένους πόρους με την μορφή επιχορηγήσεων (για γενικές ή λειτουργικές ανάγκες).

- Έκτακτα έσοδα (κωδικός 1)

Τα έκτακτα έσοδα προέρχονται από την εκποίηση της κινητής και ακίνητης δημοτικής περιουσίας, από δωρεές, παραχωρήσεις, κληρονομίες, δάνεια και πόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό με την μορφή έκτακτων επιχορηγήσεων (για λειτουργικές δαπάνες, επενδύσεις) ή χρηματοδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους οργανισμούς.

- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.) που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (κωδικός 2)

Περιλαμβάνει τακτικά και έκτακτα έσοδα.

- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από παρελθόντα οικονομικά έτη (κωδικός 3)

Περιλαμβάνει εισπράξεις από δάνεια για κάλυψη λειτουργικών ή επενδυτικών δαπανών και απαιτήσεις παρελθόντων οικονομικών ετών.

- Εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων και επιστροφές χρημάτων (κωδικός 4)

Τα έσοδα προέρχονται από εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου (π.χ. ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές εισφορές), επιστροφές χρημάτων (π.χ. από διαχειριστές και υπόλογους, αχρεωστήτως καταβληθέντων) και έσοδα προς απόδοση σε τρίτους.

- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης (κωδικός 5)

Περιλαμβάνει το χρηματικό υπόλοιπο της προηγούμενης χρήσης, προερχόμενο από τακτικά και έκτακτα έσοδα.

Επιπλέον τα έσοδα κατατάσσονται, ανάλογα με την πηγή προέλευσής τους και την ελευθερία στη διάθεσή τους, σε **Γενικά** (διατίθενται για οποιαδήποτε δαπάνη), **Ειδικευμένα** (διατίθενται για συγκεκριμένο σκοπό) και **Ανταποδοτικά** (καλύπτουν τις δαπάνες της υπηρεσίας για την οποία εισπράττονται). (Καραγιάννης Σ., 2004, σελ. 147)

Έξοδα

- Λειτουργικές δαπάνες χρήσης (κωδικός 6)

Στις λειτουργικές δαπάνες χρήσης περιλαμβάνονται ενδεικτικά: αμοιβές και έξοδα προσωπικού, αιρετών και τρίτων, παροχές τρίτων, φόροι-τέλη, δαπάνες προμηθειών, τόκοι και τραπεζικά έξοδα και λοιπά έξοδα.

- Επενδύσεις (κωδικός 7)

Περιλαμβάνει αγορές παγίων, έργα, ειδικές δαπάνες.

- Πληρωμές Π.Ο.Ε., λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις (κωδικός 8)

Περιλαμβάνονται πληρωμές υποχρεώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών, λοιπές αποδόσεις (π.χ. ασφαλιστικές εισφορές) και προβλέψεις μη είσπραξης κατά τη χρήση εισπρακτέων υπολοίπων προηγούμενων ετών (αρνητικό έσοδο στο έξοδα με σκοπό την εξισορρόπηση του Προϋπολογισμού στο επίπεδο των πραγματικών εισπράξεων).

- Αποθεματικό (κωδικός 9)

Το αποθεματικό περιλαμβάνει ποσό διαθέσιμο για την κάλυψη ανεπαρκών πιστώσεων στον Προϋπολογισμό και τη δημιουργία νέων μη προβλεπόμενων.

Οι παραπάνω ομάδες, αναλύονται σε κατηγορίες (δευτεροβάθμιοι κωδικοί), υποκατηγορίες (τριτοβάθμιοι κωδικοί) και είδος (τεταρτοβάθμιοι κωδικοί) ενώ όσο αφορά την κωδικοποίηση των εξόδων, έχουμε και την ταξινόμηση ανά υπηρεσία (π.χ. 00-Γενικές Υπηρεσίες, 10- Οικονομικές και Διοικητικές Υπηρεσίες κλπ).

1.7. Ταμειακός Απολογισμός των Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού

Η αποτελεσματικότητα ενός Προϋπολογισμού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παρουσία του Απολογισμού, αφού παρουσιάζει τα πραγματικά αποτελέσματα της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού αλλά δεν θα πρέπει να συγχέεται μαζί του. Στον Απολογισμό, που είναι αναπόσπαστο μέρος του Οικονομικού Προγραμματισμού, εμφανίζονται τα πραγματοποιημένα έσοδα και τα έξοδα, σε αντίστοιχη κατάταξη με εκείνη του Προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα έχουμε τις ακόλουθες κατηγορίες :

Ταμειακός Απολογιστικός Πίνακας Εσόδων

Πίνακας 1.1

ΤΑΜΕΙΑΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΩΝ							
προϋπολογισθέντα	αναμορφωθέντα	τελικώς προϋπολογισθέντα	βεβαιωθέντα	διαγραφθέντα	τελικώς βεβαιωθέντα	εισπραχθέντα	εισπρακτέα υπόλοιπα

Ταμειακός Απολογιστικός Πίνακας Εξόδων

Πίνακας 1.2.

ΤΑΜΕΙΑΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΟΔΩΝ					
προϋπολογισθέντα	αναμορφωθέντα	τελικός προϋπολογισθέντα	αναλήψεις υποχρεώσεων /ενταλθέντα	πληρωθέντα έξοδα	αδιάθετες πιστώσεις

1.8. Σύνταξη και έγκριση Απολογισμού

Σύμφωνα με την παρ. 1 του αρ. 163 του Ν. 3463/2006, θα πρέπει ως το τέλος Μαΐου να υποβληθεί από εκείνον που ενεργεί την ταμειακή υπηρεσία του Δήμου, λογαριασμός της διαχείρισης του οικονομικού έτους που έληξε, στην Οικονομική Επιτροπή (δια μέσω του Δημάρχου). Τα περιλαμβανόμενα στοιχεία του λογαριασμού της διαχείρισης ορίζονται με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 2 του άρθρου 175. Ο λογαριασμός υποβάλλεται ενιαίως, ακόμα και στην περίπτωση που μπορεί να έχουν γίνει τυχόν μεταβολές ως προς τα πρόσωπα εκείνων που ασκούν την ταμειακή υπηρεσία.

Ο λογαριασμός της χρηματικής διαχείρισης στην τελική του μορφή πρέπει να περιλαμβάνει: α) το χρηματικό υπόλοιπο του προηγούμενου έτους, β) τις ετήσιες εισπράξεις των συνολικών τακτικών εσόδων, γ) τις ετήσιες εισπράξεις των συνολικών εκτάκτων εσόδων, δ) τις ετήσιες πληρωμές των συνολικών τακτικών εξόδων, ε) τις ετήσιες πληρωμές των συνολικών έκτακτων εξόδων και στ) το χρηματικό υπόλοιπο, το οποίο θα καθορίσει τον βραχυπρόθεσμο προγραμματισμό και τις ανάγκες για χρηματοδότηση (παρ.1, αρ. 43, Β.Δ. 17-5/15-6-59).

Η Οικονομική Επιτροπή πρέπει μέσα σε δύο μήνες, να υποβάλλει τον Απολογισμό χωρίς προέλεγχο (περ. γ', παρ.1, αρ. 72, Ν.3852/10, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του αρ. 40 του Ν.4735/20) καθώς και τον Ισολογισμό και τα Αποτελέσματα Χρήσης μαζί με έκθεσή της στο Δημοτικό Συμβούλιο. (παρ.2, άρθρο 163 Ν.3463/06). Ο Ισολογισμός και τα Αποτελέσματα Χρήσεως, πριν την

υποβολή τους στο Δημοτικό Συμβούλιο, ελέγχονται από έναν ορκωτό ελεγκτή - λογιστή (παρ.3, άρθρο 163, Ν.3463/06).

Το Δημοτικό Συμβούλιο, αποφασίζει για την έγκριση του Απολογισμού, του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων Χρήσης εντός δύο μηνών από την παραλαβή τους, μαζί με την έκθεση της Οικονομικής Επιτροπής. Μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση, ο Απολογισμός, ο Ισολογισμός με το πιστοποιητικό και την έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή υποβάλλονται για έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, με κοινοποίηση στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας (μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά) και συνοπτική κατάστασή τους δημοσιεύεται.

1.9. Λογιστική του Δεδουλευμένου

Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 και τα προβλήματα της Ελληνικής οικονομίας, έθεσαν το θέμα της ορθής λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών του Δημοσίου. Επομένως, η βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης των Δημοσίων Οργανισμών, είναι απαραίτητη για την αποφυγή επερχόμενων οικονομικών κρίσεων. Το λογιστικό σύστημα του Δημοσίου Τομέα, οφείλει να έχει στόχο την οικονομία και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας. Αρχικά στόχος της σχεδίασης του συστήματος Προϋπολογισμού και Απολογισμού ήταν, η δυνατότητα άσκησης ελέγχων και η λειτουργία τους ως σύστημα ταμειακής διαχείρισης και όχι η χρησιμοποίησή τους ως εργαλείο προγραμματισμού και παρακολούθησης των δραστηριοτήτων του οργανισμού από οικονομικής πλευράς (Καραγιάνης Σ. , 2004, σελ. 33).

Το απλογραφικό σύστημα παρακολούθησης και καταγραφής δεδομένων (Λογιστικό Σύστημα Ταμειακής Βάσης) που χρησιμοποιούνταν παραδοσιακά στο Δημόσιο τομέα, έδινε έμφαση στον έλεγχο των ταμειακών διαθεσίμων, εισπράξεων και πληρωμών καθώς και στη σύνταξη, έγκριση και εκτέλεση του Προϋπολογισμού σε ταμειακή βάση. Η πληροφόρηση αυτή δεν ήταν αρκετή για την αποτελεσματική παρουσίαση των διαθέσιμων πόρων προς αξιοποίηση, της οικονομικής θέσης του οργανισμού και κατάλληλη βάση για συγκρίσεις οικονομικών αποδόσεων. Η

εισαγωγή του διπλογραφικού συστήματος (Δεδουλευμένη Λογιστική Βάση), προσπάθησε να καλύψει τις αδυναμίες αυτές, αφού μέσω αυτού αναγνωρίζονται και καταγράφονται στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων, δαπανών που καθίστανται δεδουλευμένες, εσόδων όχι με την πληρωμή τους ή την είσπραξή τους αντίστοιχα αλλά με την πραγματοποίησή τους, χρησιμοποιούνται μέθοδοι απόσβεσης κλπ (Κοέν Σ. και Καρατζήμας Σ., 2020, σελ. 42-44).

Το Διπλογραφικό Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των ΟΤΑ (Λογιστική Βάση του Δεδουλευμένου) βάσει του Π.Δ.315/1999, εφαρμόζεται υποχρεωτικά από 1ης Ιανουαρίου 2000 από τους Δήμους της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης που έχουν, είτε πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων σύμφωνα με την τελευταία γενική απογραφή πληθυσμού, είτε έσοδα άνω των 1.467.351,43 €. Όσο αφορά την Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως (Ομάδα 9), η υποχρεωτική εφαρμογή της από την 1^η Ιανουαρίου 2001, αφορά Δήμους που έχουν πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων (με βάση την τελευταία απογραφή) ή έσοδα άνω του ενός 2.934702,86 € ετησίως. Επιπροσθέτως Δήμοι που δεν υπερβαίνουν κανένα από τα κριτήρια αυτά, μπορούν να την εφαρμόσουν προαιρετικά.

Παράλληλα διατηρήθηκε και αναβαθμίστηκε το παραδοσιακό σύστημα Προϋπολογισμού στην ταμειακή βάση, με αποτέλεσμα να λειτουργούν ταυτόχρονα δύο ανεξάρτητα συστήματα στους Δήμους. Η διαδικασία αυτή διευκολύνεται από τη σύνδεση των λογαριασμών Λογιστικής και Προϋπολογισμού (I.O.B.E., 2017). Το νέο διπλογραφικό σύστημα, έχει ως απαραίτητη προϋπόθεση για να τηρείται παράλληλα με το δημόσιο λογιστικό των Ο.Τ.Α, την ύπαρξη Ταμειακής Υπηρεσίας στο φορέα.

Το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των Ο.Τ.Α Α' βαθμού βασίστηκε αρχικά στο Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (ΕΓΛΣ - ΠΔ1123/1980) και από 1/1/2015 στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ - Ν 4308/2014) χωρίς να υπάρξει μεταβολή στο προβλεπόμενο, από το Π.Δ. 315/1999, λογιστικό σχέδιο και τους λογιστικούς κανόνες.

1.10. Βασικές αρχές του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού

Οι βασικές αρχές του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των Ο.Τ.Α βάσει του πρώτου άρθρου του Π.Δ. 315/1999, είναι:

- **Η αρχή της Αυτονομίας**

Σύμφωνα με την αρχή της αυτονομίας, έχουμε την κατανομή του σχεδίου των λογαριασμών σε τρία τμήματα. Το πρώτο τμήμα περιλαμβάνει τους λογαριασμούς ουσίας της γενικής λογιστικής που βρίσκονται στις ομάδες 1-8, το δεύτερο τμήμα τους λογαριασμούς τάξεως που βρίσκονται στην 10η ομάδα και το τρίτο τμήμα τους λογαριασμούς της αναλυτικής λογιστικής που βρίσκονται στην ομάδα 9. Οι λογαριασμοί καθενός τμήματος συνδέονται και λειτουργούν παράλληλα (χωρίς να επηρεάζουν λογιστικά τους λογαριασμούς των άλλων τμημάτων), παρόλο που το καθένα μόνο του αποτελεί ένα ιδιαίτερο και ανεξάρτητο λογιστικό κύκλωμα. Η γενική και η αναλυτική λογιστική δύναται να συγχωνεύονται και να λειτουργούν σε ένα ενιαίο σύστημα λογιστικής εφόσον η αναλυτική λογιστική διατηρεί την αυτονομία της και δεν υπάρχει αλλοίωση των υπόλοιπων βασικών αρχών.

- **Η αρχή της κατ' είδος συγκεντρώσεως των αποθεμάτων, εξόδων και εσόδων**

Σύμφωνα με την αρχή, τα αποθέματα καταχωρούνται σε λογαριασμούς αποθεμάτων στην ομάδα 2, τα έξοδα στην ομάδα 6, τα έσοδα στην ομάδα 7 και τα έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα στην ομάδα 8. Συγκεκριμένα οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται για τα αποθέματα και τα έξοδα επιδέχονται αποκλειστικά χρεώσεις ενώ οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται για τα έσοδα επιδέχονται αποκλειστικά πιστώσεις καθώς και αντίστοιχους αντιλογισμούς και στις δύο περιπτώσεις. Το άνοιγμα και η λειτουργία των αναφερόμενων λογαριασμών γίνεται με βάση το είδος, ενώ δεν επιδέχονται μεταφορές των κονδυλίων τους μέσα στην χρήση. Στο τέλος κάθε χρήσης, γίνεται μεταφορά των υπολοίπων των λογαριασμών

στο λογαριασμό της Γενικής Εκμεταλλεύσεως ή στο λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσης.

- **Η αρχή της καταρτίσεως του λογαριασμού της Γενικής Εκμετάλλευσης με λογιστικές εγγραφές**

Βάσει της αρχής αυτής, ο λογαριασμός της Γενικής εκμετάλλευσης καταρτίζεται με την μεταφορά σε αυτόν της αξίας των αποθεμάτων (ομάδα 2), των οργανικών εξόδων (ομάδα 6) και των οργανικών εσόδων (ομάδα 7) κατ' είδος, με αποτέλεσμα η ανάλυσή του να οδηγεί στη συνολική κίνηση των λογαριασμών εκμεταλλεύσεως του Δήμου.

- **Γενικές αρχές τηρήσεως των λογαριασμών**

Για την λογιστικοποίηση των εσόδων και εξόδων και την ενημέρωση των λογαριασμών, ισχύει η βασική αρχή της ύπαρξης παραστατικού, το οποίο αποδεικνύει την πραγματοποίηση του εξόδου ή του εσόδου, της είσπραξης ή της πληρωμής. Επίσης στους αναλυτικούς λογαριασμούς της τελευταίας βαθμίδας είναι απαραίτητη τουλάχιστον η καταγραφή του αύξοντα αριθμού του παραστατικού (δικαιολογητικού) και μια σύντομη αιτιολογία (περιγραφή) για κάθε ποσό που χρεώνει ή πιστώνει τον λογαριασμό.

Επιπλέον, για τους τεταρτοβάθμιους αναλυτικούς λογαριασμούς της γενικής λογιστικής και των λογαριασμών τάξεως, πρέπει να τηρούνται αναλυτικές ατομικές καρτέλες, ενώ παρέχεται η ευχέρεια στους Δήμους, η συνολική κίνηση των αναλυτικών τεταρτοβάθμιων λογαριασμών εσόδων και εξόδων τους να ενημερώνει τους περιληπτικούς τριτοβάθμιους, με την προϋπόθεση της ενημέρωσης των αναλυτικών λογαριασμών στο τέλος κάθε μήνα, με οποιοδήποτε τρόπο.

- **Γενικές αρχές μηχανογραφικής τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων.**

Ο Δήμος δύναται ή να τηρεί τα βιβλία του και να εκδίδει τα στοιχεία του μηχανογραφικά, ή να τηρεί μηχανογραφικά τα βιβλία και να εκδίδει τα στοιχεία του

χειρόγραφα ή αντίστροφα. Για παράδειγμα δεν μπορεί να υπάρχει άλλοτε μηχανογραφική τήρηση για το ίδιο βιβλίο και άλλοτε χειρόγραφη, ή έκδοση ενός στοιχείου εν μέρει μηχανογραφικά με ορισμένα δεδομένα ενώ τα υπόλοιπα δεδομένα να συμπληρώνονται χειρόγραφα (Καραγιλάνης Σ., 2004, σελ.276).

Το πρόγραμμα του Δήμου για τη μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων και την έκδοση των στοιχείων του, οφείλει να συμβαδίζει με τις απαιτήσεις των διατάξεων του Π.Δ. 186/1992 και να είναι προσαρμοσμένο στο παρόν Λογιστικό Σχέδιο. Έτσι επιτυγχάνεται η δυνατότητα ανάπτυξης κωδικών αριθμών και τίτλων λογαριασμών, σύμφωνα με το σχέδιο και η δυνατότητα παρακολούθησης των λογαριασμών του Προϋπολογισμού.

- **Διαδικασίες λογιστικοποίησης αγορών και δαπανών**

Εδώ αναλύονται οι διαδικασίες λογιστικοποίησης αγορών και δαπανών, για τις κατηγορίες των λογαριασμών που σχετίζονται με τη δημιουργία ή λήψη των σχετικών νόμιμων δικαιολογητικών, την έκδοση εντάλματος πληρωμής και την έγκριση του.

- **Διαδικασίες λογιστικοποίησης εσόδων**

Η αναλυτική παρακολούθηση των εσόδων γίνεται στους σχετικούς λογαριασμούς της ομάδας 7 και η λογιστικοποίηση τους γίνεται με την βεβαίωσή τους, ανεξάρτητα από το χρόνο είσπραξης τους.

- **Σύνδεση Γενικής Λογιστικής με Προϋπολογισμό**

Το σχέδιο λογαριασμών έχει καταρτιστεί με σκοπό την ταυτόχρονη λειτουργία της Γενικής Λογιστικής και της λογιστικής παρακολούθησης του Προϋπολογισμού των Δήμων. Συγκεκριμένα υπάρχει συσχέτιση των τεταρτοβάθμιων λογαριασμών του σχεδίου, με τους αντίστοιχους κωδικούς λογαριασμούς του Προϋπολογισμού και συγκεκριμένα των αγορών ή προσθηκών παγίων, των λοιπών επενδύσεων και μακροπρόθεσμων απαιτήσεων της ομάδας 1, των αγορών αποθεμάτων της ομάδας 2, των οργανικών εξόδων της ομάδας 6, των οργανικών εσόδων της ομάδας 7 και μη οργανικών εσόδων και εξόδων της ομάδας 8, καθώς και ορισμένων λογαριασμών των

ομάδων 3 και 5. Η ανάπτυξη των λογαριασμών του Προϋπολογισμού και η απεικόνιση όλων των πράξεων εκτέλεσής του, γίνεται στους λογαριασμούς 02 και 06 των Λογαριασμών Τάξεως.

1.11. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Ο γενικός σκοπός των οικονομικών καταστάσεων, είναι η παροχή πληροφοριών σχετικά με την οικονομική θέση και την οικονομική επίδοση μιας οντότητας, συμβάλλοντας στη λήψη και αξιολόγηση οικονομικών αποφάσεων. Η κατάρτιση και δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων στο Δημόσιο Τομέα έχουν σαν σκοπό την χρηματοοικονομική πληροφόρηση μιας ομάδας χρηστών όπως τους πιστωτές, τα στελέχη της Διοίκησης, τις εποπτικές αρχές, τους πολιτικούς αλλά και τους πολίτες-λήπτες των υπηρεσιών του οργανισμού (Κοέν Σ. και Καρατζήμας Σ., 2020, σελ. 377,403).

Οι Δήμοι υποχρεούνται στην ετήσια σύνταξη και δημοσίευση των ακόλουθων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τις παραδοχές:

- (α) του δουλευμένου, εκτός της κατάστασης ταμιακών ροών και
- (β) της συνέχισης της δραστηριότητας

- **Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (Ισολογισμός)**

Στο Ενεργητικό περιλαμβάνονται τα έξοδα εγκαταστάσεως (π.χ. έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης κλπ), το πάγιο ενεργητικό (ασώματες και ενσώματες ακινητοποιήσεις, άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις), το κυκλοφορούν ενεργητικό (αποθέματα, απαιτήσεις, χρεόγραφα, διαθέσιμα), οι μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού (π.χ. έξοδα επόμενων χρήσεων, έσοδα χρήσης εισπρακτέα και οι χρεωστικοί λογαριασμοί τάξεως (π.χ. χρεωστικοί λογαριασμοί δημόσιου λογιστικού).

Στο Παθητικό περιλαμβάνονται τα ίδια κεφάλαια (π.χ. κεφάλαια, αποτελέσματα εις νέο), προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα, μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού (π.χ. έσοδα επόμενων χρήσεων, έξοδα χρήσης δεδουλευμένα) και πιστωτικοί λογαριασμοί τάξεως (π.χ. πιστωτικοί λογαριασμοί δημόσιου λογιστικού).

- **Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης (Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης)**

Περιλαμβάνει αναλυτικά τα έσοδα και έξοδα ταξινομημένα είτε με βάση το είδος τους, είτε με βάση τη λειτουργία τους.

- **Κατάσταση Μεταβολής Καθαρής θέσης (Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων)**

Παρουσιάζει πληροφορίες σχετικά με το αποτέλεσμα της περιόδου. Συγκεκριμένα διαπιστώνεται το ύψος του συνόλου των εσόδων και των δαπανών της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου και η διαφορά τους, που αποτελεί το πλεόνασμα ή το έλλειμα της χρήσεως.

Οι προαναφερόμενες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, συνοδεύονται από το **Προσάρτημα** που έχει το ρόλο συνοδευτικών σημειώσεων για την βάση κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και επιπρόσθετων αλλά όχι ιδιαίτερα αναλυτικών πληροφοριών (Αποστόλου Α. 2015, σελ. 32-45).

Επίσης οι Δήμοι δεν υποχρεούνται να καταρτίσουν Κατάσταση Ταμειακών Ροών (ταξινομημένες ταμειακές ροές σε λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες) και Πίνακα Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων ενώ καταρτίζουν χωρίς να δημοσιεύουν την **Κατάσταση Γενικής Εκμετάλλευσης** (αφορά την παρουσίαση του οργανικού αποτελέσματος της χρήσης, καθώς και των αναλυτικών στοιχείων του μικτού κέρδους).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των Δήμων, ελέγχονται από ορκωτούς λογιστές και η έκθεση ελέγχου τους βασίζεται στη νομοθεσία, στη μορφή και στο περιεχόμενο των αντίστοιχων ελέγχων του Ιδιωτικού Τομέα.

Τέλος, στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις δεν αναφέρονται πληροφορίες που αφορούν τον Προϋπολογισμό ενώ δεν συμβαδίζουν με τον (Ταμειακό) Απολογισμό.

1.12. Αριθμοδείκτες

Οι αριθμοδείκτες είναι η απεικόνιση, συνήθως με την μορφή ποσοστών, των σχέσεων μεταξύ διαφορετικών μεγεθών, λογιστικής ή στατιστικής προελεύσεως, και χρησιμοποιούνται για να προσδιορίζουν την αποδοτικότητα των διάφορων τμημάτων της οικονομικής μονάδας ή οργανισμού, την πραγματική θέση ή και κατάσταση ολόκληρης της οικονομικής μονάδας ή οργανισμού (Αποστόλου Α., 2013, σελ. 79).

Οι αριθμοδείκτες αποτελούν μια τεχνική της χρηματοοικονομικής ανάλυσης, μεγάλης σημασίας. Με τους αριθμοδείκτες λαμβάνουμε σημαντικές πληροφορίες που συμβάλουν στην αποκάλυψη των δυνατών σημείων ή αδυναμιών μιας οντότητας ή οργανισμού, βοηθούν στην απλούστευση και κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων, στην απεικόνιση των χρηματοοικονομικών αλλαγών με το πέρασμα των ετών και διευκολύνουν τη σύγκριση. Επίσης, συμβάλλουν στο σχεδιασμό και την λήψη αποφάσεων για το μέλλον, βασιζόμενες στην αποτελεσματικότητα ή μη του παρελθόντος (Αποστόλου Α., 2013, σελ. 145-146).

Η χρήση όμως των αριθμοδεικτών παρουσιάζει και περιορισμούς. Από μόνοι τους οι δείκτες δεν επαρκούν, αλλά θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράμετροι, προκειμένου να αποτιμηθεί η τελική οικονομική κατάσταση μιας μονάδας ή οργανισμού. Η ανάλυση των αριθμοδεικτών οδηγεί σε συμπεράσματα που αποτελούν ενδείξεις και κατά συνέπεια θεωρούνται ως σημείο εκκίνησης, για την εξέταση ορισμένων στοιχείων σε βάθος. Επίσης, οι αριθμοδείκτες βασίζονται σε καταγεγραμμένες πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων που από την φύση

τους έχουν περιορισμούς, με συνέπεια και οι ίδιοι να υπόκεινται στους περιορισμούς αυτούς (π.χ. η μη καταγραφή στις καταστάσεις των χρηματοπιστωτικών αλλαγών). Παράγοντες όπως οι πολιτικές διαχείρισης, τάσεις και αλλαγές, οι συνθήκες της αγοράς κ.α., επηρεάζουν τις μελλοντικές προβλέψεις που βασίζονται στην αξιολόγηση, μέσω των αριθμοδεικτών, της αποτελεσματικότητας των παρελθόντων ετών. Τέλος η προσωπική μεροληψία δυσκολεύει την ερμηνεία των αριθμοδεικτών που πραγματοποιείται, όταν η ανάλυση γίνεται από διαφορετικά άτομα (Αποστόλου Α., 2013, σελ. 144-145).

1.13. Αριθμοδείκτες αξιολόγησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού

Η έννοια της καλής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο, υποδηλώνει ποιότητα, αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στις παρεχόμενες υπηρεσίες, με σωστή διαχείριση και αξιοποίηση του δημοσίου χρήματος και διαφάνεια στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων. Οι τοπικές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η μέτρηση της απόδοσης των Δήμων, αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για την Διοίκηση και τα στελέχη των Δήμων, αφού μέσω των πληροφοριών που παρέχονται έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις πρακτικές που αποδίδουν αποτελεσματικά ή να εντοπίσουν παραλείψεις και προβλήματα ώστε να τα διορθώσουν, βελτιώνοντας παράλληλα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες.

Σύμφωνα με την παρ. 7, του αρ. 267, του Ν. 3852/2010, η δημιουργία βάσης δεδομένων «Οικονομικά στοιχεία Δήμων» του Υπουργείου Εσωτερικών έχει σαν στόχο την συλλογή, ανάπτυξη και διάδοση των οικονομικών στοιχείων των Δήμων. Τα στατιστικά στοιχεία που συλλέγονται συμβάλλουν στη λήψη αποφάσεων για τη διαμόρφωση πολιτικών σε διάφορα επίπεδα (π.χ. τοπικό, εθνικό κλπ) και στην πραγματοποίηση ελέγχου των Δήμων, όταν αυτοί δεν ικανοποιούν συγκεκριμένους δείκτες αξιολόγησης της βάσης.

Επιπλέον, η αρ. 74712/2010 απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών, καθόρισε μεταξύ άλλων τους αριθμοδείκτες που χρειάζονται για την αξιολόγηση των τηρούμενων στην βάση, οικονομικών στοιχείων.

Με βάση τα προαναφερθέντα, οι αριθμοδείκτες διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες: α) βασιζόμενες στον Προϋπολογισμό-Απολογισμό των Δήμων και β) στις οικονομικές καταστάσεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των Δήμων.

α) Αριθμοδείκτες με βάση τον Προϋπολογισμό-Απολογισμό

Σε αυτή την κατηγορία ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών γίνεται συνήθως σε επίπεδο τριτοβάθμιου ή τεταρτοβάθμιου κωδικού εσόδων και εξόδων ανά υπηρεσία, ανάλογα με τις ανάγκες.

Οι βασικότεροι αριθμοδείκτες είναι:

- Αριθμοδείκτες δομής εσόδων/εξόδων
- Αριθμοδείκτες εσόδων/εξόδων ανά κάτοικο με βάση την πληθυσμιακή απογραφή (της ΕΛΣΤΑΤ)
- Αριθμοδείκτες οικονομικής επίδοσης
- Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης
- Δείκτες ανθρώπινου δυναμικού Δήμων και
- Αριθμοδείκτες συσχέτισης εσόδων-εξόδων

β) Αριθμοδείκτες με βάση τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Στην κατηγορία αυτή, ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών γίνεται συνήθως σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ή και δευτεροβάθμιου λογαριασμού αλλά δύναται και σε επίπεδο τριτοβάθμιου ή τεταρτοβάθμιου λογαριασμού, ανάλογα με τις ανάγκες.

Οι βασικότεροι αριθμοδείκτες είναι:

- Αριθμοδείκτες ρευστότητας
- Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας
- Αριθμοδείκτες αποδοτικότητα
- Αριθμοδείκτες δομής κεφαλαίων
- Αριθμοδείκτες δομής οικονομικών καταστάσεων
- Αριθμοδείκτες ανά κάτοικο και
- Αριθμοδείκτες μακροχρόνιας φερεγγυότητας

1.14. Επιχειρησιακά Προγράμματα Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού

Επιχειρησιακά Προγράμματα, είναι τα προγράμματα που αφορούν τον προγραμματισμό της Διοίκησης του Δήμου για την περίοδο που διοικεί και περιγράφει τους στόχους της Διοίκησης για την δημοτική περιόδό της, τις ενέργειες και τα μέσα που θα χρησιμοποιήσει για την επίτευξη των στόχων της, την οικονομική βάση και τις υποδομές που απαιτούνται (Καραγιάνης Σ, 2004, σελ.63).

1.14.1. Θεσμικό πλαίσιο

Σύμφωνα με άρθρο 203-207 του Ν. 3463/2006, οι Δήμοι που είναι θεσμικά υποχρεωμένοι να εκπονούν Επιχειρησιακά Προγράμματα αποτελούν : α) οι Δήμοι με πληθυσμό άνω των δέκα χιλιάδων κατοίκων και οι Δήμοι που είναι πρωτεύουσες νομών, β) Οι εθελούσια συνενωμένοι Δήμοι σύμφωνα με το αρ. 3 του ίδιου νόμου, γ) οι Δήμοι που καλύπτουν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Ε., ενώ μπορούν να εκπονούν Επιχειρησιακά Προγράμματα και άλλοι Δήμοι, για τα οποία ακολουθούνται οι διατάξεις του Ν.3463/2006.

Για το μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό των Δήμων, σύμφωνα με την παρ. 1, αρ. 79 του Ν. 4172/2013 έπρεπε να εκπονηθεί Πενταετής Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, το οποίο εξειδικευόταν κατ' έτος σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, ενώ με την παρ. 1, αρ. 175 του Ν. 4555/2018 το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καθίσταται και πάλι Τετραετές. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καταρτίζεται μέσα στο πρώτο εξάμηνο της δημοτικής περιόδου από την Εκτελεστική Επιτροπή, με εισήγησή της στο Δημοτικό Συμβούλιο, ενώ μπορεί να αναθεωρηθεί ανά διετία. Για το σκοπό αυτό, η αρμόδια υπηρεσία Προγραμματισμού συντάσσει Σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος και Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης, σε συνεργασία με τη Διοίκηση και τις υπηρεσίες του Δήμου και παρέχει σε αυτούς την απαραίτητη υποστήριξη όταν χρειάζεται.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αφού ελεγχθεί από την Περιφέρεια για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισής του, εξειδικεύεται σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης των Δήμων, μέρος του οποίου είναι το Ετήσιο Τεχνικό Πρόγραμμα που επισυνάπτεται σε αυτό, ως παράρτημα. Σε αυτό περιλαμβάνονται δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν με σειρά προτεραιότητας, με τα κάθε είδους έσοδα του Προϋπολογισμού. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίησή τους, είναι η αναφορά τους στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης και η κάλυψή τους από τον Προϋπολογισμό, ενώ απαραίτητη είναι και η εναρμόνιση του Ετήσιου Τεχνικού Προγράμματος με τις κατευθύνσεις του αντίστοιχου Ετήσιου Προγράμματος Δράσης και του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η ψήφιση και εκτέλεση του Προϋπολογισμού και του Τεχνικού Προγράμματος της πρώτης χρονιάς κάθε δημοτικής περιόδου, δεν προαπαιτεί την κατάρτιση και έγκριση Επιχειρησιακού Προγράμματος και Ετήσιου Προγράμματος Δράσης. Ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Αναπτυξιακού Σχεδιασμού Τοπικού και Περιφερειακού Επιπέδου, κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, ρυθμίζει θέματα σχετικά με τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, με το περιεχόμενο, τη δομή, τις προδιαγραφές ανά κατηγορία Δήμων, τη διαδικασία κατάρτισης, έγκρισης, αξιολόγησης και παρακολούθησης της εφαρμογής των Δημοτικών Τετραετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και άλλα ειδικά ζητήματα.

Κατά την κατάρτιση και υλοποίησή τους, η αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων μορφών δημοσιοποίησης και δημόσιας διαβούλευσης, συμβάλλει στην ενίσχυση της διαφάνειας και της συμμετοχής.

1.14.2. Επιχειρησιακά Προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Ένα βασικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της χώρας, μέσω σημαντικών πόρων προερχόμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτέλεσε το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020.

Με το ΕΣΠΑ 2014-2020, επιδιώχθηκε η αντιμετώπιση όλων των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων που προήλθαν από την οικονομική κρίση και αποτέλεσε σε μεγάλο βαθμό την αιτία εισαγωγής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Ο.Τ.Α. στις διαδικασίες στρατηγικού σχεδιασμού, η καθιέρωση των οποίων έγινε με την μορφή κοινοτικής παρέμβασης (Πάλλης Χρ. 2013, σελ. 45-46).

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελούνταν από 20 Προγράμματα, από τα οποία τα 7 ήταν Τομεακά και τα 13 Περιφερειακά. Τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα αφορούσαν ένα ή περισσότερους τομείς με πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα. Τα 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα αφορούσαν τις ελληνικές Περιφέρειες και περιλάμβαναν δράσεις εμβέλειας τους (www.espa.gr).

Κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλάμβανε άξονες προτεραιότητας που εξειδικεύονταν σε ειδικούς στόχους οι οποίοι περιλάμβαναν επιλεγμένες δράσεις που συνέβαλλαν στην υλοποίηση των στόχων του ΕΣΠΑ και της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για μια ανάπτυξη έξυπνη, διατηρήσιμη, χωρίς αποκλεισμούς.

1.14.3. Προβλήματα στην αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ από τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού

Πολλές φορές οι Δήμοι δεν καταφέρνουν να αξιοποιήσουν πλήρως και αποτελεσματικά τους διαθέσιμους πόρους, των χρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε.

Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, εξαιτίας πολλών παραγόντων. Ενδεικτικά είναι τα προβλήματα οργάνωσης των δομών των Δήμων και συνεργασίας μεταξύ τους, η έλλειψη κατάλληλων στελεχών για την προετοιμασία των προτάσεων και της ωρίμανσης των έργων και ειδικά για τους μικρούς και μεσαίους Δήμους η διάθεση περιορισμένων πόρων. Παράλληλα το πολύπλοκο και χρονοβόρο πλαίσιο διαχείρισης της ωρίμανσης των έργων, σε συνδυασμό με πολλά προβλήματα οικονομικά ή γραφειοκρατικά, οδηγούν στην περιορισμένη συμμετοχή των Δήμων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Τέλος η αλληλεξάρτηση του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης με τον προϋπολογισμό των ΟΤΑ (αντιστοίχιση κωδικών), η χρηματοδότηση κυρίως από Τομεακά Προγράμματα, η μη συνεχόμενη πραγματοποίηση δράσεων των τοπικών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και η μη ανάληψη κόστους υποβολής προτάσεων, λόγω ανταγωνιστικών προτάσεων με αβέβαιο αποτέλεσμα, αποτελούν και αυτά σημαντικά μειονεκτήματα.

1.14.4. Προτάσεις βελτίωσης για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού

Ενδεικτικές ενέργειες που μπορούν να συμβάλλουν στην αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων είναι: η στελέχωση των υπηρεσιών αναπτυξιακού σχεδιασμού και προγραμματισμού των Δήμων και η ενίσχυσή τους με εξειδικευμένα στελέχη (π.χ. μηχανικούς, οικονομολόγους κλπ), η διαρκής ενημέρωση και κατάρτιση των στελεχών, η καλή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, η βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των Δήμων και η αξιοποίηση προγραμμάτων από κοινού (π.χ. χωρικών) με ταυτόχρονη δημιουργία διαδημοτικού δικτύου υποστήριξης. Επιπλέον η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τις Διευθύνσεις Προγραμματισμού των Περιφερειών και των Δήμων, με παράλληλη λειτουργία γραφείου υποστήριξης σε κεντρικό επίπεδο, αποτελεί σημαντική βοήθεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Περίπτωση Δήμου Αιγιάλεω

2.1. Γενικά χαρακτηριστικά Δήμου Αιγιάλεω

Ο Δήμος Αιγιάλεω, που συγκαταλέγεται στους παλαιότερους Δήμους της χώρας, συναντάται στην δυτική περιοχή του πολεοδομικού συγκροτήματος των Αθηνών που ανήκει στην Περιφέρεια Αττικής. Ο Δήμος Αιγιάλεω έχει έκταση 6.450 τετρ. χλμ και συνορεύει δυτικά με το Δήμο Χαϊδαρίου και το Δήμο Αγίας Βαρβάρας, ανατολικά με το Δήμο Αθηναίων, βορειοανατολικά με το Δήμο Περιστερίου και νότια-νοτιοδυτικά με το Δήμο Νίκαιας - Αγ. Ι. Ρέντη. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011, έχει πληθυσμό 69.946 άτομα αλλά στην πραγματικότητα στα όρια του Δήμου ζουν και εργάζονται τουλάχιστον 100.000 άνθρωποι.

Η πόλη δανείστηκε την ονομασία της από το κοντινό όρος Αιγιάλεω και έχει αναπτυχθεί και από τις δυο πλευρές της Αρχαίας Ιεράς Οδού που αποτελούσε και αποτελεί σύνδεσμο της Αθήνα και της ιστορικής Ελευσίνας. Για πρώτη φορά, το 1922-1928 έχουμε την μαζική εγκατάσταση στο Αιγιάλεω, προσφύγων της Μικράς Ασίας και το 1930 την εγκατάσταση μικρής ομάδας χριστιανών Ασσύριων. Το 1934 με διάταγμα, δημιουργήθηκε η κοινότητα των “Νέων Κυδωνιών” από τους γύρω οικισμούς και το 1943 έχουμε την μετατροπή της σε Δήμο. Την δεκαετία του '50, για πολιτικούς και οικονομικούς λόγους, εγκαταστάθηκαν πολλοί εσωτερικοί μετανάστες, τις δεκαετίες '60 και '70 εγκαταστάθηκαν οι πρώτοι Πόντιοι Παλινοστούντες από τα Ανατολικά Κράτη, ενώ η λειτουργία μεγάλων βιομηχανικών μονάδων στην ευρύτερη περιοχή αποτέλεσε πόλο έλξης βιομηχανικών εργατών από την επαρχία. Επιπλέον, την δεκαετία του '80 εγκαταστάθηκαν στον Δήμο, Ιρακινοί και Πακιστανοί μετανάστες και πρόσφυγες και τη δεκαετία του '90 Ελληνοπόντιοι, Βορειοηπειρώτες και Αλβανοί, ενώ η ροή εγκατάστασης μεταναστών και προσφύγων έχει αυξηθεί κατά πολύ την τελευταία δεκαετία.

Ο Δήμος αποτελεί κέντρο εμπορίου, κοινωφελών υπηρεσιών, πολιτιστικών υποδομών και αναψυχής. Ακόμη και στις ελάχιστες περιπτώσεις που υπάρχει έλλειψη

βασικών λειτουργιών στα όρια του Δήμου, δεν δημιουργείται ζήτημα, δεδομένου ότι γειτονικοί Δήμοι παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες. Στα όρια της πόλης λειτουργεί το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και τρεις σταθμοί του Μετρό. Συγκεκριμένα το «Αιγάλεω» στο κέντρο της πόλης, η «Αγ. Μαρίνα» στο Δημαρχείο και ο «Ελαιώνας» στην είσοδο της πόλης από την Αθήνα. Στο Αιγάλεω ανήκουν τα τελευταία τμήματα του αρχαίου Αττικού Ελαιώνα, με φυσικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά, ενώ εθνικές αρτηρίες της χώρας και μεγάλες οδικές αρτηρίες σύνδεσης των Δήμων της Δυτικής Αθήνας μεταξύ τους αλλά και με τον Πειραιά και τους όμορους Δήμους του, είτε εφάπτονται στα διοικητικά όρια, είτε βρίσκονται εντός του Δήμου.

Στην περιοχή λειτουργεί σημαντικός αριθμός μικρών τοπικών επιχειρήσεων που σχετίζονται με διάφορους επαγγελματικούς κλάδους όπως εμπόριο, μεταποίηση, υπηρεσίες κλπ. Ιδιαίτερα μετά την ύφεση, αντίξοες συνθήκες όπως η μειωμένη ζήτηση των καταναλωτών λόγω περικοπών στο εισόδημα ή ανεργίας, η αύξηση κόστους λόγω ανατιμήσεων, η εγκατάσταση στην περιοχή μεγάλων εμπορικών κέντρων που αποτέλεσαν πόλο έλξης καταναλωτών κλπ, προκάλεσαν μείωση της δραστηριότητας των τοπικών επιχειρήσεων και του τζίρου τους, με αποτέλεσμα την διακοπή της λειτουργίας τους ή την μεταφορά τους.

Ο Δήμος Αιγάλεω όπως και η Δυτική Αττική, χαρακτηρίζεται από αρκετά οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και χωροταξικά προβλήματα. Η υψηλή ανεργία, τα υψηλά ποσοστά φτώχειας, μεγάλα πολεοδομικά και περιβαλλοντικά προβλήματα (π.χ. έλλειψη κοινόχρηστων χώρων, έλλειψη χώρων στάθμευσης, ρύπανση κ.α.), οι μειονότητες, οι ευάλωτες ομάδες, το χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης, είναι ενδεικτικά των προβλημάτων που αντιμετωπίζει.

2.2. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2015-2019 Δήμου Αιγάλεω

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Αιγάλεω, συντάχθηκε σε μία εποχή όπου η πολύπλευρη κρίση που βιώσαμε στην οικονομία, στην κοινωνία αλλά και στο περιβάλλον, ανέτρεψε ότι θεωρούσαμε δεδομένο μέχρι τότε. Η ανάπτυξη μιας

ρεαλιστικής στρατηγικής μέσα στις συνθήκες που διαμορφώθηκαν από την κρίση αυτή και η διαχείρισή της, αποτέλεσε μια πρόκληση για τον Δήμο Αιγιάλεω.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Αιγιάλεω, είχε σαν σκοπό την βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, την αποτελεσματικότερη διαχείριση των πόρων, την ενίσχυση ή και ανακούφιση του οικογενειακού προϋπολογισμού, την εξυπηρέτηση των αναγκών της καθημερινότητας του πολίτη, την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την προστασία του περιβάλλοντος.

Άξονες και μέτρα του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015 – 2019

Ο Στρατηγικός Σχεδιασμός της περιόδου 2015-2019 του Δήμου Αιγιάλεω, περιλάμβανε την διαμόρφωση και εξειδίκευση της στρατηγικής του σε Άξονες, Μέτρα και Στόχους, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών και προοπτικών της πόλης και του συνόλου των δραστηριοτήτων του Δήμου.

Οι **βραχυπρόθεσμοι στόχοι** του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου ήταν :

- α) Η μείωση της ανεργίας και η ταυτόχρονη αύξηση της απασχόλησης
- β) Η αντιμετώπιση προβλημάτων μεγάλου μέρους του πληθυσμού, που είχαν να κάνουν με την επιβίωση και τον κοινωνικό αποκλεισμό
- γ) Η ενεργός συμμετοχή των πολιτών μέσω ανάπτυξης θεσμών τοπικής δημοκρατίας
- δ) Ο εκσυγχρονισμός των υποδομών του Δήμου.

Οι **μακροπρόθεσμοί στόχοι** του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου ήταν :

- α) Η μετατροπή του Αιγιάλεω σε κέντρο καινοτομίας, μέσω της συνεργασίας και αξιοποίησης του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της περιοχής αλλά και της περιφέρειας
- β) Η βιώσιμη ανάπτυξη μέσω παρεμβάσεων στην περιοχή του Ελαιώνα (πολεοδομικών και χωροταξικών)

γ) Η δημιουργία προϋποθέσεων και ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της πόλης για τη λειτουργία της ως κέντρο πολύπλευρου ενδιαφέροντος

δ) Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων

ε) Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των δημοτών αλλά και του περιβάλλοντος.

Μετά τον καθορισμό των Αξόνων και των Γενικών Στόχων του Στρατηγικού Σχεδιασμού (Α΄ φάση), ακολούθησε ο καθορισμός και η αποτύπωση των Δράσεων για την πενταετία και η ομαδοποίησή τους, για την επίτευξη των στόχων.

Οι Δράσεις περιλήφθηκαν ύστερα από τις προτάσεις και την εμπειρία των υπηρεσιών του Δήμου, της Διοίκησης και των δημοτών σε θέματα που αφορούν την πόλη, περιλαμβανομένων και των σχεδίων του Προϋπολογισμού και του Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου των ετών 2015-2016 καθώς και δράσεων που είχαν προγραμματιστεί χωρίς καταγραφή τους σε αυτά.

Οι Δράσεις αφορούσαν κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων που είχαν ξεκινήσει σε προγενέστερη περίοδο και θα ολοκληρώνονταν μέσα στην πενταετία 2015-2019, νέα έργα και δραστηριότητες με προκαθορισμένη χρονική διάρκεια, προγράμματα για τα οποία είχε υποβληθεί αίτημα χρηματοδότησης ή αναζητούνταν συγκεκριμένες πηγές χρηματοδότησης, ετήσια επαναλαμβανόμενα προγράμματα (π.χ. Πολιτιστική Διαδρομή), νέα προγράμματα των οποίων η εκτέλεση απαιτούσε διοικητικές και οργανωτικές αποφάσεις και θα γίνονταν χωρίς κόστος, λειτουργικές αλλαγές στο Δήμο (π.χ. τροποποίηση του Ο.Ε.Υ., προσλήψεις κλπ) και δράσεις διαδημοτικής συνεργασίας.

Τα **προβλήματα** που αντιμετώπιζε ο Δήμος στην υλοποίηση του Στρατηγικού του και Επιχειρησιακού του Σχεδιασμού ήταν:

α) Η έλλειψη επιχορηγήσεων για επενδύσεις

β) Η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού

γ) Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας

δ) Η χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση του Δήμου.

Τα παραπάνω ενδεικτικά προβλήματα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές επιπτώσεις για το μέλλον του Δήμου. Για την εξάλειψη τους, ο Δήμος ανέπτυξε στρατηγικές συνεργασίες σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο προκειμένου να υλοποιήσει δράσεις/παρεμβάσεις, με στόχο τη θεραπεία των παραπάνω στρατηγικών θεμάτων που ευθυγραμμίζονταν με το Επιχειρησιακό Σχέδιο (Άξονες – Μέτρα–Δράσεις).

Το πλήρες Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Αιγάλεω μπορεί να αναζητηθεί στη διεύθυνση: <https://www.aigaleo.gr/epixirisiako-sxedio/>

2.3. Ανάλυση Οικονομικών καταστάσεων 2015-2019 Δήμου Αιγάλεω, με την χρήση αριθμοδεικτών.

2.3.1. Αριθμοδείκτες δομής Προϋπολογισμού

2.3.1.1 Δείκτες Εσόδων

Οι δείκτες εσόδων που αναλύονται ακολούθως, σχετίζονται με τον οικονομικό προγραμματισμό και κυρίως με τις πηγές εσόδων. Για την ανάλυση αυτή χρησιμοποιήθηκαν:

α) για το σύνολο εσόδων εισπραχθέντων και προϋπολογισθέντων, το σύνολο των εισπραχθέντων και προϋπολογισθέντων του Απολογισμού αφού αφαιρέθηκαν τα προνοιακά επιδόματα (ο Δήμος αποτελούσε ενδιάμεσο φορέα διανομής τους σε δεκατρείς (13) Δήμους μέχρι και το 2018) και το χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης.

β) για τα ίδια έσοδα, το άθροισμα του συνόλου των τακτικών εσόδων μείον τον κωδικό 06, των έκτακτων εσόδων μείον τους κωδικούς 12-13, των εσόδων Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται για πρώτη φορά και των εισπρακτέων υπολοίπων από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη.

γ) για τις επιχορηγήσεις, το άθροισμα του σύνολο των θεσμοθετημένων πόρων για κάλυψη λειτουργικών δαπανών, των έκτακτων επιχορηγήσεων για κάλυψη λειτουργικών δαπανών και των επιχορηγήσεων για επενδύσεις.

δ) για τα ανταποδοτικά έσοδα, το άθροισμα των τακτικών ανταποδοτικών τελών και δικαιωμάτων, του κωδικού 2111, του κωδικού 3211 και του κωδικού 1629.01 (έκτακτα έσοδα κατασκευής αγωγών αποχέτευσης).

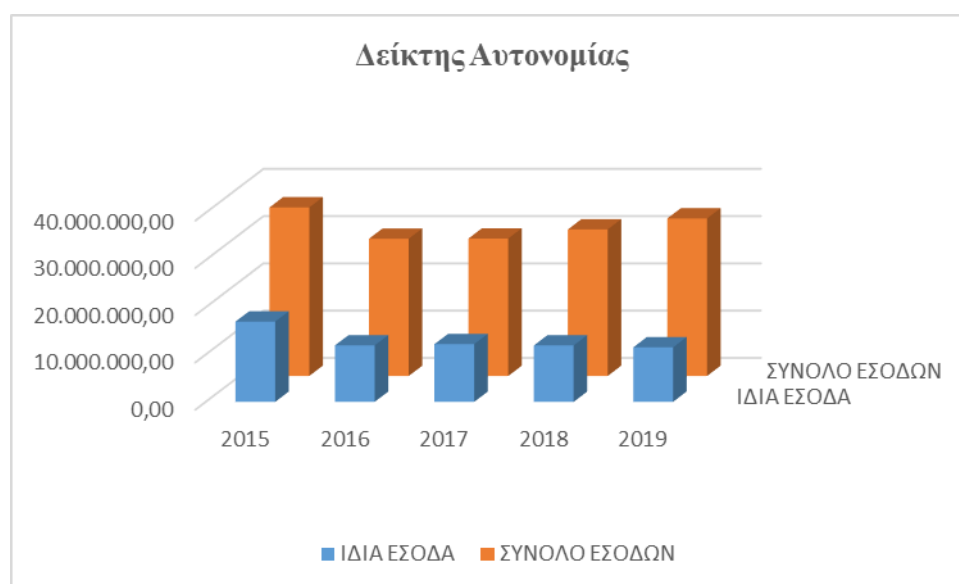
Δείκτης Αυτονομίας

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει τη σχέση μεταξύ των ιδίων εσόδων του Δήμου προς τα συνολικά έσοδα και μας δείχνει το βαθμό οικονομικής ανεξαρτησίας του, σε σχέση με την Κεντρική Διοίκηση και το βαθμό προγραμματισμού των εσόδων του.

Πίνακας 2.1

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΙΔΙΑ ΕΣΟΔΑ	16.989.214,26	11.943.577,04	12.217.726,99	11.941.933,18	11.534.340,23
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	35.673.707,91	29.035.372,49	29.077.538,87	31.017.656,24	33.340.400,30
ΠΟΣΟΣΤΟ %	47,62	41,13	42,02	38,50	34,60

Γράφημα 2.1

Από την παραπάνω ανάλυση, παρατηρούμε ότι το ποσοστό των ιδίων εσόδων μειώθηκε στο βάθος της πενταετίας, με αποτέλεσμα τη μείωση του βαθμού οικονομικής αυτονομίας του. Η μείωση των ιδίων εσόδων, δεν δίνει στο Δήμο τη δυνατότητα, να προϋπολογίσει τα έσοδά του με ασφάλεια και να λειτουργεί ανεξάρτητα από την Κεντρική Διοίκηση. Παρόλα αυτά η σύγκριση του μέσου όρου της πενταετίας που κυμαίνεται στο 40,77%, με το Επιχειρησιακό Σχέδιο όπου οι ίδιοι πόροι (συμπεριλαμβανομένων και των Κ.Α.Π. και Σ.Α.Τ.Α.) προβλέπονταν στο 17,85%, τοποθετεί τον Δήμο σε ένα αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο.

Δείκτης εξάρτησης εσόδων

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει τη σχέση μεταξύ των επιχορηγήσεων προς τα συνολικά έσοδα και μας δείχνει το βαθμό οικονομικής εξάρτησης του Δήμου από την Κεντρική Κυβέρνηση. Μπορεί να αναλυθεί και σε δείκτη λειτουργικών και επενδυτικών επιχορηγήσεων.

Πίνακας 2.2

ΔΕΙΚΤΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	14.205.115,47	12.087.885,84	11.750.669,64	12.696.770,24	14.528.710,37
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	35.673.707,91	29.035.372,49	29.077.538,87	31.017.656,24	33.340.400,30
ΠΟΣΟΣΤΟ %	39,82	41,63	40,41	40,93	43,58

Γράφημα 2.2

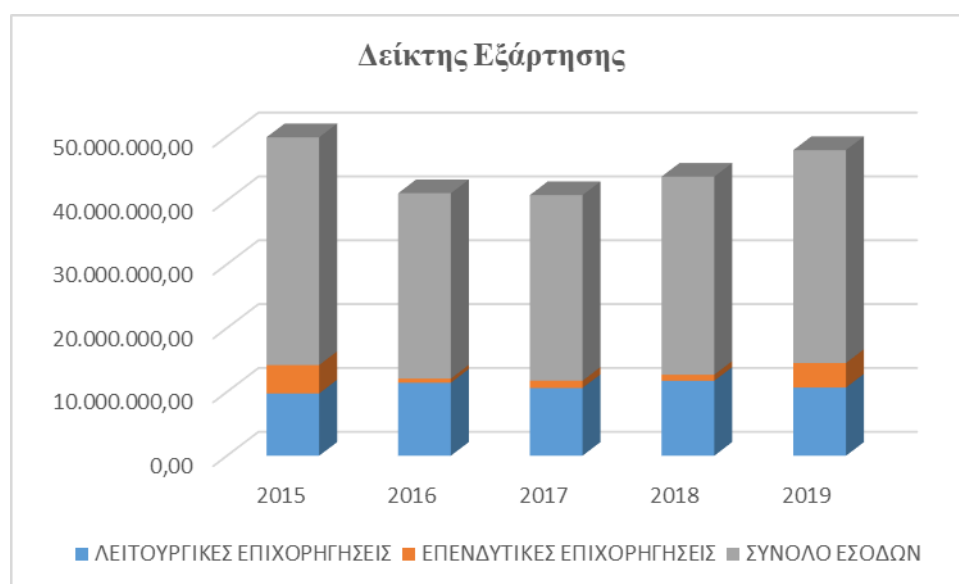

Από την παραπάνω ανάλυση, παρατηρούμε ότι κατά την πενταετία είχαμε μια αυξομείωση του δείκτη χωρίς σημαντικές αποκλίσεις. Από τη μια πλευρά παρατηρούμε ότι ο βαθμός οικονομικής εξάρτησης του Δήμου είναι περίπου στα ίδια επίπεδα με το δείκτη αυτονομίας, γεγονός που δείχνει ότι ο Δήμος όχι μόνο προσπαθεί να βασιστεί σε ιδίους πόρους αλλά δρα και για την εξεύρεση πόρων (εθνικών, ευρωπαϊκών) για την επίτευξη των στόχων του. Σε σχέση με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ο μέσος όρος της πενταετίας 41,27% αποκλίνει αρκετά από τον στόχο του 69,51%, που σημαίνει ότι δεν κατάφερε να εξασφαλίσει τους προβλεπόμενους, μέσω επιχορηγήσεων, πόρους.

Πίνακας 2.3

ΔΕΙΚΤΕΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	9.762.360,22	11.441.625,84	10.618.833,83	11.743.613,91	10.669.437,14
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	4.442.755,25	646.260,00	1.131.835,81	953.156,33	3.859.273,23
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	35.673.707,91	29.035.372,49	29.077.538,87	31.017.656,24	33.340.400,30
ΠΟΣΟΣΤΟ % ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ	27,37	39,41	36,52	37,86	32,00
ΠΟΣΟΣΤΟ % ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ	12,45	2,23	3,89	3,07	11,58

Γράφημα 2.3

Με την ανάλυση των επιχορηγήσεων, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι οι επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών υπερτερούσαν σε σχέση με τις επενδυτικές επιχορηγήσεις. Η κατάσταση αυτή οφειλόταν σε τρεις κυρίως λόγους. Αρχικά, εξ' αιτίας της μεταβατικής περιόδου από την οικονομική κρίση και της σφικτής οικονομικής πολιτικής, το Κράτος περιόρισε αρκετά τα επενδυτικά προγράμματα που αφορούσαν την Τοπική Αυτοδιοίκηση και κατά συνέπεια τις χρηματοδοτήσεις. Επιπλέον λόγοι, ήταν η υποστελέχωση του τμήματος

Προγραμματισμού και Διαφάνειας που ασχολούνταν με την εξεύρεση επιχορηγήσεων (εθνικών, ευρωπαϊκών), το σχεδιασμό και τον προγραμματισμό έργων και δράσεων και η έλλειψη σχετικής τεχνογνωσίας από το προσωπικό.

Δείκτης ανταποδοτικών εσόδων

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστό συμμετοχής των εσόδων από τις ανταποδοτικές υπηρεσίες, στα ίδια έσοδα.

Πίνακας 2.4

ΔΕΙΚΤΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	7.572.974,76	7.284.451,75	7.836.844,63	7.394.236,49	7.350.580,56
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	16.989.214,26	11.943.577,04	12.217.726,99	11.941.933,18	11.534.340,23
ΠΟΣΟΣΤΟ %	44,58	60,99	64,14	61,92	63,73

Γράφημα 2.4

Παρατηρούμε ότι το ποσοστό συμμετοχής των ανταποδοτικών εσόδων στα ίδια έσοδα ήταν με εξαίρεση το πρώτο έτος πάνω από το 50% του συνόλου των ιδίων εσόδων, ενώ ο μέσος όρος ήταν 59,07%. Θα πρέπει το ύψος τους να συγκριθεί με το

ύψος της αντιπαροχής που κάνει χρήση ο πολίτης, για να δούμε και την αποτελεσματικότητα τους ως προς τον πολίτη. Η αύξηση των ιδίων εσόδων από άλλες πηγές θα ήταν επιθυμητή, όπως για παράδειγμα η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας και η ύπαρξη νέας προσέγγισης της ανταποδοτικότητας για καλύτερη διαχείριση των εσόδων από ανταποδοτικές υπηρεσίες.

Δείκτης αποτελεσματικότητας

Ο δείκτης αποτελεσματικότητας απεικονίζει την σχέση των εισπραχθέντων εσόδων προς τα προϋπολογισθέντα και εκφράζει το βαθμό εισπραξιμότητας των εσόδων που είχαν προγραμματιστεί.

Πίνακας 2.5

ΕΣΟΔΑ	2015	2016	2017	2018	2019
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ	35.673.707,91	29.035.372,49	29.077.538,87	31.017.656,24	33.340.400,30
ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ	56.017.187,51	46.340.780,02	50.842.452,69	59.787.431,32	56.692.885,97
ΠΟΣΟΣΤΟ %	63,68	62,66	57,19	51,88	58,81

Γράφημα 2.5

Από την παραπάνω ανάλυση και με το μέσο όρο που φτάνει στο 58,84%, παρατηρούμε ότι ο βαθμός εισπραξιμότητας του Δήμου ήταν σε ικανοποιητικό επίπεδο σε σχέση με αυτά που είχαν προϋπολογιστεί σε ετήσια βάση και σε σχέση με

το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Σίγουρα όμως υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης της, όπως για παράδειγμα με την διεύρυνση των εναλλακτικών τρόπων είσπραξης για αύξηση της εισπραξιμότητας ή με κατάλληλη αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για κάλυψη επενδυτικών δαπανών.

2.3.1.2. Δείκτες εξόδων

Οι δείκτες εξόδων που αναλύονται ακολούθως, σχετίζονται με τον οικονομικό προγραμματισμό και κυρίως με τις πηγές εσόδων. Για την ανάλυση αυτή χρησιμοποιήθηκαν:

- α) για το σύνολο των εξόδων, όλα τα έξοδα μειωμένα κατά την δαπάνη των προνοιακών επιδομάτων
- β) για τις λειτουργικές δαπάνες, το σύνολο των εξόδων χρήσης αφού αφαιρέθηκε το σύνολο των πληρωμένων προνοιακών επιδομάτων.
- γ) για τις λειτουργικές δαπάνες ανταποδοτικών υπηρεσιών, το άθροισμα του συνόλου των εξόδων χρήσης ανταποδοτικών υπηρεσιών (20,25,45).
- δ) για τα προϋπολογισθέντα έξοδα, το σύνολο των τελικώς προϋπολογισθέντων δαπανών μετά την αφαίρεση των προνοιακών επιδομάτων και των προβλέψεων μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε.
- ε) για το σύνολο των επενδύσεων, το σύνολο της ομάδας 7 (αγορές και προμήθειες παγίων, έργα και μελέτες, έρευνες)

Δείκτης συμμετοχής λειτουργικών δαπανών στα έξοδα

Ο αριθμοδείκτης απεικονίζει την σχέση των λειτουργικών δαπανών χρήσης προς τα συνολικά έξοδα και δείχνει το κόστος λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών του Δήμου.

Πίνακας 2.6

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	17.830.031,89	18.594.818,53	20.720.561,18	21.050.950,81	22.277.180,91
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	27.461.275,32	25.525.820,94	34.673.047,84	39.184.070,40	42.397.376,09
ΠΟΣΟΣΤΟ %	64,93	72,85	59,76	53,72	52,54

Γράφημα 2.6

Ο υψηλός δείκτης συμμετοχής λειτουργικών δαπανών σημαίνει υψηλό λειτουργικό κόστος. Παρατηρώντας τον παραπάνω πίνακα, βλέπουμε ότι ο παρόλο που το λειτουργικό κόστος του Δήμου αυξήθηκε στην πενταετία, η αύξηση των συνολικών εξόδων περιόρισε το ποσοστό συμμετοχής του, φτάνοντας το περίπου στο 50% των συνολικών εξόδων, με τον μέσο όρο να κυμαίνεται στο 60,76%. Το ποσοστό αυτό δείχνει ότι επειδή έχει υψηλό λειτουργικό κόστος (σπατάλη πόρων), έχει μικρότερο ποσοστό δραστηριοποιήσεων ανάπτυξης.

Δείκτης συμμετοχής λειτουργικών δαπανών ανταποδοτικών υπηρεσιών στις λειτουργικές δαπάνες

Ο αριθμοδείκτης απεικονίζει την σχέση των λειτουργικών δαπανών των ανταποδοτικών υπηρεσιών χρήσης προς τις συνολικές λειτουργικές δαπάνες και δείχνει το κόστος λειτουργίας των ανταποδοτικών υπηρεσιών του Δήμου.

Πίνακας 2.7

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	5.826.754,36	5.896.148,64	6.262.428,48	5.736.007,35	6.853.187,76
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	17.830.031,89	18.594.818,53	20.720.561,18	21.050.950,81	22.277.180,91
ΠΟΣΟΣΤΟ %	32,68	31,71	30,22	27,25	30,76

Γράφημα 2.7

Παρατηρούμε ότι το οι λειτουργικές δαπάνες των ανταποδοτικών υπηρεσιών μειώνονταν σταδιακά κατά τη διάρκεια της πενταετίας, εξαιρουμένου της τελευταίας

χρονιάς που αυξήθηκαν κατά περίπου 3,5%, χωρίς και πάλι να ξεπερνούν το αρχικό ποσό του πρώτου έτους. Σε σχέση με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ο μέσος όρος 30,52% των δαπανών των ανταποδοτικών υπηρεσιών ξεπέρασε το προϋπολογισμένο κόστος του 14,91% του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. Ο περιορισμός του λειτουργικού κόστους χωρίς την μείωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών αποτελούσε και αποτελεί στόχο της χρηστής Διοίκησης.

Δείκτης εξόφλησης δαπανών

Ο δείκτης αυτός που απεικονίζεται από τη σχέση των πληρωθέντων δαπανών προς τις προϋπολογισθέντες δαπάνες, εκφράζει το επίπεδο των πληρωμών των προγραμματισμένων δαπανών .

Πίνακας 2.8

ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΩΝ	2015	2016	2017	2018	2019
ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	27.461.275,32	25.525.820,94	34.673.047,84	39.184.070,40	42.397.376,09
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	43.144.634,96	47.208.475,32	57.378.075,42	66.394.412,17	63.508.230,29
ΠΟΣΟΣΤΟ %	63,65	54,07	60,43	59,02	66,76

Γράφημα 2.8

Με τον παραπάνω αριθμοδείκτη, παρατηρούμε μια αυξομείωση των πληρωθέντων δαπανών μεταξύ του 50%-70% των προϋπολογισθέντων, ενώ ο μέσος όρος ήταν 60,79%. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι, είτε ο Δήμος προσπαθούσε να περιορίσει τα έξοδά του (αν και υπήρχε ρευστότητα), είτε δεν κατάφερε να εκτελέσει δράσεις και έργα που είχε προϋπολογίσει.

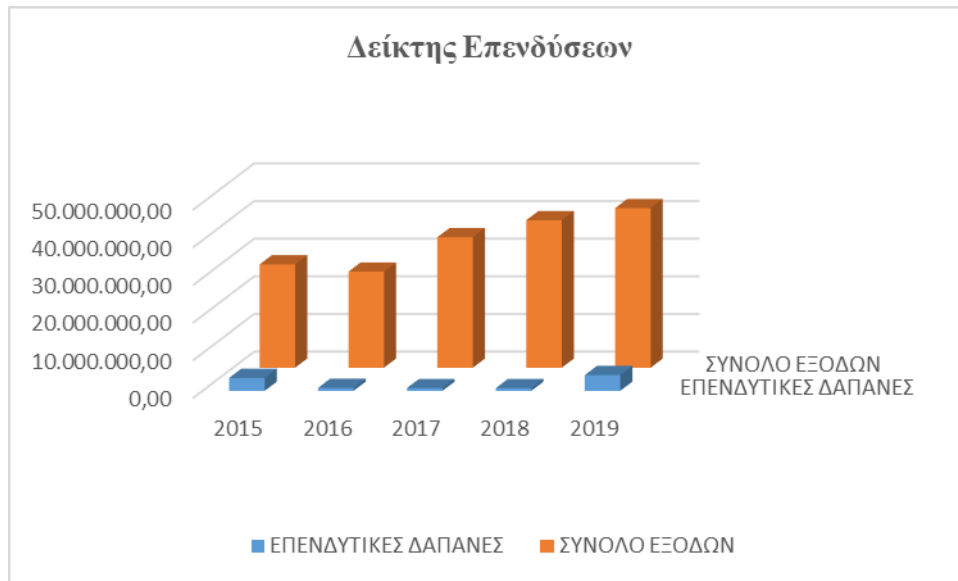
Δείκτης συμμετοχής επενδυτικών δαπανών στα συνολικά έξοδα

Ο αριθμοδείκτης εκφράζει την σχέση των επενδυτικών δαπανών προς τα συνολικά του έξοδα και μας δείχνει τον επενδυτικό προσανατολισμό και προσπάθεια του Δήμου, είτε σε αγορά παγίων είτε σε αναπτυξιακά έργα και υποδομές.

Πίνακας 2.9

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	2015	2016	2017	2018	2019
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	3.453.981,09	801.438,21	741.461,02	730.418,94	4.199.739,10
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	27.461.275,32	25.525.820,94	34.673.047,84	39.184.070,40	42.397.376,09
ΠΟΣΟΣΤΟ %	12,58	3,14	2,14	1,86	9,91

Γράφημα 2.9

Παρατηρώντας τα δεδομένα, βλέπουμε ότι σε γενικές γραμμές οι επενδύσεις ήταν σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με το συνολικό ύψος όλων των δαπανών, με το μέσο όρο να κυμαίνεται στο 5,93%. Μια σημαντική μείωση των επενδύσεων παρουσιάστηκε το 2016, 2017 και 2018 σε σχέση με το 2015 με μια εξίσου σημαντική ανάκαμψη την τελευταία χρονιά. Αυτό μπορεί να οφειλόταν στην αδυναμία του Δήμου να προβεί σε επενδυτικές δραστηριότητες λόγω των περιορισμένων, για την τοπική αυτοδιοίκηση, χρηματοδοτικών πόρων ή στην έλλειψη προσπάθειας αναζήτησης ή εκμετάλλευσης πόρων (χρηματοδοτήσεις, μη αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας κλπ). Επίσης, αν και είχε υψηλά ταμειακά διαθέσιμα λόγω της εισφοράς σε χρήμα για τον Ελαιώνα, δεν προχώρησε σε επενδυτικές δραστηριότητες με τα χρήματα αυτά.

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Ο δείκτης απεικονίζει την σχέση του συνόλου των τοκοχρεολυσίων της χρήσης προς τα έξοδα της χρήσης και μας δείχνει την δανειακή επιβάρυνση του Δήμου.

Πίνακας 2.10

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΤΟΚΟΧΡΕΩΛΥΣΙΑ	632.935,93	1.065.858,68	1.180.867,92	1.176.038,00	1.301.723,60
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	27.461.275,32	25.525.820,94	34.673.047,84	39.184.070,40	42.397.376,09
ΠΟΣΟΣΤΟ %	2,30	4,18	3,41	3,00	3,07

Γράφημα 2.10

Από τα παραπάνω, παρατηρούμε ότι τα ετήσια τοκοχρεολύσια του Δήμου για δάνεια προηγούμενων ετών (σύναψη νέου δανείου για επενδυτικές δαπάνες το 2019, βλ. πίνακα εσόδων στο παράρτημα) ήταν σε χαμηλά επίπεδα την πενταετία και μέσο όρο 3,19%, γεγονός που δείχνει ότι ο Δήμος είχε ρευστότητα και δεν ήταν υπερχρεωμένος, οπότε είχε τη δυνατότητα για αναπτυξιακές δραστηριότητες.

2.3.1.3. Δείκτες συσχέτισης Εσόδων-Εξόδων

Δείκτης Συσχέτισης Επιχορηγήσεων

Ο δείκτης απεικονίζει την σχέση των ετήσιων επιχορηγήσεων (λειτουργικών και επενδυτικών) προς τις αντίστοιχες δαπάνες και δείχνει το βαθμό συμμετοχής των κάθε επιχορηγήσεων (εθνικών, ευρωπαϊκών) στην πραγματοποίηση των αντίστοιχων δαπανών του Δήμου.

Πίνακας 2.11

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	2015	2016	2017	2018	2019
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	9.762.360,22	11.441.625,84	10.618.833,83	11.743.613,91	10.669.437,14
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	17.830.031,89	18.594.818,53	20.720.561,18	21.050.950,81	22.277.180,91
ΠΟΣΟΣΤΟ %	54,75	61,53	51,25	55,79	47,89

Γράφημα 2.11

Όσο αφορά τις λειτουργικές δαπάνες, παρατηρούμε ότι ο Δήμος βασίστηκε στο μεγαλύτερο ποσοστό για την κάλυψή τους στις επιχορηγήσεις των λειτουργικών

δαπανών και όχι στα ίδια έσοδα (μέσος όρος 54,24%), καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να στοχεύσει στην αύξηση των ιδίων εσόδων του, για την λειτουργική ανεξαρτητοποίηση από την Κεντρική Διοίκηση.

Πίνακας 2.12

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	2015	2016	2017	2018	2019
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	4.442.755,25	646.260,00	1.131.835,81	953.156,33	3.859.273,23
ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	3.453.981,09	801.438,21	741.461,02	730.418,94	4.199.739,10
ΠΟΣΟΣΤΟ %	128,63	80,64	152,65	130,49	91,89

Γράφημα 2.12

Στο κομμάτι των επενδυτικών δαπανών, βασίστηκε ολοκληρωτικά στις αντίστοιχες επιχορηγήσεις μέσα στην πενταετία (μέσος όρος 116,86%). Όλο αυτό συνάδει και με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του, στο οποίο οι επιχορηγήσεις υπερεπέρσταν έναντι των ιδίων εσόδων.

Δείκτες ανταποδοτικών εσόδων/εξόδων ανά κάτοικο

Οι παρακάτω δείκτες απεικονίζουν:

α) την σχέση των εσόδων από ανταποδοτικές υπηρεσίες προς τον πληθυσμό και μας δείχνουν την επιβάρυνση κάθε ατόμου για αυτές τις υπηρεσίες

β) την σχέση των δαπανών για ανταποδοτικές υπηρεσίες προς τον πληθυσμό και μας δείχνουν το ποσό δαπάνης αυτών των υπηρεσιών που αντιστοιχεί σε κάθε άτομο.

Η υποχρεωτική κάλυψη των δαπανών των ανταποδοτικών υπηρεσιών από τα έσοδα των αντίστοιχων υπηρεσιών, συνιστά στη διασφάλιση του χαρακτήρα των υπηρεσιών αυτών.

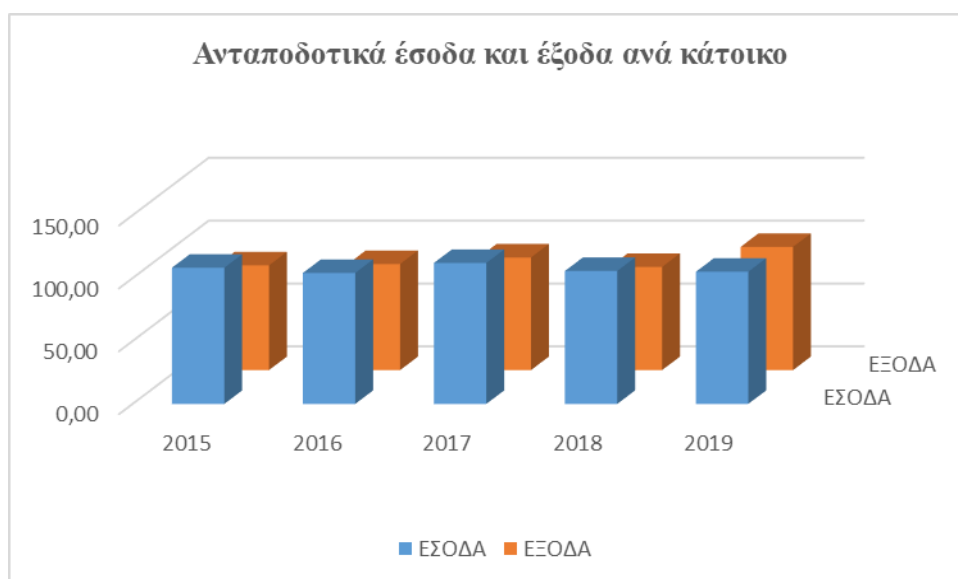
Πίνακας 2.13

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	7.572.974,76	7.284.451,75	7.836.844,63	7.394.236,49	7.350.580,56
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	69.946	69.946	69.946	69.946	69.946
ΠΟΣΟ/ΑΤΟΜΟ	108,27	104,14	112,04	105,71	105,09

Πίνακας 2.14

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	5.826.754,36	5.896.148,64	6.262.428,48	5.736.007,35	6.853.187,76
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	69.946	69.946	69.946	69.946	69.946
ΠΟΣΟ/ΑΤΟΜΟ	83,30	84,30	89,53	82,01	97,98

Γράφημα 2.13

Παρατηρούμε ότι η ετήσια επιβάρυνση για κάθε άτομο του πληθυσμού κυμαινόταν πάνω κάτω στα ίδια επίπεδα και αυτό οφειλόταν στο σταθερό επίπεδο των τιμών υπολογισμού των υπηρεσιών αυτών. Από την πλευρά των δαπανών, παρατηρούμε ότι το κόστος των ανταποδοτικών υπηρεσιών για κάθε άτομο του πληθυσμού παρέμενε σχεδόν στα ίδια επίπεδα με μικρές αποκλίσεις πλην της τελευταίας χρονιάς που το κόστος ανέβηκε. Ο μέσος όρος της πενταετίας για τα έσοδα ήταν στα 107,05 € και στα έξοδα 87,42 €. Παρατηρούμε δηλαδή, την αποτελεσματικότητα των ανταποδοτικών εσόδων προς όφελος του Δήμου και την διασφάλιση της κάλυψης των εξόδων από τα αντίστοιχα έσοδα.

2.3.2. Αριθμοδείκτες δομής οικονομικών καταστάσεων Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Ο.Τ.Α.

2.3.2.1 Αριθμοδείκτες ρευστότητας

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας αναφέρονται στο βαθμό με τον οποίο ένας οργανισμός, δύναται να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του, με την ρευστοποίηση των στοιχείων που βρίσκονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

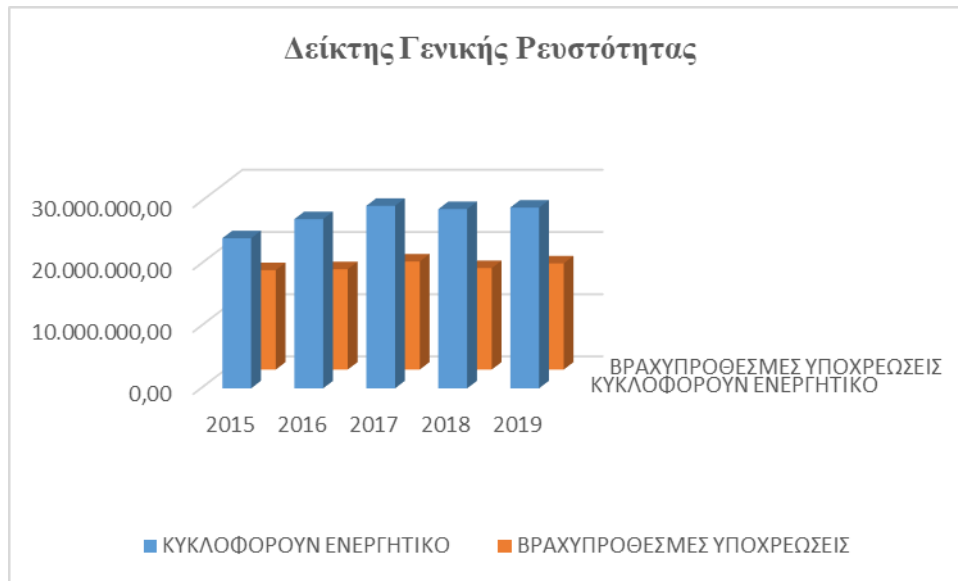
Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ο δείκτης απεικονίζει τη σχέση μεταξύ του συνόλου του κυκλοφορούντος ενεργητικού και των μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού προς το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και των μεταβατικών λογαριασμών παθητικού. Μας δείχνει τη ρευστότητα του οργανισμού και τη δυνατότητα ανταπόκρισης στην εξόφληση των βραχυπρόθεσμων απαιτητών υποχρεώσεων του.

Πίνακας 2.15

ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	24.116.586,94	27.192.525,93	29.327.990,26	28.798.560,10	29.046.576,53
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	15.977.926,99	16.130.886,01	17.369.823,72	16.303.125,07	17.058.910,51
ΠΟΣΟΣΤΟ %	150,94	168,57	168,84	176,64	170,27

Γράφημα 2.14

Παρατηρώντας τα δεδομένα του δείκτη, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο Δήμος είχε τη δυνατότητα να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του από το κυκλοφορούν ενεργητικό του. Ο μεγάλος αυτός δείκτης μπορεί να σημαίνει και την αδυναμία χρησιμοποίησης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων του Δήμου. Το μεγάλο ύψος του κυκλοφορούντος ενεργητικού δεν οφειλόταν σε χρηματοοικονομική δυσλειτουργία, αλλά στο μεγάλο ποσό των τραπεζικών διαθεσίμων του Δήμου. Το μεγάλο ποσό των τραπεζικών διαθεσίμων, οφειλόταν κατά κύριο λόγο στην εισφορά σε χρήμα από την ένταξη περιοχών του Ελαιώνα στο πολεοδομικό σχέδιο, αλλά και από την μεταφορά μεγάλου ποσοστού των τραπεζικών διαθεσίμων, με απόφαση της Διοίκησης, στο λογαριασμό Ταμειακής Διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος, λόγω υψηλών επιτοκίων.

2.3.2.2. Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής Δομής

Οι αριθμοδείκτες κεφαλαιακής δομής αναφέρονται στον τρόπο χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων ενός οργανισμού μακροπρόθεσμα.

Αριθμοδείκτης Ξένα προς Ίδια Κεφάλαια

Ο δείκτης απεικονίζει τη σχέση του συνόλου των υποχρεώσεων (μακροπρόθεσμων, βραχυπρόθεσμων, προβλέψεων & μεταβατικών λογαριασμών παθητικού) προς τα ίδια κεφάλαια και δείχνει το βαθμό εξάρτησης του Δήμου από ξένα κεφάλαια.

Πίνακας 2.16

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	27.379.506,50	26.861.329,59	27.645.590,18	26.070.802,21	26.824.830,08
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	32.102.853,44	33.751.697,70	33.225.567,83	32.625.450,75	33.435.811,55
ΠΟΣΟΣΤΟ %	85,29	79,59	83,21	79,91	80,23

Γράφημα 2.15

Τα παραπάνω δεδομένα αποκαλύπτουν ότι η εξάρτησή του από ξένα κεφάλαια κυμαίνεται κατά μέσο όρο στο 81,65% των ιδίων κεφαλαίων. Αυτό δείχνει την οικονομική αυτάρκεια του Δήμου σε αρκετό βαθμό (διότι η καθαρή θέση καλύπτει το ξένο κεφάλαιο) και την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα του για την

αντιμετώπιση των υποχρεώσεών του (με τραπεζικά διαθέσιμα ή ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων) Παράλληλα δείχνει ότι δεν υπήρχε υπερδανεισμός , με αποτέλεσμα να απολαμβάνουν μεγαλύτερη ασφάλεια οι πιστωτές του.

2.3.2.3. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας αναφέρονται στο βαθμό με τον οποίο ένας οργανισμός μπορεί, μέσω της λειτουργικής του δραστηριότητας, να δημιουργήσει πλεόνασμα. Στους Δημόσιους Οργανισμούς, σε αντίθεση από τον Ιδιωτικό Τομέα, πρωταρχικός στόχος είναι η εξισορρόπηση των εσόδων και δαπανών τους ή η ύπαρξη ενός μικρού πλεονάσματος, διαφορετικά σημαίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες θα έχουν υψηλό κόστος.

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

Ο δείκτης απεικονίζεται από την σχέση του Καθαρού Αποτελέσματος Χρήσης προς το σύνολο του Ενεργητικού και δείχνει την ικανότητά οικονομικής επιβίωσης του Δήμου και προσέλκυσης κεφαλαίων για επένδυση, συμβάλλοντας παράλληλα στην αξιολόγηση και έλεγχο της Διοίκησης.

Πίνακας 2.17

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛ/ΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2015	2016	2017	2018	2019
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.487.201,26	2.619.609,59	314.196,24	443.834,86	-1.273.238,58
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	59.482.359,94	60.613.027,29	60.871.158,01	58.696.252,96	60.260.641,63
ΠΟΣΟΣΤΟ %	2,50	4,32	0,52	0,76	-2,11

Γράφημα 2.16

Παρατηρώντας τα δεδομένα, βλέπουμε μια μείωση του ποσοστού κατά τη διάρκεια της πενταετίας με εξαίρεση την σημαντική, σε σχέση με τα υπόλοιπα έτη, αύξηση του 2016 και μια αρνητική τάση του δείκτη το 2019, λόγω του ελλείματος που προέκυψε στο τέλος της χρήσης. Ο μέσος όρος για την πενταετία κυμαινόταν στο 1,20%. Ο δείκτης δείχνει ότι ο Δήμος, κατάφερε αρχικά να δημιουργήσει ένα μικρό πλεόνασμα, χρησιμοποιώντας τα περιουσιακά του στοιχεία καταλήγοντας την τελευταία χρονιά με έλλειμα από την μη αποτελεσματική αξιοποίησή τους.

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Λειτουργικών Εσόδων

Ο δείκτης απεικονίζεται από την σχέση του Καθαρού Αποτελέσματος Χρήσης προς τα λειτουργικά έσοδα και δείχνει το βαθμό ικανότητας του Δήμου να δημιουργεί πλεόνασμα, βασιζόμενος στα λειτουργικά έσοδα και τις δαπάνες, δηλαδή το κέρδος από τις λειτουργικές δραστηριότητες του.

Πίνακας 2.18

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛ/ΤΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	2015	2016	2017	2018	2019
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.487.201,26	2.619.609,59	314.196,24	443.834,86	-1.273.238,58
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	10.672.941,51	9.640.765,86	9.258.407,75	8.003.571,87	9.567.447,77
ΠΟΣΟΣΤΟ %	13,93	27,17	3,39	5,55	-13,31

(Σημ. : έχουν αφαιρεθεί τα προνοιακά επιδόματα από τα λειτουργικά έσοδα)

Γράφημα 2.17

Ο δείκτης παρουσιάζει μια αύξηση μετά το πρώτο έτος και κατόπιν μια σημαντική μείωση φτάνοντας το 2019, σε ένα μεγάλο αρνητικό δείκτη, σε σχέση πάντα με τα προηγούμενα έτη. Καταλήγουμε λοιπόν στο συμπέρασμα, ότι στο Δήμο λόγω της μείωσης των λειτουργικών εσόδων του κυρίως το 2019, μειώθηκε και το περιθώριο πλεονάσματος καταλήγοντας την τελευταία χρονιά να έχει έλλειμα.

2.3.2.4. Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας

Οι αριθμοδείκτες αυτοί δείχνουν την αποτελεσματικότητα ενός φορέα στην δημιουργία εσόδων, μέσω της διαχείρισης των περιουσιακών του στοιχείων .

Αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων

Ο δείκτης απεικονίζεται με την σχέση των λειτουργικών εσόδων προς τις απαιτήσεις και μας δείχνει τον ετήσιο αριθμό της μετατροπής των απαιτήσεων του Δήμου σε χρήμα.

Επειδή πρέπει να υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των απαιτήσεων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες και δημοτικά τέλη με τα αντίστοιχα λειτουργικά έσοδα , κρίνεται απαραίτητη η αφαίρεση των επιχορηγήσεων για λειτουργικούς σκοπούς από τα λειτουργικά έσοδα (λόγω διαφορετικού τρόπου είσπραξης) και των προνοιακών επιδομάτων και από τις απαιτήσεις των δεσμευμένων λογαριασμών καταθέσεων και λογαριασμών διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων.

Πίνακας 2.19

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	2015	2016	2017	2018	2019
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	10.672.941,51	9.640.765,86	9.258.407,75	8.003.571,87	9.567.447,77
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	10.723.237,08	10.123.633,94	10.246.608,52	10.586.040,07	11.287.175,06
	1,00	0,95	0,90	0,76	0,85

Γράφημα 2.18

Παρατηρώντας τα δεδομένα που προκύπτουν, βλέπουμε ότι εκτός από το 2015 που ο δείκτης βρισκόταν στη μονάδα, τα υπόλοιπα έτη ο δείκτης κυμαινόταν στο ίδιο περίπου επίπεδο, ενώ ο μέσος όρος των ετών ήταν στο 0,89 %. Σαν συμπέρασμα λοιπόν βλέπουμε ότι κατά τη διάρκεια του έτους τα έσοδα παρέμεναν απαιτητά, γεγονός που οδηγεί στην ανάγκη αύξησης της εισπραξιμότητας.

2.3.2.5. Αριθμοδείκτες Δομής οικονομικών καταστάσεων

Οι αριθμοδείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται για να δείξουν την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε λογαριασμού στον Ισολογισμό, στα Αποτελέσματα Χρήσης και στο λογαριασμό Γενικής Εκμετάλλευσης.

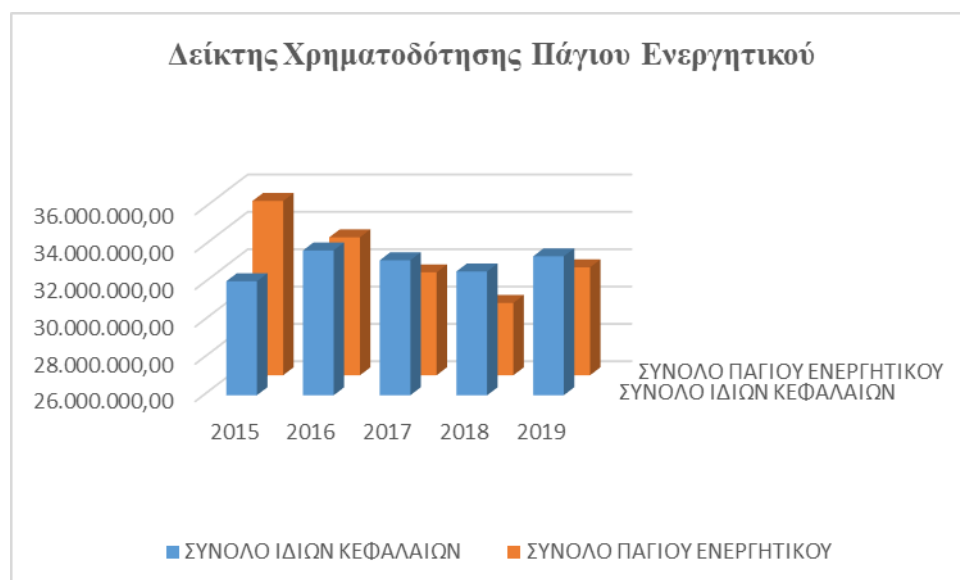
Δείκτης Χρηματοδότησης Παγίου Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης απεικονίζει τη σχέση των ιδίων κεφαλαίων προς το πάγιο ενεργητικό και μας δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων για την χρηματοδότηση παγίων στοιχείων.

Πίνακας 2.20

ΔΕΙΚΤΗΣ ΧΡΗΜ/ΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ	2015	2016	2017	2018	2019
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	32.102.853,44	33.751.697,70	33.225.567,83	32.625.450,75	33.435.811,55
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	35.330.913,80	33.385.705,60	31.506.773,23	29.870.279,76	31.775.940,67
ΠΟΣΟΣΤΟ %	90,86	101,10	105,46	109,22	105,22

Γράφημα 2.19

Παρατηρούμε από τα παραπάνω δεδομένα ότι η πορεία του δείκτη απεικονίζει την πολιτική της Διοίκησης όσον αφορά τον τρόπο που χρηματοδότησε τα πάγια της. Βλέπουμε δηλαδή, ότι το πάγιο ενεργητικό χρηματοδοτήθηκε εξ' ολοκλήρου από τα ίδια κεφάλαια με εξαίρεση το έτος 2015 και τον μέσο όρο χρηματοδότησης να ήταν στο 102,37%.

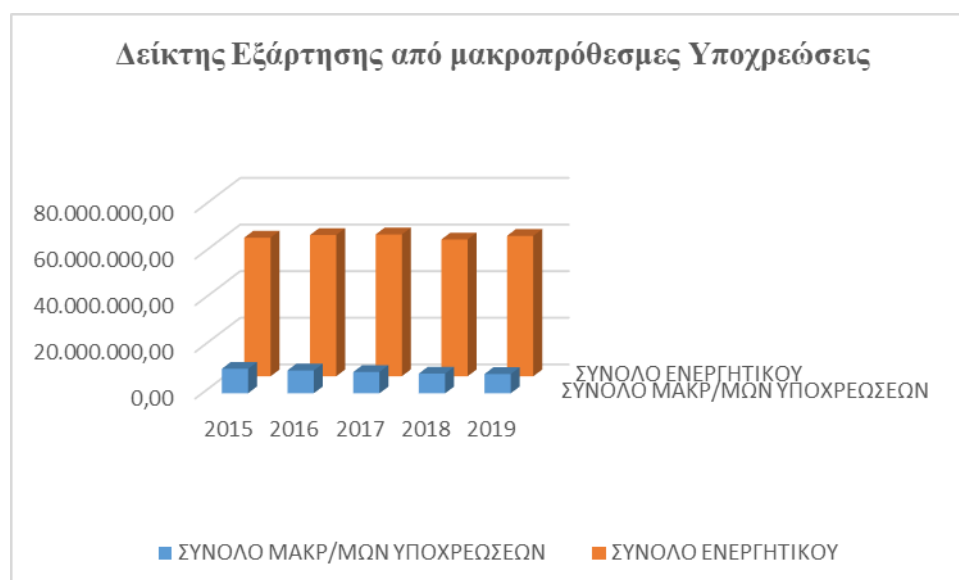
Αριθμοδείκτης Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων προς το σύνολο του ενεργητικού

Ο δείκτης απεικονίζει τη σχέση του συνόλου των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δήμου προς το σύνολο του ενεργητικού και δείχνει το βαθμό του συνολικού κεφαλαίου που καλύπτεται από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Πίνακας 2.21

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΥΠΟΧΡ.	2015	2016	2017	2018	2019
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚΡ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	10.521.275,94	9.818.924,68	9.154.948,70	8.476.306,04	8.296.549,46
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	59.482.359,94	60.613.027,29	60.871.158,01	58.696.252,96	60.260.641,63
ΠΟΣΟΣΤΟ %	17,69	16,20	15,04	14,44	13,77

Γράφημα 2.20

Από τον παραπάνω πίνακα, παρατηρούμε ότι ο βαθμός εξάρτησης του Δήμου από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ήταν χαμηλός, με το μέσο όρο να κυμαίνεται στο 15,42%, γεγονός που δείχνει ότι ο κίνδυνος να μην μπορεί να καλύψει τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του, ήταν μικρός.

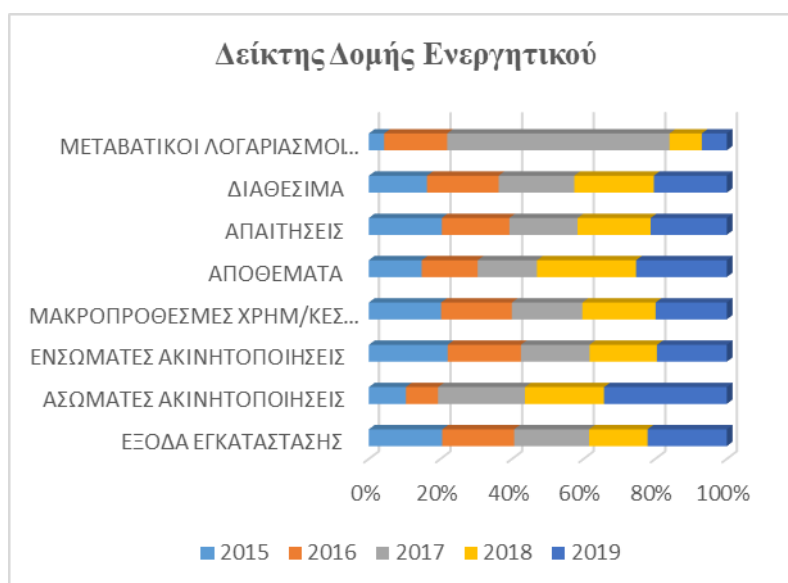
Δείκτης Συμμετοχής Λογαριασμών Ενεργητικού στο Ενεργητικό

Ο αριθμοδείκτης απεικονίζεται από τη σχέση των επιμέρους λογαριασμών του Ενεργητικού προς το σύνολο του Ενεργητικού και δείχνει το ποσοστό των λογαριασμών αυτών στο σύνολο του Ενεργητικού των Ισολογισμών του Δήμου, δηλαδή την αναλογία των κεφαλαίων που έχουν διατεθεί.

Πίνακας 2.22

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	Μ.Ο.
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	34.859,20	0,06	34.795,76	0,06	36.394,52	0,06	27.413,10	0,05	38.124,43	0,06	0,06
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	34.334,34	0,06	30.385,57	0,05	82.249,16	0,14	72.336,78	0,12	115.149,41	0,19	0,11
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	35.278.931,06	59,31	33.337.671,63	55,00	31.406.875,67	51,60	29.780.294,58	50,74	31.643.142,86	52,51	53,83
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	17.648,40	0,03	17.648,40	0,03	17.648,40	0,03	17.648,40	0,03	17.648,40	0,03	0,03
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	110.825,13	0,19	119.763,09	0,20	127.267,32	0,21	205.119,94	0,35	192.710,32	0,32	0,25
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	10.723.237,08	18,03	10.123.633,94	16,70	10.246.608,52	16,83	10.596.772,71	18,05	11.337.372,15	18,81	17,69
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	13.187.992,06	22,17	16.553.389,33	27,31	17.553.031,91	28,84	17.801.447,53	30,33	16.760.154,34	27,81	27,29
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	94.532,67	0,16	395.739,57	0,65	1.401.082,51	2,30	195.219,92	0,33	156.339,72	0,26	0,74
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	59.482.359,94	100,00	60.613.027,29	100,00	60.871.158,01	100,00	58.696.252,96	100,00	60.260.641,63	100,00	100,00

Γράφημα 2.21

Παρατηρούμε ότι οι ενσώματες ακινητοποιήσεις με μέσο όρο στο 53,83%, τα διαθέσιμα με Μ.Ο. 27,29% και οι απαιτήσεις με Μ.Ο. 17,69% αποτελούν τα κυρίαρχα στοιχεία του Ενεργητικού, παίρνοντας το μεγαλύτερο κομμάτι των κεφαλαίων. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το σημείο ισορροπίας μεταξύ κυκλοφορούντος και πάγιου ενεργητικού εξαρτάται από τον τομέα δραστηριότητας και τη πολιτική που ακολουθείται από τον κάθε οργανισμό, και συνήθως λόγω της παροχής υπηρεσιών δεσμεύονται μεγάλα κεφάλαια σε αποθέματα και επενδύσεις.

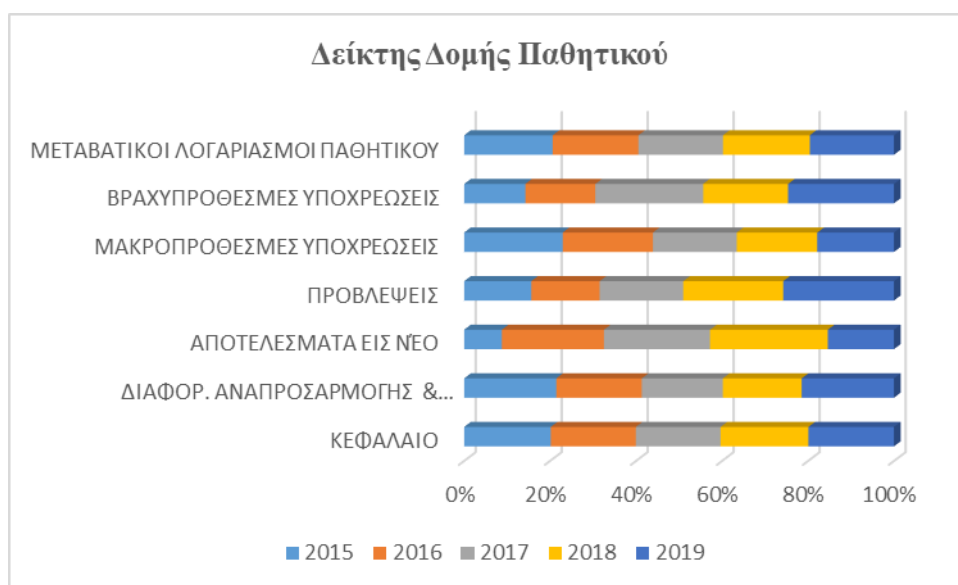
Δείκτης Συμμετοχής Λογαριασμών Παθητικού στο Παθητικό

Ο αριθμοδείκτης απεικονίζεται από τη σχέση των επιμέρους λογαριασμών του Παθητικού προς το σύνολο του Παθητικού και δείχνει το ποσοστό των λογαριασμών αυτών στο σύνολο του Παθητικού των Ισολογισμών του Δήμου και το βαθμό οικονομικής αυτάρκειας.

Πίνακας 2.23

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	Μ. Ο.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ	15.236.073,23	25,61	15.236.073,23	25,14	15.236.073,23	25,03	15.236.073,23	25,96	15.236.073,23	25,28	25,40
ΔΙΑΦΟΡ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ & ΕΠΙΧΟΡΗΓ. & ΔΩΡ. ΠΑΓΙΩΝ	15.455.595,99	25,98	14.613.284,44	24,11	13.918.992,72	22,87	13.035.301,96	22,21	15.687.339,41	26,03	24,24
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ	1.411.184,22	2,37	3.902.340,03	6,44	4.070.501,88	6,69	4.354.075,56	7,42	2.512.398,91	4,17	5,42
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	880.303,57	1,48	911.518,90	1,50	1.120.817,76	1,84	1.291.371,10	2,20	1.469.370,11	2,44	1,89
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	10.521.275,94	17,69	9.818.924,68	16,20	9.154.948,70	15,04	8.476.306,04	14,44	8.296.549,46	13,77	15,43
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.109.686,37	3,55	2.454.398,28	4,05	3.802.521,38	6,25	2.885.597,38	4,92	3.694.246,93	6,13	4,98
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	13.868.240,62	23,31	13.676.487,73	22,56	13.567.302,34	22,29	13.417.527,69	22,86	13.364.663,58	22,18	22,64
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	59.482.359,94	100,00	60.613.027,29	100,00	60.871.158,01	100,00	58.696.252,96	100,00	60.260.641,63	100,00	100,00

Γράφημα 2.22

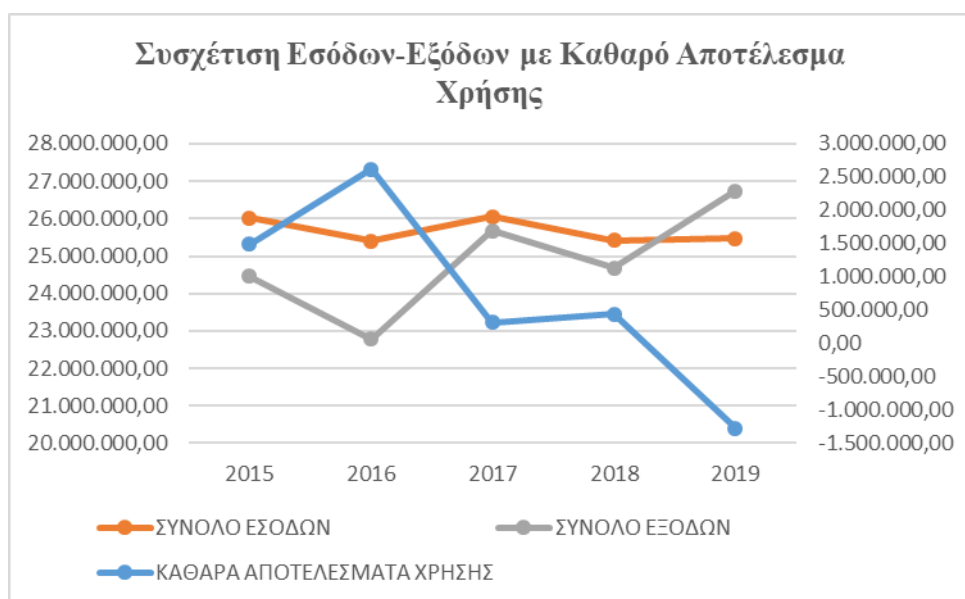
Παρατηρούμε ότι στην πενταετία, το κεφάλαιο με μέσο όρο 25,40%, οι επιχορηγήσεις επενδύσεων με Μ.Ο. 24,24% και οι μεταβατικοί λογαριασμοί του Παθητικού (έσοδα επόμενων χρήσεων, έξοδα χρήσης δεδουλευμένα) με Μ.Ο. 22,64%, ήταν τα κυρίαρχα στοιχεία του Παθητικού. Η σχέση αυτή, δύναται να διαφέρει στους Δήμους, λόγω του μεγέθους και της περιουσιακής τους διάρθρωσης.

Πορεία Οικονομικών Αποτελεσμάτων

Πίνακας 2.24

	2015	2016	2017	2018	2019
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.487.201,26	2.619.609,59	314.196,24	443.834,86	-1.273.238,58
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	26.019.882,15	25.396.200,20	26.048.761,70	25.420.574,81	25.466.991,95
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	24.457.789,20	22.781.306,83	25.674.612,09	24.683.189,30	26.740.230,53

Γράφημα 2.23

Από τα παραπάνω δεδομένα, βλέπουμε ότι κατά τη διάρκεια της πενταετίας είχαμε μια πτώση των συνολικών εσόδων και αύξηση των συνολικών εξόδων του Δήμου με αντίστοιχη πτώση των καθαρών αποτελεσμάτων, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ελλείματος το 2019. Εξαίρεση αποτελούσε το έτος 2016, που αν και υπάρχει μείωση των εσόδων, έχουμε αύξηση του πλεονάσματος εξ' αιτίας της μείωσης των εξόδων. Λόγω του γεγονότος ότι οι Ο.Τ.Α. δεν είναι κερδοσκοπικοί οργανισμοί, αλλά και της υποχρέωσης των ισοσκελισμένων και σωστά δομημένων προϋπολογισμών, η ύπαρξη πλεονάσματος το οποίο θα επενδυθεί, θα πρέπει να είναι στόχος του κάθε οργανισμού.

Ο Ισολογισμός και τα Αποτελέσματα Χρήσης είναι διαθέσιμα στην διεύθυνση: <https://www.aigaleo.gr/category/isologismoι/>

2.4. Συμπεράσματα-Προτάσεις

Η παρούσα εργασία είχε σκοπό την αξιολόγηση της οικονομικής πορείας του Δήμου Αιγιάλεω, για το χρονικό διάστημα 2015-2019, σε σχέση με τον Επιχειρησιακό Οικονομικό Προγραμματισμό του. Για την εξαγωγή συμπερασμάτων χρησιμοποιήθηκαν αριθμοδείκτες σχετικοί με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι οποίοι βασίστηκαν σε δεδομένα πρωτογενών πηγών για την περίοδο αυτή και συγκεκριμένα οικονομικών καταστάσεων του Δήμου, με βάση τον Ταμειακό Απολογισμό και την Λογιστική του Δεδουλευμένου.

Μελετώντας τους αριθμοδείκτες αυτούς και το γενικό πλαίσιο λειτουργίας του, τα συμπεράσματα για την οικονομική του πορεία είναι τα ακόλουθα:

- **Αυτονομία & αποτελεσματικότητα στην είσπραξη**

Παρόλο την μείωση των ιδίων εσόδων και την αύξηση των επιχορηγήσεων κατά τη διάρκεια της πενταετίας, ο μέσος όρος αυτονομίας του Δήμου ήταν στο 40,77% ενώ ο δείκτης εξάρτησης κυμαινόταν στο 41,27%. Καταλήγουμε δηλαδή στο συμπέρασμα, ότι ο Δήμος βρισκόταν σε ένα καλό επίπεδο αυτονομίας, ισορροπώντας ανάμεσα στα ίδια έσοδα και στις επιχορηγήσεις. Η θέση αυτή σίγουρα χρήζει βελτίωσης, προκειμένου να υπάρχει σταθερότητα και ασφάλεια στον προγραμματισμό των εσόδων και των δαπανών του, χωρίς τον φόβο ύπαρξης παραγόντων που δεν έχουν άμεση σχέση με αυτόν αλλά μπορεί να οδηγήσουν σε μείωση ή περικοπή χρηματοδοτήσεων (πχ. όπως στην κρίση του 2008). Επίσης το μεγάλο ποσοστό των επιχορηγήσεων για λειτουργικές δαπάνες, σε σχέση με τις δαπάνες για επιχορηγήσεις θα πρέπει να μειωθεί, προκειμένου να λειτουργεί ανεξάρτητα από την Κεντρική Διοίκηση.

Αν και η στήριξη στα ίδια έσοδα έχει οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό κόστος, είναι σημαντική για την βιωσιμότητά του, η προσπάθεια αύξησης των ιδίων εσόδων. Η αύξηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί με εναλλακτικούς μηχανισμούς χρηματοδότησης όπως αποτελεσματικότερη διαχείριση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας (πχ. ανάδειξη δομών με ιστορική αξία για προσέλκυση επισκεπτών), την

αύξηση της δική του «επιχειρηματικής» δραστηριότητας (πχ. τέλος κοινόχρηστων χώρων), την αποτελεσματικότερη οργάνωσή του και προτεραιότητα στη βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων του.

Άλλωστε δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η οικονομική εξάρτηση από το Κεντρικό Κράτος, μέσω των επιχορηγήσεων, οδηγεί αργά ή γρήγορα και σε πολιτική εξάρτηση. Από την άλλη πλευρά, η αποκέντρωση των εσόδων και η στήριξη στα ίδια έσοδα, κάνει τους πολίτες και τις τοπικές αρχές πολύ πιο προσεκτικούς στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος, ενώ παράλληλα δίνει τη δυνατότητα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να προγραμματίσει την λειτουργία της καλύτερα (Γκέκας Ρ, 2019).

Παρόλες τις διακυμάνσεις μέσα στην πενταετία, η εισπραξιμότητα των προϋπολογισθέντων εσόδων με μέσο όρο 58,84%, θα πρέπει να βελτιωθεί, είτε με την διεύρυνση εναλλακτικών τρόπων είσπραξης, είτε με κατάλληλη αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για κάλυψη επενδυτικών κυρίως δαπανών.

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων, έδειξε ότι κατά τη διάρκεια του έτους τα έσοδα παρέμειναν απαιτητά. Η επιτυχία ενός Ο.Τ.Α. στην εισπραξιμότητα των εσόδων, βρίσκεται στη περιορισμό των εσόδων Π.Ο.Ε. Η είσπραξη των απαιτήσεων θα μπορούσε να βελτιωθεί είτε με διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής των οικονομικά αδύνατων οφειλετών, είτε με επιβολή αναγκαστικών μέτρων είσπραξης στους οφειλέτες που δεν έχουν οικονομική αδυναμία.

- **Δαπάνες**

Το κόστος λειτουργίας ενός Δήμου, αποτελεί μια ανελαστική δαπάνη, που δεν μπορεί να αλλάξει εύκολα σε βραχυχρόνιο διάστημα σε σχέση με τις υπόλοιπες δυναμικές δαπάνες. Αν και το λειτουργικό κόστος του Δήμου αυξήθηκε στην πενταετία, η αύξηση των συνολικών εξόδων περιορίσε το ποσοστό συμμετοχής του, με τον μέσο όρο να κυμαίνεται στο 60,76% των συνολικών δαπανών. Το ποσοστό αυτό δείχνει ότι είχε υψηλό λειτουργικό κόστος (σπατάλη πόρων) το οποίο οφείλει να περιορίσει, ενώ το κόστος των επενδυτικών δαπανών ήταν αρκετά χαμηλό, με το μέσο όρο να κυμαίνεται στο 5,93% με συνέπεια μικρότερες δραστηριοποιήσεις

ανάπτυξης. Ένας λόγος μπορεί να αποτέλεσε η έλλειψη πόρων για επενδύσεις, λόγω μειωμένων επενδυτικών επιχορηγήσεων στα πλαίσια του μεσοπρόθεσμου, ή η αδυναμία του οργανισμού για αναζήτηση και εκμετάλλευση πόρων (εθνικών, ευρωπαϊκών) για επενδύσεις. Ένας άλλος λόγος αποτέλεσε η επιλογή της Διοίκησης, που αν και είχε τα ταμειακά διαθέσιμα για επενδύσεις από τις εισφορές σε χρήμα για τον Ελαιώνα, να μην προβεί σε επενδύσεις, εκείνη την περίοδο.

Η ύπαρξη μιας δυναμικής διοίκησης που να συνεργάζεται με το καλά στελεχωμένο και καταρτισμένο προσωπικό των αρμόδιων υπηρεσιών και η συμμετοχή των πολιτών, αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό, την αποδοτική υλοποίηση και έλεγχο ενός σωστά δομημένου και επιτυχημένου Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η εκπόνηση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για επενδύσεις, με σκοπό την τοπική ανάπτυξη και βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου.

- **Ρευστότητα και Δανεισμός**

Ο δείκτης εξόφλησης δαπανών με μέσο όρο 60,79%, οι δείκτες κεφαλαιακής δομής, οι δείκτες δομής οικονομικών καταστάσεων και ο δείκτης γενικής ρευστότητας, μας οδηγούν στο συμπέρασμα της ικανότητας του Δήμου για κάλυψη των υποχρεώσεων του λόγω ταμειακής ρευστότητας και όχι δανεισμού αφού ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης είχε μέσο όρο 3,19%.

Εδώ θα πρέπει να γίνει αναφορά και στην σημαντική απόφαση της Διοίκησης για μεταφορά της πλειοψηφίας των χρηματικών διαθεσίμων, σε λογαριασμούς Ταμειακής Διαχείρισης της Τράπεζας Ελλάδος και του Τ.Π. & Δ., με σαφώς μεγαλύτερο επιτόκιο κατάθεσης έναντι άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων.

Αν εξαιρέσουμε τις δανειακές υποχρεώσεις των προηγούμενων ετών που δεν είχαν κίνδυνο να μην καλυφθούν λόγω ρευστότητας, το 2019, ο Δήμος προέβη στη σύναψη δανείου για επενδυτικό σκοπό ακολουθώντας την αρχή, ότι ο δανεισμός πρέπει να είναι μια μορφή χρηματοδότησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για επενδύσεις και όχι κάλυψης καταναλωτικών δαπανών.

- **Ανταποδοτικές υπηρεσίες**

Παρατηρούμε ότι το ποσοστό συμμετοχής των ανταποδοτικών εσόδων στα ίδια έσοδα ήταν, με εξαίρεση το πρώτο έτος, πάνω από το 50% του συνόλου των ιδίων εσόδων, με μέσο όρο 59,07%. Από την άλλη οι λειτουργικές δαπάνες των ανταποδοτικών υπηρεσιών μειώθηκαν σταδιακά κατά τη διάρκεια της πενταετίας, με τον μέσο όρο στο 30,52% των λειτουργικών δαπανών, ξεπερνώντας όμως το προϋπολογισμένο κόστος του 14,91% του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού. Βλέπουμε δηλαδή, ότι ο Δήμος κατάφερε να καλύψει τις δαπάνες των ανταποδοτικών υπηρεσιών με τα έσοδα των αντίστοιχων υπηρεσιών του, διασφαλίζοντας τον χαρακτήρα των υπηρεσιών αυτών.

Συγκρίνοντας επίσης, τον μέσο όρο των της πενταετίας των εσόδων (107,05 €/άτομο) και των εξόδων (87,42 €/άτομο) ανά άτομο των ανταποδοτικών υπηρεσιών, παρατηρούμε την υπερίσχυση των ανταποδοτικών εσόδων που αυτό μπορεί να σημαίνει την επιβάρυνση των δημοτών με έσοδα που προορίζονται για κάλυψη άλλων δαπανών.

Πολλές φορές στην προσπάθεια του ένας Δήμος για να ισορροπήσει την μείωση των εσόδων με την αύξηση των δαπανών, καταφεύγει στην αύξηση των ανταποδοτικών τελών με επιβάρυνση των δημοτών. Επειδή η αύξηση των τελών όμως έχει κοινωνικό, οικονομικό αλλά και πολιτικό κόστος, η τοπική αυτοδιοίκηση οφείλει να είναι προσεκτική στην καθορισμό των τελών και να λαμβάνει υπόψη το μέσο ή το οριακό κόστος.

Γενικά ο περιορισμός του λειτουργικού κόστους, χωρίς την μείωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, θα πρέπει να αποτελεί στόχο της κάθε Διοίκησης.

Σε γενικές γραμμές ο Δήμος Αιγάλεω κατάφερε να έχει μια ικανοποιητική πορεία και καλή εν γένει λειτουργία, με δυνατότητα περαιτέρω βελτίωσης τόσο στην οργανωτική δομή, την εσωτερική λειτουργία του, στην παροχή υπηρεσιών και στην υποστήριξη του από ανθρώπινο δυναμικό. Άλλωστε το όραμα της αλλαγής θα πρέπει να είναι όχι μόνο της πολιτικής ηγεσίας του, αλλά και του ίδιου του φορέα και της τοπικής κοινωνίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 1						
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΩΝ 2015-2019						
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ						
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2015	2016	2017	2018	2019
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	58.833.463,89	58.009.685,83	56.586.502,89	56.406.856,19	19.233.198,74
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	284.326,52	324.247,38	401.853,88	334.042,09	334.179,06
011	ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ	175.883,46	194.582,12	209.060,09	229.498,53	219.708,95
012	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΕΔΑΦΟΥΣ ΑΚΙΝ. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΧΡ. ΧΩΡΩΝ	108.443,06	129.665,26	192.793,79	104.543,56	114.470,11
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	6.672,55	198.002,48	387.084,82	393.878,46	380.786,10
021	ΤΟΚΟΙ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	6.672,55	198.002,48	387.084,82	393.878,46	380.786,10
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	7.239.179,52	7.131.641,03	7.522.300,25	7.221.686,65	7.118.920,79
031	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	7.224.511,53	7.126.170,21	7.517.225,66	7.216.897,13	7.116.471,12
034	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	14.667,99	5.470,82	5.074,59	4.789,52	2.449,67
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.241.331,56	1.168.391,17	1.153.897,72	1.145.960,05	1.188.792,14
044	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΕΛΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.055.792,21	1.009.356,27	989.538,48	985.888,95	986.553,93
045	ΤΕΛΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	82.574,83	68.825,92	69.954,22	69.866,02	80.650,42

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 1						
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΩΝ 2015-2019						
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ						
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2015	2016	2017	2018	2019
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	58.833.463,89	58.009.685,83	56.586.502,89	56.406.856,19	19.233.198,74
046	ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	102.114,52	89.508,98	93.855,02	89.905,08	120.937,79
047	ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ	850,00	700,00	550,00	300,00	650,00
05	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	1.216.594,85	1.305.168,39	1.240.773,42	1.187.141,36	1.180.117,60
051	ΦΟΡΟΙ	886.914,54	1.016.246,98	974.014,25	940.610,12	936.033,93
052	ΕΙΣΦΟΡΕΣ	329.680,31	288.921,41	266.759,17	246.531,24	244.083,67
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	48.665.828,89	47.718.869,58	45.782.737,80	45.936.041,58	8.856.533,05
061	ΑΠΟ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	9.489.952,19	9.999.537,98	8.887.080,96	8.864.960,03	8.856.533,05
062	ΑΠΟ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	39.175.876,70	37.719.331,60	36.895.656,84	37.071.081,55	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	179.530,00	163.365,80	97.855,00	188.106,00	173.870,00
071	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	179.530,00	163.365,80	97.855,00	188.106,00	173.870,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	5.406.418,96	2.551.499,58	3.268.027,61	4.376.335,86	6.010.230,27
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	6.361,96	10.632,60	8.324,06	11.020,01	9.664,92
111	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	200,00	0,00	3.855,30	0,00	0,00
112	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΩΝ	6.161,96	10.632,60	4.468,76	11.020,01	9.664,92

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 1						
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΩΝ 2015-2019						
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ						
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2015	2016	2017	2018	2019
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	58.833.463,89	58.009.685,83	56.586.502,89	56.406.856,19	19.233.198,74
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	272.408,03	1.442.087,86	1.731.752,87	2.878.653,88	1.812.904,09
121	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	272.408,03	1.442.087,86	1.731.752,87	2.878.653,88	1.812.904,09
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	4.442.755,25	646.260,00	1.131.835,81	953.156,33	3.859.273,23
131	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	650.060,00	646.260,00	641.860,00	703.110,00	703.110,00
132	ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ	3.792.695,25	0,00	489.975,81	250.046,33	3.156.163,23
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	4.150,00	3.500,00	0,00	9.720,00	0,00
141	ΔΩΡΕΕΣ	4.150,00	3.500,00	0,00	9.720,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	652.519,84	423.088,21	360.343,42	471.709,47	288.031,74
151	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ	652.499,61	423.088,21	360.343,42	471.709,47	288.031,74
152	ΠΑΡΑΒΟΛΑ	20,23	0,00	0,00	0,00	0,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	28.223,88	25.930,91	35.771,45	52.076,17	40.356,29
162	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΣΕΣ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΡΙΤΩΝ	5.666,14	2.655,02	816,80	395,15	80,32

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 1						
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΩΝ 2015-2019						
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ						
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2015	2016	2017	2018	2019
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	58.833.463,89	58.009.685,83	56.586.502,89	56.406.856,19	19.233.198,74
169	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	22.557,74	23.275,89	34.954,65	51.681,02	40.275,97
2	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	605.564,38	262.911,78	501.276,10	272.697,31	373.150,41
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	560.889,99	218.204,29	462.896,55	248.523,53	334.864,07
211	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΤΤΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	560.889,99	218.204,29	462.896,55	248.523,53	334.864,07
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	44.674,39	44.707,49	38.379,55	24.173,78	38.286,34
221	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΤΤΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ	44.674,39	44.707,49	38.379,55	24.173,78	38.286,34
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	5.524.759,20	926.697,29	508.246,87	653.895,61	962.832,58
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	516.360,80
312	ΔΑΝΕΙΑ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	0,00	0,00	0,00	0,00	516.360,80
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	5.524.759,20	926.697,29	508.246,87	653.895,61	446.471,78

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 1						
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΩΝ 2015-2019						
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ						
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2015	2016	2017	2018	2019
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	58.833.463,89	58.009.685,83	56.586.502,89	56.406.856,19	19.233.198,74
321	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΠΙΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΗ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	5.462.414,88	861.991,97	389.597,91	534.300,98	370.725,45
322	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΠΙΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΗ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	62.344,32	64.705,32	118.648,96	119.594,63	75.746,33
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	4.479.378,08	5.003.909,61	5.109.142,24	6.378.952,82	6.760.988,30
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	4.382.302,39	4.809.511,61	4.969.517,97	5.825.455,71	5.928.396,29
411	ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	273.120,43	295.961,60	438.974,46	594.533,30	732.286,97
412	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	625.395,03	632.123,52	764.165,25	1.041.667,77	1.131.663,86
413	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	3.061.637,92	3.487.243,21	3.383.055,88	3.680.702,30	3.597.567,21
414	ΛΟΙΠΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ	422.149,01	394.183,28	383.322,38	508.552,34	466.878,25
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	97.075,69	194.398,00	139.624,27	553.497,11	130.817,01
421	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	97.075,69	194.398,00	139.624,27	553.497,11	130.817,01
43	ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ(ΦΥΣΙΚΑ Ή ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ)	0,00	0,00	0,00	0,00	701.775,00

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 1						
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΤΩΝ 2015-2019						
ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ						
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2015	2016	2017	2018	2019
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	58.833.463,89	58.009.685,83	56.586.502,89	56.406.856,19	19.233.198,74
431	ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	701.775,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	5.234.392,56	13.373.963,95	16.888.231,72	17.788.282,46	18.029.499,22
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	5.234.392,56	13.373.963,95	16.888.231,72	17.788.282,46	18.029.499,22
511	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1.509.729,51	8.432.893,16	10.664.876,86	9.935.012,57	8.379.108,12
512	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	3.724.663,05	4.941.070,79	6.223.354,86	7.853.269,89	9.650.391,10
	ΣΥΝΟΛΟ	80.083.977,07	80.128.668,04	82.861.427,43	85.877.020,25	51.369.899,52
	ΜΕΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	39.175.876,60	37.719.331,60	36.895.656,84	37.071.081,55	0,00
	ΜΕΙΟΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	5.234.392,56	13.373.963,95	16.888.231,72	17.788.282,46	18.029.499,22
	ΣΥΝΟΛΟ	35.673.707,91	29.035.372,49	29.077.538,87	31.017.656,24	33.340.400,30

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 2						
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΞΟΔΩΝ ΕΤΩΝ 2015-2019						
ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ						
ΥΠ/ΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2015	2016	2017	2018	2019
0	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	42.302.584,60	7.414.059,01	8.457.341,57	10.470.362,99	10.055.868,58
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.685.988,64	2.911.515,95	3.509.124,38	4.161.402,60	3.852.552,62
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	3.918.171,24	42.264.827,18	41.790.800,30	42.327.972,65	5.423.444,36
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	5.831.610,12	6.558.751,35	7.054.589,95	6.599.352,67	7.506.786,83
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ-ΑΡΔΕΥΣΗΣ-ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	28.340,00	25.630,61	37.869,58	29.607,88	47.908,70
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	4.346.585,61	1.547.480,34	1.631.727,56	1.592.645,51	1.893.637,14
35	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	1.226.170,28	1.416.455,62	1.598.900,50	1.700.812,18	1.763.921,91
40	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	129.330,95	685.111,46	622.942,24	602.878,61	573.453,68
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	65.999,93	146.762,53	9.365,02	0,00	0,00
60	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΠΔΕ)	0,00	0,00	35.168,40	90.127,94	145.054,16
61	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΠΔΕ)	0,00	0,00	222.793,99	142.341,77	425.224,13

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΕΩ						
ΠΙΝΑΚΑΣ 2						
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΞΟΔΩΝ ΕΤΩΝ 2015-2019						
ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ						
ΥΠ/ΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2015	2016	2017	2018	2019
62	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ (ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΠΔΕ)	0,00	0,00	58.218,00	876,68	551.373,94
63	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΑΡΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΠΔΕ)		0,00	0,00	0,00	17.989,16
64	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ (ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΠΔΕ)	0,00	0,00	44.303,48	128.802,04	2.179.932,84
80	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ & ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	6.177.262,34	269.842,27	6.605.512,82	8.701.519,08	7.960.228,04
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	66.712.043,71	63.240.436,32	71.678.657,79	76.548.702,60	42.397.376,09
	ΜΕΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	39.250.768,39	37.714.615,38	37.005.609,95	37.364.632,20	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ	27.461.275,32	25.525.820,94	34.673.047,84	39.184.070,40	42.397.376,09

Ισολογισμός 2015

Start	Ποσά κλειόμενης χρήσης 2015		
ΠΙΣΤΙΚΟ	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη
B. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	831.492,50	796.633,30	34.859,20
4.Λοιπά εξόδα εγκαταστάσεων	831.492,50	796.633,30	34.859,20
G. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Ασώματες ακινητοποιήσεις			
1.Εξόδα ερευνών και αναπτύξεων	1.261.097,76	1.226.763,42	34.334,34
	1.261.097,76	1.226.763,42	34.334,34
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις			
1.Γηπέδα-Οικόπεδα	17.523.011,48	0,00	17.523.011,48
1α.Πλατείες-Πάρκα-Παρόμοια κοινή χρήσεως	9.533.430,64	8.599.812,33	933.618,31
1β.Οδοί-Οδοστρώματα κοινή χρήσεως	8.232.945,74	3.534.733,49	4.698.212,25
1γ.Παζάρωμα κοινή χρήσεως	9.876.668,90	6.739.816,03	3.136.852,87
3.Κτίρια & τεχνικά έργα	26.138.973,19	18.136.213,92	8.002.759,27
3β.Εγκαταστάσεις Ηλεκτροπαραγωγής κοινή χρήσεως	1.009.721,15	993.963,49	15.757,66
3γ.Λοιπές Μόνιμες Εγκαταστάσεις κοινή χρήσεως	1.955.874,61	1.510.514,14	445.360,47
4.Μηχανήματα-Τεχνικές εγκαταστάσεις & λοιπός μηγ/κός εξοπλισμός	506.161,66	344.292,14	161.869,52
5.Μεταφορικά μέσα	5.391.395,91	5.311.350,22	80.045,69
6.Επιπλα & λοιπός εξοπλισμός	3.217.689,26	3.037.423,19	180.266,07
7.Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	101.177,47	0,00	101.177,47
Σύνολο ενσώματων ακινητοποιήσεων	83.487.050,01	48.208.118,95	35.278.931,06
Σύνολο ακινητοποιήσεων (I+II)	84.748.147,77	49.434.882,37	35.313.265,40
III Τίτλοι πάγια επένδυσης & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
1.Τίτλοι πάγια επένδυσης		823.393,69	
Μείον: Προβλέψεις υποτίμησης συμμετοχών		823.393,69	0,00
2.Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			17.648,40
			17.648,40
Σύνολο πάγια ενεργητικού (ΓI+ΓII+ΓIII)			35.330.913,80
A. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Αποθέματα			
4.Αναλώσιμα υλικά - Ανταλλάξιμα			110.825,13
II. Απαιτήσεις			
1.Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	11.467.112,08		
Μείον: Προβλέψεις για απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών		-985.763,44	10.481.348,64
3.Διαρρυθμισμένα λογισμικά καταθέσεων			50.000,00
4.Επισφαλές-Επιβλαβή πωλήσεις & χρεώσεις		0,00	
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλές απαιτήσεις		0,00	0,00
5.Χρεώστες διάφοροι			191.888,44
			10.723.237,08
IV Διαθέσιμα			
1.Ταμείο			105.262,13
3.Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας			13.082.729,93
			13.187.992,06
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔI+ΔII+ΔIII)			24.022.054,27
E. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
2.Εσοδα χρήσεως εισπρακτέα			94.532,67
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+Γ+Δ+E)			59.482.359,94
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			
2.Χρεωστικοί λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού			100.427.456,67
3.Χρεωστικοί λογ/σμοί εγγυήσεων και εμπροσθ. Ασφαλ. και αμφοτεροβαρών συμβάσεων			347.333,24
			100.774.789,91

ΠΛΗΡΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσης 2015
A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
I. Κεφάλαιο	15.236.073,23
II. Διαφορές αναπροσαρμογής & επανορθωτικές επενδύσεων-Διαρέες παγίων	
3. Διαρέες Παγίων	189.858,76
4. Αποθεματικό λόγω εισφοράς σε χρήμα περιοχή Ελαϊκών	369.631,40
5. Επανορθωτικές Επενδύσεων	14.896.105,83
	15.455.595,99
IV. Αποτελέσματα εις νέο	
Υπόλοιπο (ηλεκτρονικός) χρήσης εις νέο	1.409.576,47
Υπόλοιπο (ηλεκτρονικός) έλλειμμάτων προηγούμενων χρήσεων	1.607,75
	1.411.184,22
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (A1+AII+AIV)	32.102.853,44
B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	
1.Προβλ. για αποζημίωση προσωπ. λόγω εξόδου από την υπηρεσία	880.303,57
	880.303,57
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
2.Δάνεια Τραπεζών	3.062.656,01
3.Δάνεια Τομέου Παρακαταθηκών & Δανείων	7.385.170,07
4. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	73.449,86
	10.521.275,94
II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
1.Προμηθευτές	1.473.668,16
5.Υποχρεώσεις από φόρους και Τέλη	156.364,04
6.Ασφαλιστικά Οργανισμοί	19.720,75
7.Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	415.386,00
8.Πιστωτές διάφοροι	44.547,42
	2.109.686,37
Σύνολο υποχρεώσεων (ΓI+ΓII)	12.630.962,31
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
1.Εσοδα επόμενων χρήσεων	13.591.968,02
2.Εξόδα χρήσεως δουλεμμένα	276.272,60
	13.868.240,62
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (A+B+Γ+Δ)	59.482.359,94
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	
2.Πιστωτικοί λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού	100.427.456,67
3.Πιστωτικοί λογ/σμοί εγγυήσεως & εμπροσθ. Ασφαλ. & αμφοτεροβ. συμβ	347.333,24
	100.774.789,91

Αποτελέσματα Χρήσης 2015

(1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015)			
Ποσά κλειόμενης χρήσης 2015			
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			
1. Έσοδα από πώληση αγαθών & υπηρεσιών		8.852.868,17	
2. Έσοδα από φόρους-εισφορές-πρόστιμα-πρασουδέληακ		1.961.781,27	
3. Τακτικές επιχορηγήσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό		48.796.528,89	59.611.178,33
Μειών:			
Κόστος αγαθών & υπηρεσιών			55.476.539,37
Μικτά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως			4.134.638,96
Πλέον:			
Άλλα έσοδα			799.909,44
Σύνολο			4.934.548,40
Μειών:			
1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας		3.850.298,70	
3. Έξοδα Λειτουργίας Δημοσίων Σχέσεων		5.994,41	3.856.293,11
Μερικά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως			1.078.255,29
Πλέον:			
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα		43.895,38	43.895,38
Μειών:			
3. Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα		632.935,93	632.935,93
Ολικά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως			489.214,74
II. ΠΛΕΟΝ (ή μείον): Έκτακτα αποτελέσματα			
1. Έκτακτα & ανόργανα έσοδα	2.722.121,67		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.925.113,06		
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	93.540,97	4.740.775,70	
Μειών:			
1. Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	258.561,12		
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	3.484.228,06		
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	0,00	3.742.789,18	997.986,52
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα (πλεόνασμα)			1.487.201,26
Μειών:			
Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων		2.676.783,77	
Μειών:			
Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος		2.676.783,77	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (πλεόνασμα) ΧΡΗΣΕΩΣ			1.487.201,26

Ισολογισμός 2016

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσης 2016		
	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόβ. αξία
Β ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΧΤΗΣΕΩΣ			
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεων	865.027,50	830.231,74	34.795,76
	<u>865.027,50</u>	<u>830.231,74</u>	<u>34.795,76</u>
Γ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I Ακίνητες ακινήτοιοιότητες			
1. Έξοδα κτιρίων και ανόπτους	1.261.097,76	1.230.712,19	30.385,57
	<u>1.261.097,76</u>	<u>1.230.712,19</u>	<u>30.385,57</u>
II Ενυπόθητες ακινήτοιοιότητες			
1. Γηπέδα Οικόπεδα	17.827.793,38	0,00	17.827.793,38
1α Πλατείες Πάρκοι-Παρόδιατοι κοινής χρήσεως	9.533.430,64	9.017.693,72	515.736,92
1β Οδοί-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	8.232.945,74	4.124.850,37	4.108.095,37
1γ Πεδούροι κοινής χρήσεως	9.876.068,90	7.364.733,46	2.511.935,44
3 Κτίρια & τεχνικά έργα	26.138.973,19	18.964.271,64	7.174.701,55
3β Εγκαταστάσεις Ηλεκτροπαραγωγής κοινής χρήσεως	1.009.721,15	1.001.545,42	8.175,73
3γ Λοιπές Μόνιμες Εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	2.215.502,67	1.662.482,92	553.019,75
4 Μηχανήματα-Τεχνικές εγκαταστάσεις & λοιπές μηχανές εξοπλισμός	546.786,54	364.317,03	182.469,51
5 Μεταφορικά μέσα	5.391.395,91	5.336.045,69	55.350,22
6 Επικαιά & λοιπές εξοπλισμός	3.307.935,11	3.085.069,09	222.866,02
7 Ακινήτοιοιότητες υπό εκτέλεση & προκαταβολές	77.527,74	0,00	77.527,74
Σύνολο ενυποθημάτων ακινήτοιοιότητας	84.158.680,97	50.821.009,34	33.337.671,63
Σύνολο ακινήτοιοιότητας (ΓΙ-ΓΙΙ)	<u>85.419.778,73</u>	<u>52.051.721,53</u>	<u>33.368.052,20</u>
III Τίτλοι πάσης επένδυσης & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
1. Τίτλοι πάσης επένδυσης		823.393,69	
Μειών: Προβλέψεις υποτίμησης συμμετοχών		823.393,69	0,00
2. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			17.648,40
			<u>17.648,40</u>
Σύνολο τίτλων ενεργητικού (ΓΙ+ΓΙΙ+ΓΙΙΙ)			<u>33.385.700,60</u>
Δ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I Αποθέματα			
4. Αναλώσιμα υλικά - Ανταλ'α			119.763,09
II Απαιτήσεις			
1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	10.754.683,18		
Μειών: Προβλέψεις για απατήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	-985.763,44	9.768.919,74	
3. Δοσημενίου λογ/σμού καταθέσεων			97.177,12
4. Επικρατές επίδομα πώλησης & μερισμάτων		0,00	
Μειών: Προβλέψεις για επιστροφές απαιτήσεως		0,00	
5. Χρεώστες Δόφοροι			257.537,08
			<u>10.123.633,94</u>
III Διεθνήσιο			
1. Ταμείο		5.851,72	
3. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας		16.547.537,61	
		16.553.389,33	
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙΙΙ)			<u>26.796.786,36</u>
Ε ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτικά			395.739,57
			<u>60.613.027,29</u>
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)			
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΥΠΕΡΕΤΤΙΚΟΥ			
2. Χρεωστικοί λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού			97.434.075,57
3. Χρεωστικοί λογ/σμοί εγγυήσεων και εμπραγμ. ασφαλ. και αμοιβαθροαίων συμβάσεων			198.020,50
			<u>97.632.096,07</u>

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Α. ΤΑΙΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Ποσά κλειόμενης	
		χρήσεως 2016	Π
I. Κεφάλαιο		15.236.073,23	
II Αποφασ. αναπροσαρμογής & επηρεγητικές κινήσεις-θεωρείς πηγών			
3. Διαρκές Παγκών		181.689,35	
4. Αποθεματικό λόγω εισφορών σε χρόνο περασής Ελαστικού		440.127,33	
5. Αποθεματικό από ΥΠ.ΕΣ. για έξοδα λήξεως υποχρ. προς τρίτους		515.486,68	
6. Επηρεγητικές Επενδύσεων		13.475.981,08	
		<u>14.613.284,44</u>	
IV Αποταλέσματα εις νέο			
Υπόλοιπο (αποκατάστασης) χρήσεως εις νέο		2.491.155,81	
Υπόλοιπο αλκοονομικών προγραμμάτων χρήσεων		1.411.184,22	
		<u>3.902.340,03</u>	
Σύνολο όλων κεφαλαίων (ΑΙ+ΑΙΙ+ΑΙΙΙ)		<u>33.751.697,70</u>	
Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ			
1. Πρόβλ. για αποζημίωση προακτικού λόγω εξόδου από την Υπηρεσία		911.518,90	
		<u>911.518,90</u>	
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
2. Δάνεια Τραπεζών		2.675.101,44	
3. Δάνεια Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανικών		7.143.823,24	
4. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		0,00	
		<u>9.818.924,68</u>	
II Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
1. Προμηθευτές		1.545.888,13	
5. Υποχρεώσεις από Φόρους και ΤΕΛΗ		224.084,60	
6. Ασφαχτικοί Οργανισμοί		10.758,84	
7. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση		628.901,40	
8. Πιστωτές Δόφοροι		44.765,31	
		<u>2.454.398,28</u>	
Σύνολο υποχρεώσεων (ΓΙ+ΓΙΙ)		<u>12.273.322,96</u>	
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ			
1. Έσοδα επόμενων χρήσεων		13.447.336,84	
2. Έξοδα χρήσεως δοκιμασμένα		229.150,89	
		<u>13.676.487,73</u>	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)		<u>60.613.027,29</u>	
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ			
2. Πιστωτικοί λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού		97.434.075,57	
3. Πιστ/κοί λογ/σμοί εγγυήσεως & εμπραγμ. ασφαλ. & αμοιβαθρο. συμβ.		198.020,50	
		<u>97.632.096,07</u>	

Αποτελέσματα Χρήσης 2016

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2016			
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			
1. Έσοδα από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	8.984.724,89		
2. Έσοδα από φόρους-εισφορές πρόστιμα-προσαυξήσεις	1.966.196,38		
3. Τακτικές επιχορηγήσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό	47.850.802,03	58.801.723,30	
Μείον:			
Κόστος αγαθών & υπηρεσιών		56.064.258,98	
Μικτά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως		2.737.464,32	
Πλέον:			
Άλλα έσοδα		969.942,86	
Σύνολο		3.707.407,18	
Μείον:			
1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	2.941.120,26		
3. Έξοδα Λειτουργίας Δημοσίων Σχέσεων	47.609,63	2.988.729,89	
Μερικά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως		718.677,29	
Πλέον:			
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	310.884,40	310.884,40	
Μείον:			
3. Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	585.535,74	585.535,74	585.535,74
Ολικά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως			444.025,95
II. ΠΛΕΟΝ (ή μείον): Έκτακτα αποτελέσματα			
1. Έκτακτα & ανόργανα έσοδα	2.352.417,60		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	580.473,68		
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	100.089,96	3.032.981,24	
Μείον:			
1. Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	80.484,52		
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	776.913,08		
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	0,00	857.397,60	2.175.583,64
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα (πλεόνασμα)			2.619.609,59
Μείον:			
Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	2.650.437,60		
Μείον:			
Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	2.650.437,60		0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (πλεόνασμα) ΧΡΗΣΕΩΣ			2.619.609,59

Ισολογισμός 2017

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2017			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Αξία κτιτίσως	Αποσβέσιως	Αναπόσβέσιω
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	875.699,50	839.304,98	36.394,52
4.Λοισά εξόδα εγκαταστάσως	875.699,50	839.304,98	36.394,52
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Ανώματες ακινητοποιήσις	1.320.733,89	1.238.484,73	82.249,16
1.Εξόδα τρευνών και ανάπτυξις	1.320.733,89	1.238.484,73	82.249,16
II. Ενσώματες ακινητοποιήσις			
1.Γήπεδο-Οικόπεδο	17.827.793,38	0,00	17.827.793,38
1α.Πλατείες-Πάρκο-Παιδότοιο κοινής χριτίσως	9.552.805,64	9.229.355,28	323.450,36
1β.Οδοι-Οδοστρώματα κοινής χριτίσως	8.232.945,74	4.719.723,57	3.513.222,17
1γ.Παράγραφο κοινής χριτίσως	9.876.668,90	7.979.519,83	1.897.149,07
3.Κτιρία & τεχνικά έργα	26.444.989,11	19.779.069,42	6.665.919,69
3β.Εγκαταστάσις Ηλεκτροφιτισμοί κοινής χριτίσως	1.009.721,15	1.009.077,77	643,38
3γ.Λοισές Μόνιμες Εγκαταστάσις κοινής χριτίσως	2.255.537,78	1.828.586,55	426.951,23
4.Μηχανήματα-Τεχνικής εγκαταστάσις & Λοισές μη/κιάς εξοπλιςμιάς	586.705,17	388.429,85	198.275,32
5.Μεταφορικά μέσα	5.425.123,91	5.355.838,63	69.285,28
6.Επιπλόα & Λοισές εξοπλιςμιάς	3.416.995,78	3.127.262,28	289.733,50
7.Ακινητοποιήσις υπό εκτίλιση & προκαταβολή	184.452,38	0,00	184.452,38
84.823.738,85	53.416.863,18	31.406.875,67	
Σύνολο ακινητοποιήσιων (Γ+II)	86.144.472,74	54.655.347,91	31.489.124,83
III. Τίτλοι πάγιας επένδυσις & άλλες μακροπρόθεσιμες χριτίσως			
1.Τίτλοι πάγιας επένδυσις		823.393,69	
Μείων: Προβλέπιες υποτίλιμησις συμμετοχής		823.393,69	0,00
2.Λοισές μακροπρόθεσιμες απαιτήσις			17.648,40
			17.648,40
Σύνολο πάγιας ενεργητικού (Γ+II+III)			31.506.773,23
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Αποθέματα			
4.Αναλώσιμα υλιιά - Ανταλ/κιά			127.267,32
II. Απαιτήσις			
1.Απαιτήσις από πώλιση αγαθών & υπηρεσιών	10.855.414,78		
Μείων: Προβλέπιες για απαιτήσις από πώλιση αγαθών & υπηρεσιών		-985.763,44	9.869.651,34
3.Διευκρινισμένοι λογ/σμοί καταθέσιων		0,00	97.144,24
4.Επισφαλείς-Επιθλοκοι πελάτις & χρωίστες		0,00	
Μείων: Προβλέπιες για επισφαλείς απαιτήσις		0,00	
5.Χρωίστες Διάφοροι			279.812,94
			10.246.608,52
IV. Διαθέσιμα			
1.Ταμείο			5.643,10
3.Καταθέσις όψεως & προθεσιμιάς			17.547.388,81
			17.553.031,91
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (Δ+II+ΔIV)			27.926.907,75
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΙ			
2.Εσοδα χριτίσως εισπρακτιώ		1.401.082,51	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΙ (Β+Γ+Δ+Ε)			60.871.158,01
ΛΟΓΑΡΙΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΧΡΕΩΤΙΚΟΙ			
2.Χρωίστικοι Λογαρισμοί Δημόσιου Λογιστικού		104.626.341,25	
3.Χρωίστικοι λογ/σμοί εγγυήσιων και εμπραγμ. Ασφαλ. και αμφοτεροβαρών συμβάσιων			77.796,82
			104.704.138,07

ΠΑΘΗΤΙΚΟ		Ποσά κλειόμενης
Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		χριτίσως 2017
I. Κεφάλαιο		15.236.073,23
II. Διαφορές αναπροσαρμογής & επιχορηγήσις επενδύσιων-Δωρεές παγίων		
3. Δωρεές Παγίων		171.489,35
4. Αποθεματικό λόγω εισφορός σε χριτίσως περιοχής Ελαιώνα		434.411,44
5. Αποθεματικό από ΥΠ.ΕΕ για εξόφι. λήξιμ. υποχρ. προς τριτίσως		740.145,66
6. Επιχορηγήσις Επενδύσιων		12.572.946,27
		13.918.992,72
IV. Αποτελέσματα εις νέο		
Υπόλοιπο (πλεονάσμα) χριτίσως εις νέο		168.161,85
Υπόλοιπο πλεονασμάτων προηγουμένων χριτίσως		3.902.340,03
		4.070.501,88
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (ΑΙ+ΑII+ΑIV)		33.225.567,83
Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
1. Προβλ. για αποτίλιμησις προσ/κού λόγω εξόδοι από την Υπηρεσία		1.120.817,76
		1.120.817,76
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
I. Μακροπρόθεσιμες υποχρεώσις		
2.Δάνεια Τραπεζών		2.264.587,90
3.Δάνεια Τομείου Παρακαταθηκών & Δανείων		6.890.360,80
4. Λοισές μακροπρόθεσιμες υποχρεώσις		0,00
		9.154.948,70
II. Βραχυπρόθεσιμες υποχρεώσις		
1. Προμηθευτιώ		1.225.537,99
5. Υποχρεώσις από Φόρους και Τέλιη		180.573,96
6. Ασφαλιστικοί Οργανισμοί		35.895,55
7. Μακροπρόθεσιμες υποχρεώσις πληρωτιώ στην επόμενη χριτίσως		663.975,98
8. Πιστωτιώ διάφοροι		1.696.537,90
		3.802.521,38
Σύνολο υποχρεώσιων (Γ+Π)		12.957.470,08
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΙ		
1.Εσοδα επόμενων χριτίσως		13.319.437,04
2.Εξόδα χριτίσως δουλεμένα		247.865,30
		13.567.302,34
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΙ (Α+Β+Γ+Δ)		60.871.158,01
ΛΟΓΑΡΙΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ		
2. Πιστωτικοί Λογαρισμοί Δημόσιου Λογιστικού		104.626.341,25
3. Πιστωτικοί λογ/σμοί εγγυήσις & εμπραγμ. Ασφαλ. & αμφοτεροβαρών συμβ.		77.796,82
		104.704.138,07

Αποτελέσματα Χρήσης 2017

(1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017)		
	Ποσά κλειόμενης χρήσης 2017	
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		
1. Έσοδα από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	9.126.136,33	
2. Έσοδα από φόρους-εισφορές-πρόστιμα-προσαυξήσεις	1.741.524,29	
3. Τακτικές επιχορηγήσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό	45.905.237,80	56.772.898,42
Μείον:		
Κόστος αγαθών & υπηρεσιών		56.418.119,01
Μικτά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως		354.779,41
Πλέον:		
Άλλα έσοδα		2.657.717,58
Σύνολο		3.012.496,99
Μείον:		
1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	3.520.547,04	
3. Έξοδα Λειτουργίας Δημοσίων Σχέσεων	34.832,64	3.555.379,68
Μερικά αποτελέσματα ((έλλειμμα)/πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως		-542.882,69
Πλέον:		
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	366.561,46	366.561,46
Μείον:		
3. Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	545.349,38	545.349,38
Ολικά αποτελέσματα ((έλλειμμα)/πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως		-721.670,61
II. ΠΛΕΟΝ (ή μείον): Έκτακτα αποτελέσματα		
1. Έκτακτα & ανόργανα έσοδα	1.943.371,58	
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.253.613,62	
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	255,62	3.197.240,82
Μείον:		
1. Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	394.941,38	
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	1.766.432,59	
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	0,00	2.161.373,97
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα (πλεόνασμα)		1.035.866,85
Μείον:		
Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	2.612.699,62	
Μείον:		
Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	2.612.699,62	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (πλεόνασμα) ΧΡΗΣΕΩΣ		314.196,24

Ισολογισμός 2018

	Ποσά κλειόμενης χρήσης 2018		
	Δξιο τίτλους	Αποσβέσεις	Αναπόβ. αξία
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ			
4.Λοιπά έσοδα εγκαταστάσεων	875.699,30	846.286,40	27.413,10
	<u>875.699,30</u>	<u>846.286,40</u>	<u>27.413,10</u>
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ι. Ακίνητες ακινητοποιήσεις			
1. Έξοδα κτιρίων και ανάπτυξης	1.320.733,89	1.248.397,11	72.336,78
	<u>1.320.733,89</u>	<u>1.248.397,11</u>	<u>72.336,78</u>
ΙΙ Ενομήσιμες ακινητοποιήσεις			
1.Γήπεδο-Οικόπεδο	17.827.793,38	0,00	17.827.793,38
1α.Γήπεδος Πάγκο-Παρόδοιο κοινής χρήσεως	9.552.805,64	9.437.803,90	115.001,74
1β.Οδοι-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	8.347.014,34	5.304.313,83	3.042.700,51
1γ.Πεδυδούμιο κοινής χρήσεως	9.876.668,90	8.535.582,42	1.341.086,48
2.Πάρκο & τεχνικό έργο	26.494.989,11	20.626.866,87	5.839.119,24
3β.Εγκαταστάσεις Ηλεκτρορισμού κοινής χρήσεως	1.009.721,15	1.009.721,01	0,14
3γ.Λοιπές Μόνιμες Εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	2.470.058,09	1.906.886,34	563.171,75
4.Μηχανήματα-Τεχνικές εγκαταστάσεις & λοιπός μηχανικός εξοπλισμός	628.471,25	414.462,23	214.009,02
5.Μεταφορικά μέσα	5.432.503,91	5.370.085,99	62.417,92
6.Επιπλο & λοιπός εξοπλισμός	3.782.309,28	3.192.458,24	589.851,04
7.Ακίνητες ακινήσεις υπό ανέλιξη & προκαταβολές	185.143,36	0,00	185.143,36
Σύνολο αναμειγμένων ακινητοποιήσεων	<u>85.557.478,41</u>	<u>85.777.183,83</u>	<u>29.780.294,58</u>
Σύνολο ακινητοποιήσεων (I+II)	<u>86.878.212,30</u>	<u>87.025.580,94</u>	<u>29.852.631,36</u>
ΙΙΙ Τίτλοι πάγιας επένδυσης & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
1.Τίτλοι πάγιας επένδυσης		823.393,69	
Μείον: Προβλέψεις υποτίμησης συμμετοχής		823.393,69	0,00
2.Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			17.648,40
			<u>17.648,40</u>
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (I+II+III)			<u>29.870.279,76</u>
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ι. Αποθέματα			
4.Αποθεματικό υλικό - Ανταξιά			205.119,94
ΙΙ Απαθήσεις	11.188.353,97		
1.Απαθήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών			
Μείον: Προβλέψεις για απαθήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	-985.763,44	10.202.590,53	
3.Δεσμευμένοι λογ/σμοί καταθέσεων			97.836,36
4.Επισφάλειες-Επιδόκινο πωλήσεις & χρεώσεις		0,00	
Μείον: Προβλέψεις για επισφάλειες απαθήσεως		0,00	
5.Χρεώσεις διάφοροι			285.613,18
6. Λογαριασμοί διαχειριστών προκ.π. και πιστώσεων			10.732,64
			<u>10.596.772,71</u>
ΙV Αποθέματα			
1. Ταμείο			9.435,58
3.Κατάθετες όψεις & προθεσμίες			17.792.011,95
			<u>17.801.447,53</u>
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔI+ΔII+ΔIV)			<u>28.603.340,18</u>
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
2.Εσοδα χρήσεως οριστικής			195.219,92
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+Γ+Δ+Ε)			<u>58.696.252,96</u>
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΔΙΤΙΚΟΥ			
2.Χρεωτικοι λογαριασμοί Δημοσίου Λογιστικού			114.646.795,33
3.Χρεωτικοί λογ/σμοί εγγυήσεων και εμπραγμ. ασφαλ. και αμφοτεροβαρών συμβάσεων			92.304,59
			<u>114.739.099,92</u>

	Ποσά κλειόμενης χρήσης 2018
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
Ι. Κεφάλαιο	<u>15.236.073,23</u>
ΙΙ.Διαφορές αναπροσαρμογής & επιχορηγήσεις επενδύσεων-δωρεές παγίων	
3. Δωρεές Παγίων	161.289,35
4. Αποθεματικό λόγω εισφοράς σε χρήση περιοχής Ελαιώνα	428.695,55
5. Αποθεματικό από ΥΠΕΣ για εξόφλ. λήπτρ. υποχρ. προς τρίτους	740.145,66
6. Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	11.705.171,40
	<u>12.035.301,96</u>
ΙV Αποτελέσματα εις νέο	
Υπόλοιπο (πλεονασματώδ) χρήσης εις νέο	283.573,68
Υπόλοιπο πλεονασμάτων προηγούμενων χρήσεων	4.070.501,88
	<u>4.354.075,56</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (ΑI+ΑII+ΑIV)	<u>32.625.450,75</u>
Β. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	
1.Προβλ. για αποζημίωση προσ/κού λόγω εξόδου από την Υπηρεσία	1.291.371,10
	<u>1.291.371,10</u>
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Ι. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
2.Δάνεια τραπεζών	1.829.741,00
3.Δάνεια Ταμείου Παρακαταθηκών & Δανείων	6.646.565,04
4. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	0,00
	<u>8.476.306,04</u>
ΙΙ.Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
1.Προμηθευτές	1.307.282,47
5.Υποχρεώσεις από φόρους και Τέλη	232.891,38
6.Απορροατικοί Οργανισμοί	73.698,47
7.Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	678.642,69
8.Πιστωτές διάφοροι	593.082,37
	<u>2.885.597,38</u>
Σύνολο υποχρεώσεων (Γ+II)	<u>11.361.903,42</u>
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
1.Εσοδα επίμενων χρήσεων	13.242.221,48
2.Εξόδα χρήσεως δουλειωμένων	175.306,21
	<u>13.417.527,69</u>
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)	<u>58.696.252,96</u>
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΟΤΙΚΟΥ	
2.Πιστωτικοί λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού	114.646.795,33
3.Πιστοί λογ/σμοί εγγυήσ. & εμπραγμ. ασφαλ. & αμφοτεροβ. συμβ.	92.304,59
	<u>114.739.099,92</u>

Αποτελέσματα Χρήσης 2018

(1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018)		
	Ποσά κλειόμενης χρήσης 2018	
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		
1. Έσοδα από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	8.911.273,89	
2. Έσοδα από φόρους-εισφορές-πρόστιμα-προσαυξήσεις	1.787.201,86	
3. Τακτικές επιχορηγήσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό	46.119.791,58	56.818.267,33
Μείον:		
Κόστος αγαθών & υπηρεσιών		56.772.904,77
Μικτά αποτελέσματα (πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως		45.362,56
Πλέον:		
Άλλα έσοδα	2.159.426,73	
Σύνολο	2.204.789,29	
Μείον:		
1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	3.627.078,10	
3. Έξοδα Λειτουργίας Δημοσίων Σχέσεων	17.766,64	3.644.844,74
Μερικά αποτελέσματα (έλλειμμα) εκμεταλλεύσεως		-1.440.055,45
Πλέον:		
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	400.419,15	400.419,15
Μείον:		
3. Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	510.959,95	510.959,95
Ολικά αποτελέσματα (έλλειμμα) εκμεταλλεύσεως		-1.550.596,25
II. ΠΛΕΟΝ (ή μείον): Έκτακτα αποτελέσματα		
1. Έκτακτα & ανόργανα έσοδα	1.782.842,19	
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.312.193,85	
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	18.507,11	3.113.543,15
Μείον:		
1. Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	4.336,96	
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	1.114.775,08	
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	0,00	1.119.112,04
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα (πλεόνασμα)		443.834,86
Μείον:		
Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	2.379.214,45	
Μείον:		
Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	2.379.214,45	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (πλεόνασμα) ΧΡΗΣΕΩΣ		443.834,86

Ισολογισμός 2019

	Ποσό κλειόμενης χρήσης 2019		
	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβ. αξία
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	895.539,50	857.415,07	38.124,43
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεων	895.539,50	857.415,07	38.124,43
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Αξιώματες ακινητοποιήσεις	1.377.733,90	1.262.584,49	115.149,41
1. Έγγραφα κρεμών και ανόπλιξης	1.377.733,90	1.262.584,49	115.149,41
II. Ενομήσιμες ακινητοποιήσεις			
1. Γήπεδα-Οικόπεδα	17.827.793,38	0,00	17.827.793,38
1α. Πλατείες-Πάρκα-Παδότοποι κοινής χρήσεως	9.552.805,64	9.483.481,60	69.324,04
1β. Οδοί-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	8.347.014,34	5.889.656,67	2.457.357,67
1γ. Παράρτημα κοινής χρήσεως	9.876.668,90	9.036.137,51	840.531,39
3. Κτίρια & τεχνικά έργα	26.476.180,49	21.417.941,52	5.058.238,97
3β. Εγκαταστάσεις Ηλεκτρομαγνητικού κοινής χρήσης	1.152.539,16	1.010.712,41	141.826,75
3γ. Λοιπές Μόνιμες Εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	2.591.397,39	1.976.519,12	614.878,27
4. Μηχανήματα-Τεχνικές εγκαταστάσεις & λοιπός μη/κός εξοπλισμός	649.798,01	444.608,07	205.189,94
5. Μεταφορικά μέσα	6.118.124,71	5.425.413,24	692.711,47
6. Επιπλώ & λοιπός εξοπλισμός	4.174.247,64	3.297.319,33	876.928,31
7. Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	2.858.362,67	0,00	2.858.362,67
Σύνολο ενομήσιμων ακινητοποιήσεων	<u>89.624.932,33</u>	<u>57.981.789,47</u>	<u>31.643.142,86</u>
Σύνολο ακινητοποιήσεων (Γ1+ΓII)	<u>91.002.666,23</u>	<u>59.244.373,96</u>	<u>31.758.292,27</u>
III. Τίτλοι πάγιας επένδυσης & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			
1. Τίτλοι πάγιας επένδυσης		823.393,69	
Μείον: Προβλέψεις υποτιμής συμμετοχής		823.393,69	0,00
2. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			17.648,40
			<u>17.648,40</u>
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (Γ1+ΓII+ΓIII)			<u>31.775.940,67</u>
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
I. Αποθέματα			
4. Ανάλωμα υλικού - Αντα/κά			<u>192.710,32</u>
II. Απαιτήσεις			
1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	11.911.868,54		
Μείον: Προβλέψεις για απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών		-985.763,44	10.926.105,10
3. Δεσμευμένα λογ/σμοί καταθέσεων			91.202,86
4. Επισφαλείς-Επίδοχοι πελάτες & χρωστές		0,00	0,00
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις		0,00	0,00
5. Χρεώσεις διάφορα			269.867,10
6. Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκατ. και πιστώσεων			50.197,09
			<u>11.337.372,15</u>
IV. Διορθώματα			
1. Τμήρο			19.204,28
3. Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας			<u>16.740.950,06</u>
			16.760.154,34
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔI+ΔII+ΔIV)			<u>28.290.236,81</u>
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα			<u>156.339,72</u>
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)			<u>60.260.641,63</u>
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ			
2. Χρεωστικοί λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού			74.722.385,19
3. Χρεωστικοί λογα/σμοί εγγυήσεων και εμπραγμ. ασφαλ. και αμφοτεροβαρών συμβάσεων			230.314,07
			<u>74.952.699,26</u>

	Ποσό κλειόμενης χρήσης 2019
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
A. ΤΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	15.236.073,23
I. Κεφάλαιο	<u>15.236.073,23</u>
II. Διαφορές αναπροσαρμογής & επιχορηγήσεις επενδύσεων-Φορέας παγίων	
3. Διαρκείς Παγίων	152.480,36
4. Αναθεματικό λόγω εισφοράς σε χρήμα περιοχή Ελαϊάνα	425.979,66
5. Αναθεματικό από ΥΠ.ΕΣ. για εδάφ. λήθην υποχρ. προς τρίτους	740.145,66
6. Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	14.371.724,73
	<u>15.687.339,41</u>
IV. Αποτέλεσματα εκ νέου Υπόλοιπο (ελλείμματος/πλεονάσματος) χρήσης εκ νέου Υπόλοιπο πλεονασμάτων προηγούμενων χρήσεων	-1.390.854,65
	<u>3.903.253,56</u>
	<u>2.512.398,91</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (ΑI+ΑII+ΑIV)	<u>33.435.811,55</u>
B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	
1. Προβλ. για αποζημίωση προσωπικού λόγω εόδου από την Υπηρεσία	1.469.370,11
	<u>1.469.370,11</u>
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
2. Δάνεια Τραπεζών	1.438.108,54
3. Δάνεια Τομέα Παρακαταθήκων & Δανείων	6.858.440,92
4. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	0,00
	<u>8.296.549,46</u>
II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
1. Προμηθευτές	1.370.860,46
5. Υποχρεώσεις από Φόρους και Τέλη	153.666,08
6. Ασφαλιστικά Οργανισμοί	6.454,61
7. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	696.117,46
8. Πιστωτές διάφορα	1.467.148,32
	<u>3.694.246,93</u>
Σύνολο υποχρεώσεων (ΓI+ΓII)	<u>11.990.796,39</u>
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
1. Έσοδα επόμενων χρήσεων	13.170.357,16
2. Έξοδα χρήσεως ουσιωμένα	194.306,42
	<u>13.364.663,58</u>
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)	<u>60.260.641,63</u>
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ	
2. Πιστωτικοί λογαριασμοί Δημόσιου Λογιστικού	74.722.385,19
3. Πιστωτικοί λογα/σμοί εγγυήσ. & εμπραγμ. ασφαλ. & αμφοτεροβ. συμβ.	230.314,07
	<u>74.952.699,26</u>

Αποτελέσματα Χρήσης 2019

(1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019)			
		Ποσά κλειόμενης χρήσης 2019	
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως			
1. Έσοδα από πώληση αγαθών & υπηρεσιών		8.921.840,90	
2. Έσοδα από φόρους-εισφορές-πρόστιμα-προσαυξήσεις		1.572.985,96	
3. Τακτικές επιχορηγήσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό		9.742.058,05	20.236.884,91
Μειόν:			
Κόστος αγαθών & υπηρεσιών			20.867.732,94
Μικτά αποτελέσματα ((έλλειμμα)/πλεόνασμα) εκμεταλλεύσεως			-630.848,03
Πλέον:			
Άλλα έσοδα		1.824.755,09	
Σύνολο			1.193.907,06
Μειόν:			
1. Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	3.547.036,24		
3. Έξοδα Λειτουργίας Δημοσίων Σχέσεων	4.545,84	3.551.582,08	
Μερικά αποτελέσματα (έλλειμμα) εκμεταλλεύσεως			-2.357.675,02
Πλέον:			
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	343.712,78	343.712,78	
Μειόν:			
3. Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	559.523,09	559.523,09	559.523,09
Ολικά αποτελέσματα (έλλειμμα) εκμεταλλεύσεως			-2.573.485,33
II. ΠΛΕΟΝ (ή μείον): Έκτακτα αποτελέσματα			
1. Έκτακτα & ανόργανα έσοδα	1.476.445,08		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	1.556.868,89		
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	28.325,20	3.061.639,17	
Μειόν:			
1. Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	75.087,30		
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	1.686.305,12		
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	0,00	1.761.392,42	1.300.246,75
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα ((έλλειμμα)/πλεόνασμα)			-1.273.238,58
Μειόν:			
Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων		2.227.921,69	
Μειόν:			
Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος		2.227.921,69	0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ((έλλειμμα)/πλεόνασμα) ΧΡΗΣΕΩΣ			-1.273.238,58

Διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης επιχειρησιακών προγραμμάτων Δήμων

ΒΗΜΑΤΑ
<u>ΒΗΜΑ 1:</u> ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
<u>ΒΗΜΑ 2:</u> ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
<u>ΒΗΜΑ 3:</u> ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ–ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
<u>ΒΗΜΑ 4:</u> ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΟΜΟΡΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ
<u>ΒΗΜΑ 5:</u> ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
<u>ΒΗΜΑ 6:</u> ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
<u>ΒΗΜΑ 7:</u> ΤΕΤΡΑΕΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΠ
<u>ΒΗΜΑ 8:</u> ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
<u>ΒΗΜΑ 9:</u> ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Πηγή : Ε.Ε.Τ.Α.Α. , Οδηγοί κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης επιχειρησιακών προγραμμάτων Δήμων

Παρουσίαση Επιχειρησιακού – Οικονομικού Προγραμματισμού

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ & ΜΕΤΡΟ

	2015	2016	2017	2018	2019	ΣΥΝΟΛΟ	% συμμετοχή στο σύνολο του ΕΠ
Άξονας 1 : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	4.238.100,00	5.553.100,00	22.302.700,00	15.592.000,00	5.942.000,00	53.627.900,00	69,82%
ΜΕΤΡΟ 1.1 ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΔΙΚΤΥΑ – ΈΡΓΑ – ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ	3.884.600,00	1.540.000,00	10.440.000,00	5.990.000,00	1.790.000,00	23.644.600,00	30,78%
ΜΕΤΡΟ 1.2 ΕΝΕΡΓΕΙΑ	99.700,00	475.800,00	5.486.200,00	3.910.000,00	2.000.000,00	11.971.700,00	15,59%
ΜΕΤΡΟ 1.3 ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ - ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ - ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ	-	770.000,00	3.422.000,00	2.632.000,00	1.252.000,00	8.076.000,00	10,51%
ΜΕΤΡΟ 1.4 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	56.000,00	820.000,00	1.490.000,00	2.313.000,00	73.000,00	4.752.000,00	6,19%
ΜΕΤΡΟ 1.5 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΠΡΑΣΙΝΟ	140.000,00	1.426.100,00	910.000,00	340.000,00	230.000,00	3.046.100,00	3,97%
ΜΕΤΡΟ 1.6 ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	15.000,00	223.500,00	215.000,00	115.000,00	515.000,00	1.083.500,00	1,41%
ΜΕΤΡΟ 1.7 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	42.800,00	297.700,00	339.500,00	292.000,00	82.000,00	1.054.000,00	1,37%
Άξονας 2 : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΠΑΙΔΕΙΑ- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	472.500,00	2.359.900,00	5.278.000,00	4.843.000,00	2.008.000,00	14.961.400,00	19,48%
ΜΕΤΡΟ 2.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	18.000,00	320.000,00	395.000,00	435.000,00	335.000,00	1.503.000,00	1,96%
ΜΕΤΡΟ 2.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	-	372.400,00	3.360.000,00	3.420.000,00	1.230.000,00	8.382.400,00	10,91%

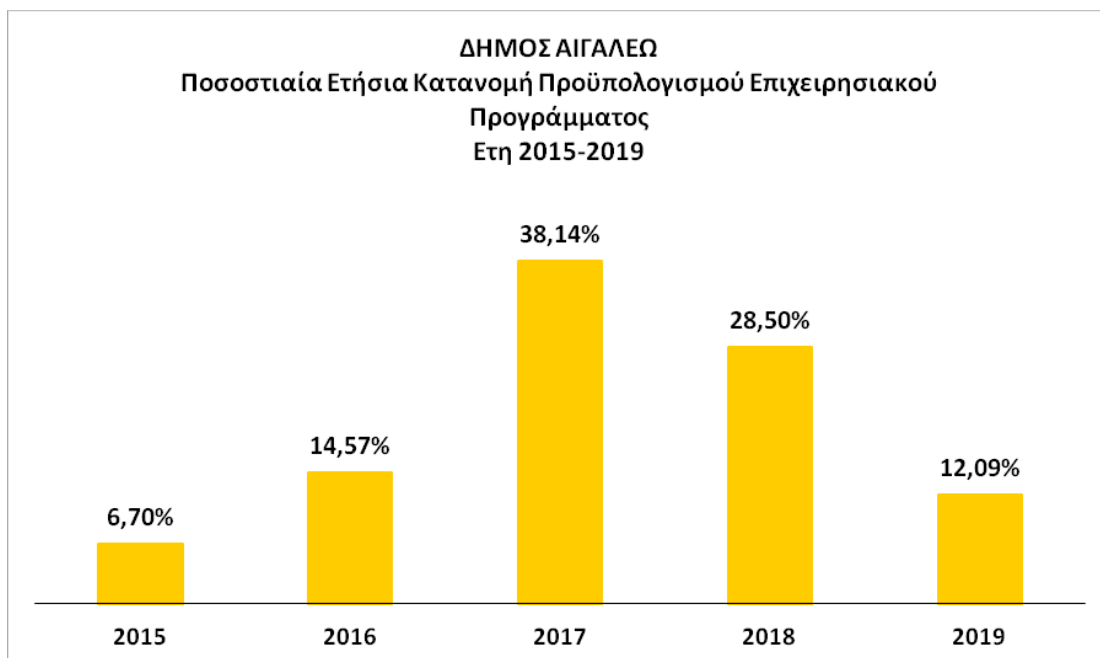
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ & ΜΕΤΡΟ

	2015	2016	2017	2018	2019	ΣΥΝΟΛΟ	% συμμετοχή στο σύνολο του ΕΠ
ΜΕΤΡΟ 2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	245.000,00	280.000,00	200.000,00	195.000,00	125.000,00	1.045.000,00	1,36%
ΜΕΤΡΟ 2.4 ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	165.000,00	1.113.500,00	182.000,00	145.000,00	145.000,00	1.750.500,00	2,28%
ΜΕΤΡΟ 2.5 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	44.500,00	214.000,00	1.061.000,00	508.000,00	53.000,00	1.880.500,00	2,45%
ΜΕΤΡΟ 2.6 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ – ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	-	60.000,00	80.000,00	140.000,00	120.000,00	400.000,00	0,52%
Άξονας 3 : Τοπική Οικονομία-Απασχολήση	298.800,00	2.851.700,00	1.225.000,00	1.170.000,00	1.215.000,00	6.760.500,00	8,80%
ΜΕΤΡΟ 3.1 ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	34.600,00	15.000,00	30.000,00	10.000,00	25.000,00	114.600,00	0,15%
ΜΕΤΡΟ 3.2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	60.200,00	198.500,00	220.000,00	170.000,00	170.000,00	818.700,00	1,07%
ΜΕΤΡΟ 3.3 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΕΛΑΙΩΝΑ	204.000,00	2.638.200,00	975.000,00	990.000,00	1.020.000,00	5.827.200,00	7,59%
Άξονας 4 : Βελτίωση της Διοικητικής και της Οικονομικής Ικανότητας του Δήμου	140.700,00	419.600,00	486.000,00	285.000,00	115.000,00	1.446.300,00	1,88%
ΜΕΤΡΟ 4.1 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	70.000,00	120.000,00	150.000,00	125.000,00	90.000,00	555.000,00	0,72%

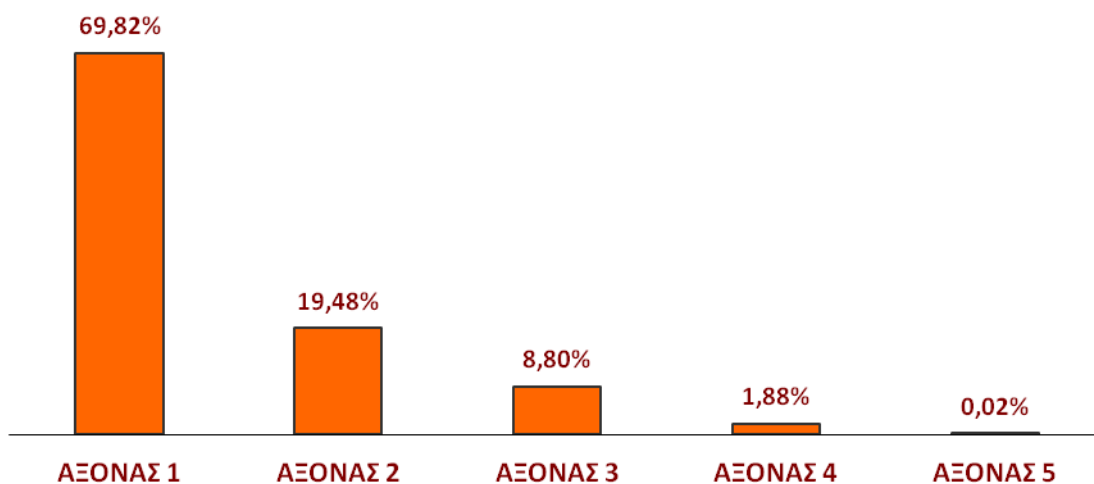
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ & ΜΕΤΡΟ

	2015	2016	2017	2018	2019	ΣΥΝΟΛΟ	% συμμετοχή στο σύνολο του ΕΠ
ΜΕΤΡΟ 4.2 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ – ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	60.000,00	179.600,00	205.000,00	95.000,00	5.000,00	544.600,00	0,71%
ΜΕΤΡΟ 4.3 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	-	10.000,00	31.000,00	25.000,00	10.000,00	76.000,00	0,10%
ΜΕΤΡΟ 4.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	10.700,00	110.000,00	100.000,00	40.000,00	10.000,00	270.700,00	0,35%
ΑΞΟΝΑΣ 5 : ΤΟΠΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	-	8.000,00	3.500,00	2.500,00	4.000,00	18.000,00	0,02%
ΜΕΤΡΟ 5.1 ΤΟΠΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	-	8.000,00	3.500,00	2.500,00	4.000,00	18.000,00	0,02%
	2015	2016	2017	2018	2019	ΣΥΝΟΛΟ	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	5.150.100,00	11.192.300,00	29.295.200,00	21.892.500,00	9.284.000,00	76.814.100,00	
	6,70%	14,57%	38,14%	28,50%	12,09%		

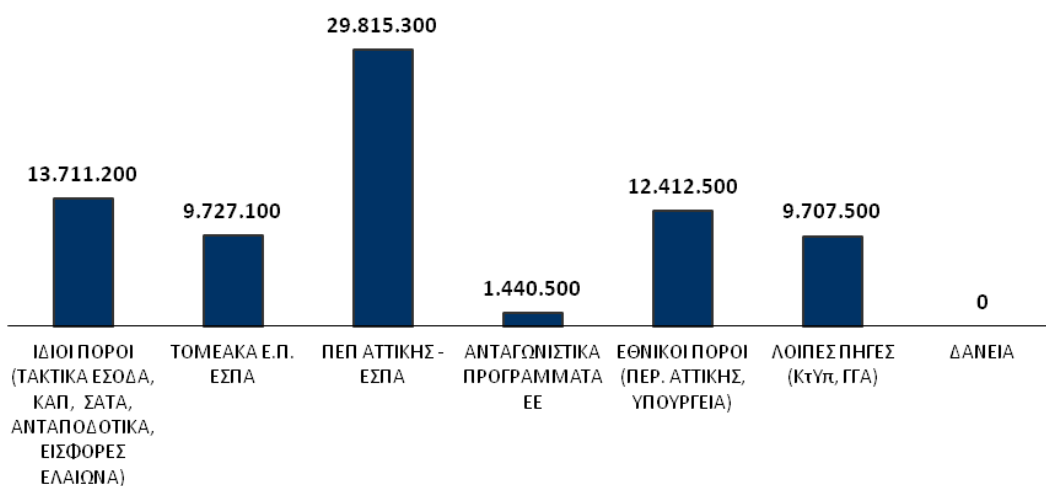
Συνοπτική Παρουσίαση Οικονομικού Προγραμματισμού και Χρηματοδότησης του ΕΠ

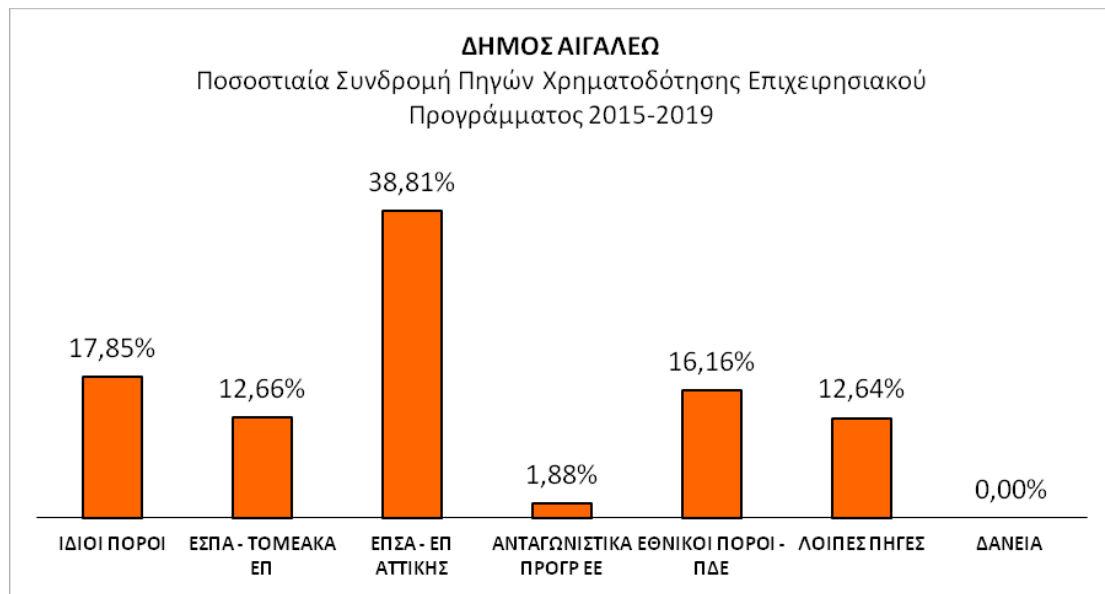

ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ
Ποσοστιαία Κατανομή ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ
Πηγές Χρηματοδότησης Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015-2019

Πηγή: Επιχειρησιακό σχέδιο Δήμου Αιγάλεω 2015-2019, Επιχειρησιακός και Οικονομικός Προγραμματισμός

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πρωτογενείς Πηγές

Διατάγματα -Νομοθεσία-Εγκύκλιοι

Σύνταγμα της Ελλάδας άρθρο 2

Β.Δ. 24-9/20-10-1958 «Περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενον Νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των δήμων και κοινοτήτων»

Β.Δ. 15-7/15-6-1959 «Περί οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των δήμων και κοινοτήτων»

Π.Δ. 315/1999 (ΦΕΚ Α' 302/30-12-1999) «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)»

Π.Δ. 54/2018 (ΦΕΚ Α' 103/13-8-2018) « Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης»

Ν. 1850/1989 (ΦΕΚ 114/Α/10-5-1989) «Κύρωση του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας»

Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ Α' 247/27-11-1995) «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις»

Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114/8-6-2006) «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων»

Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»

Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ Α' 112/13-07-2010) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και

αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις»

N. 3871/2010 (ΦΕΚ Α΄ 141/17-08-2010) «Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη»

N. 4111/2013 (ΦΕΚ Α΄ 18/25-01-2013) « Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, τροποποιήσεις του Ν. 4093/2012, κύρωση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου και άλλες επείγουσες διατάξεις.»

N. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167/23-07-2013) « Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν. 4046/2012, του Ν. 4093/2012 και του Ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις»

N. 4270/2014 (ΦΕΚ Α΄ 143/28-06-2014) « Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»

N. 4555/2018 (ΦΕΚ Α' 133/ 19-7-2018) « Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α Πρόγραμμα “ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Γ”»

N. 4735 /2020 (ΦΕΚ Α' 197/12-10-2020) «Τροποποίηση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, νέο πλαίσιο επιλογής διοικήσεων στον δημόσιο τομέα, ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων...ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις»

N. 4795/2021 (ΦΕΚ Α' 62/ 17-04-2021) «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση»

Κ.Υ.Α 7028/2004 (ΦΕΚ Β'253/9-2-2004) « Καθορισμός του τύπου του προϋπολογισμού των δήμων και κοινοτήτων»

Κ.Υ.Α. 29530/25-7-2014 «Παροχή οδηγιών για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των δήμων, οικονομικού έτους 2015 - τροποποίηση της υπ' αριθμ. 7028/2004 (Β' 253) απόφασης»

Απόφαση ΥΠ.ΕΣ. 74712/29-12-2010 «Καθορισμός του τύπου, του περιεχομένου των στοιχείων, του χρόνου και του τρόπου ενημέρωσης της βάσης δεδομένων «Οικονομικά στοιχεία δήμων», των αριθμοδεικτών αξιολόγησης καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας»

Ελληνική

Αποστόλου Α., (2015), *Ανάλυση Λογιστικών-Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων*, Εκδόσεις Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Αθήνα

Καραγιάνης Σ., (2004), *Ο Οικονομικός Προϋπολογισμός των ΟΤΑ και ο νέος τύπος του Προϋπολογισμού*, Εκδόσεις Γ.Μ. Καραναστάση, Αθήνα

Κοέν Σ., Καρατζήμας Σ., (2020), *Λογιστική του Δημοσίου Τομέα (Τάσεις και Πρακτικές)*, Εκδόσεις Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΟΠΑ, Αθήνα

Πάλλης Χρ., (2013), *Τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, Εκδόσεις Ευρασία, Αθήνα

Ξενόγλωσση

Hoogenboezem A. Jaap., (2004), *Local government performance indicators in Europe: an exploration*, SAGE Publications, London

Δευτερογενείς πηγές

Διαδικτυακοί Τόποι / Ιστοσελίδες

Γκέκας Ρ., (2017), *Πως μπορεί το κεντρικό κράτος να ακυρώσει μία καλή ιδέα και πρακτική – Η περίπτωση της μέτρησης της απόδοσης των υπηρεσιών*

Διαθέσιμο στη δ/νση <https://kede.gr/localit/>

(Πρόσβαση 23 Αυγούστου 2021)

Δήμος Αιγάλεω, *Ιστορία της πόλης.*

Διαθέσιμο στη δ/νση <https://www.aigaleo.gr/history/>

(Πρόσβαση 10 Αυγούστου 2021)

Ε.Ε.Τ.Α., (2011), *Οδηγοί κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης επιχειρησιακών προγραμμάτων Δήμων*

Διαθέσιμο στη δ/νση <https://www.eetaa.gr/index.php?tag=epixeirisiaka>

(Πρόσβαση 3 Αυγούστου 2021)

Ε.Σ.Π.Α.(2014), *Επιχειρησιακά Προγράμματα, Πολιτική της Συνοχής.*

Διαθέσιμο στη δ/νση www.espa.gr

(Πρόσβαση 03 Αυγούστου 2021)

Μελέτες/Άρθρα/Εκπαιδευτικό Υλικό/Λοιπά

Γαλανός Γ. , (2020), *Σύνταξη και Διαχείριση Προϋπολογισμού (εκπαιδευτικό υλικό μαθήματος)*, Πειραιάς

Γκέκας Ρ., (2019), *Ειδικά Θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πανεπιστημιακές σημειώσεις)*, Αθήνα

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Αιγάλεω (2015-2019)

I.O.B.E, (2017), *Ανάλυση των Οικονομικών στοιχείων των Καλλικρατικών Δήμων και της πορείας τους προς τη λογιστική του δεδουλευμένου*, Αθήνα

Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Αιγιάλεω (Β'2446/2014)

Council Of Europe, *Toolkit IV on Strategic Municipal Planning and Performance Management at Local Level*

United Nations Development Programme, *A Users' Guide to Measuring Local Governance*, Oslo